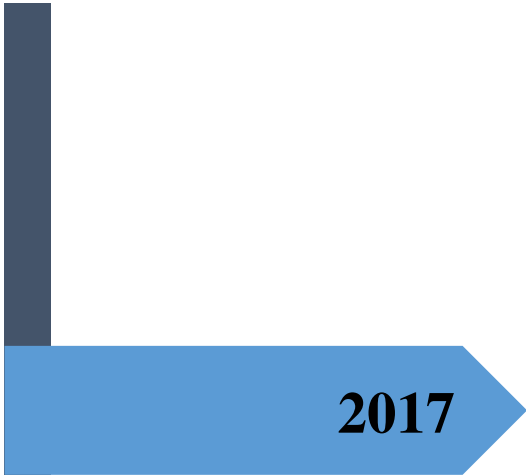
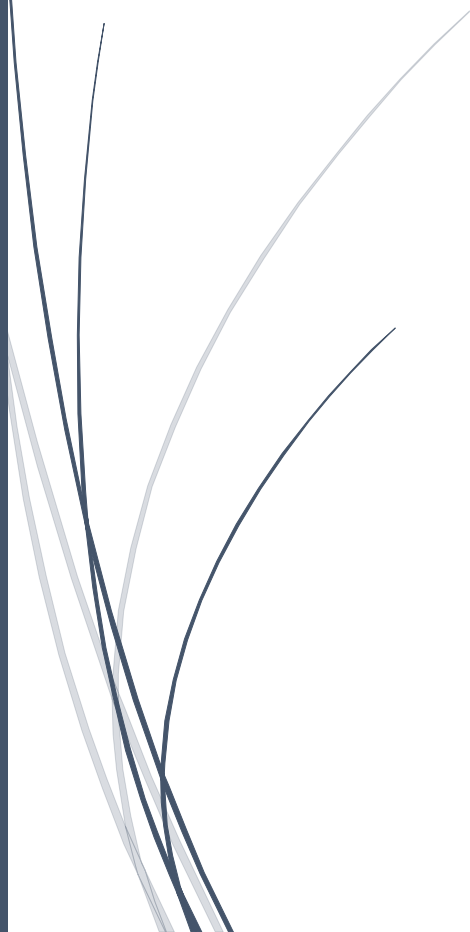

A dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow points to the right from this bar, containing the year 2017.

2017

Årsberetning Tynset kommune

Innholdsfortegnelse

Rådmannens kommentar	1
Administrasjon og fellestjenester	5
Interkommunalt samarbeid	9
Økonomisk analyse	10
Politisk styring	17
Rådmann og næring	20
Grunnskolen felles	23
Fåset skole og barnehage	27
Tylldalen skole	31
Tynset barneskole	35
Kvikne skole og barnehage	39
Tynset ungdomsskole	43
Tynset opplæringscenter	47
PP-tjenesten	53
Tynset barnehagene	58
Helse og omsorg, fellestjenester	62
Helsetjenesten	66
Barnevern	69
NAV – Sosiale tjenester	75
Tjenesten for funksjonshemmede	79
Hjemmetjenesten	82
Institusjonstjenesten	85
Kulturtjenesten	89
Teknisk drift og eiendomsavdelingen	94
Vann, avløp og renovasjon	99
Plan, Byggesak og Geodata	104

Rådmannens kommentarer

Årsberetningen er rådmannens melding til kommunestyret om siste års aktiviteter og behandles sammen med årsregnskapet. Årsberetningen er et viktig element i kommunens plan- og budsjettprosess. Den er utformet for å kunne gi politikerne et godt grunnlag for planarbeidet.

Organisering

Tynset kommune har totalt 17 tjenesteområder som rapporterer sine delresultater. I tillegg kommer stab og servicetorget. Organiseringen er en blanding av 2- og 3-nivå modell. Seks tjenesteområder rapporterer direkte til rådmannen, fire tjenesteområder rapporterer sine resultater via helse- og omsorgssjef og syv tjenesteområder rapporterer via utdanningssjef. Stillingene som helse- og omsorgssjef og utdanningssjef er viktige for å sikre samordning og drift av tjenesteområdene innenfor skolesektoren og sektoren for helse- og omsorg. Det er lagt ned betydelig innsats for å styrke mellomledernivået i kommunen gjennom kompetanseheving, myndiggjøring og delegering. Alle ledere og mellomledere har deltatt på et eget utviklingsprogram finansiert med midler fra KS Kommunesektorens organisasjon.

Kommunens tjenester

Det arbeides fortløpende med å synliggjøre ressursbruk, dekningsgrader og prioriteringer i kommunens tjenesteproduksjon. Alle tjenesteområdene er gjenstand for systematisk gjennomgang slik at ressursbruken i Tynset kommune kan analyseres over tid samt måles mot sammenlignbare kommuner. Hensikten er å gi økt innsikt, kompetanse og skape et godt beslutningsgrunnlag for de valgene kommunen står overfor. Analysene viser at Tynset har høye inntekter og høye utgifter. Høye inntekter gjør at vi kan tillate oss å ha mer omfattende tjenester til våre innbyggere enn det mange andre kommuner kan.

Alle kommuner er pålagt en omfattende rapportering av tall til Statistisk sentralbyrå (SSB). Disse sammenligningstallene, også kalt KOSTRA-tall, forteller ikke noe om kvaliteten på tjenestene som gis, eller om brukerne er fornøyd med tjenesten. Tallene sier heller ikke noe om hvorvidt kommunen har valgt et riktig nivå eller omfang på tjenestene sine, altså ingen ting om hva som er rett eller galt. Det er en vurdering kommunen selv må gjøre ut fra kunnskapen som finnes om egne brukere og de prioriteringer man ønsker å gjøre.

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å gi beslutningstakere, og da særlig lokalpolitikere, en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tynset er på 35. plass i Kommunebarometeret 2017 fra Kommunal Rapport og omtales slik: «Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 30. plass. Nøkkeltallene er samlet sett meget gode målt mot resten av landet. Tynset er helt i toppsjiktet innen grunnskole. Kommunen er også inne på Topp 100-lista hva gjelder barnevern. Kommunen har sin svakeste plassering innen vann, avløp og renovasjon.»

Økonomi

Netto driftsresultat er på kr 14,2 millioner, mens det foregående år var kr 16,6 millioner. Tjenesteområdene har et samlet mindreforbruk på kr 6,7 millioner. Dette er gode tall sammenlignet med 2016 hvor tjenesteområdene hadde et merforbruk på kr 5,1 millioner. Fellesområdet har i 2017 hatt et merforbruk på kr 4,0 millioner. Samlet sett har kommunen dermed oppnådd et mindreforbruk i 2017 på kr 2,7 millioner.

Utvikling i lokalsamfunnet

- Kommunen har i 2017 hatt en befolkningsvekst på 21 personer, for 2016 var økningen på 4 personer. Det ble født 41 barn i 2017, en økning på 5 barn sammenlignet med 2016. Fødselsunderskuddet for 2017 er på 12 personer. Økningen i folketall på 21 personer skyldes netto innflytting på 33 personer.
- Fortsatt stor aktivitet med fortettingsprosjekter/etablering av leiligheter i Tynset sentrum.
- Ferdigstilt 8 nye kommunale boliger i Rådyrstien.
- Utvikling av skoleområdet med aktivitetsområde.

Etter en langvarig politisk prosess ble det bevilget godt over kr 200 millioner til etablering av Norsk Helsearkiv på Tynset. Byggeprosjektet er nå godt i gang og skal stå ferdig i 2019. Helsearkivet vil gi om lag 60 arbeidsplasser. Dette er viktige kompetansekrevede arbeidsplasser som vil ha positive ringvirkninger for hele regionen.

Befolkningsutvikling Tynset kommune siden 2008. Tall per 1. januar:

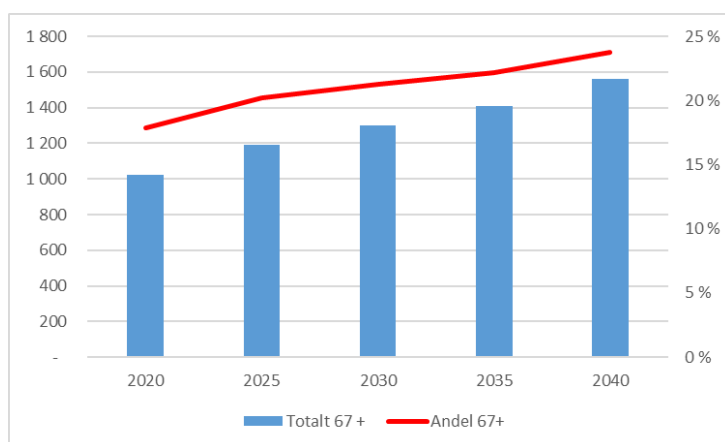
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
5 400	5 400	5 490	5 495	5 564	5 570	5 549	5 562	5 580	5 584	5 605

Befolkningsframskriving i Tynset frem mot 2040:

Alder	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	52	56	57	57	56
1-5 år	291	303	316	320	324
6-12 år	490	471	490	508	514
13-15 år	223	241	216	226	233
16-19 år	322	295	304	299	314
20-44 år	1 622	1 703	1 753	1 779	1 791
45-66 år	1 719	1 643	1 676	1 745	1 767
67-79 år	723	860	903	901	971
80-89 år	242	270	332	424	488
90 år +	60	62	67	83	101
Totalt	5 744	5 904	6 114	6 342	6 559

Befolkningsutviklingen viser et forholdsvis stabilt nivå. I følge befolkningsframskrivingen vil kommunen ha ca 950 flere innbyggere i 2040 enn det den har i dag.

Befolkningsframskriving – personer over 67 år

Som det fremgår av tabell ovenfor så er det anslått at 1 025 personer er 67 år eller eldre i 2020, dette utgjør 18 % av anslått total folkemengde i kommunen. Tilsvarende er det estimert at i 2040 vil 1 560 personer være 67 år eller eldre, noe som utgjør 24% av anslått total folkemengde. Å være i stand til å tilpasse driften til demografisk utvikling vil være av avgjørende betydning i årene som kommer.

Utfordringer framover

Økonomi

Kommunene har over tid blitt pålagt flere og flere oppgaver uten at dette har blitt kompensert fullt ut i form av statlige overføringer. For 2018 er økningen i overføringer fra staten lavere enn lønns- og prisveksten. I tillegg ser vi en nedgang i integreringstilskudd samt lavere eiendomsskatteinntekter. Dette har medført at det i budsjettet for 2018 er lagt opp til å bruke fem millioner kroner av tidligere oppsparte midler. Prognosene for årene etter 2018 indikerer en ytterligere reduksjon av kommunens inntekter. Å bruke av oppsparte midler er ikke en bærekraftig løsning. Dersom det ikke iverksettes tiltak vil oppsparte midler være brukt opp i løpet av få år.

For at kommunen skal kunne yte gode tjenester også i årene framover, er det behov for en tilpasning og utvikling av tjenestene våre. Dette innebærer blant annet et driftsnivå som ligger om lag 21 millioner kroner lavere enn i 2018. Som en følge av dette er vi pålagt av kommunestyret å foreta en virksomhetsgjennomgang i 2018 for å sikre en kvalitativt god og bærekraftig tjenesteyting fra 2020.

Rådmannen har sammen med tillitsvalgte og ledere startet opp en prosess som skal ta for seg hvordan Tynset kommune skal utvikle sine tjenester for å tilpasse seg riktig driftsnivå. Tjenesteområdene vil i løpet av våren 2018 arbeide med hvilke tiltak som kan gjøres for å oppnå nødvendig tilpasning. Rapporten som skal legges fram for kommunestyret vil blant annet se på tjenestene i forhold til effektivitet, nivå/terskel og struktur.

Flyktninger

I 2017 mottok Tynset Kommune 35 tilskudds-berettigede personer, hvorav 10 etter avtale med IMDI, 18 familiegjennforente og 7 kvoteflyktninger. Av de 35 bosatte var 2 enslige mindreårige. Ved utgangen av året var det totalt 145 personer bosatt i Tynset kommune som utløste integreringstilskudd i løpet av 2017. I årene fremover forventes en lavere flyktningestrøm enn det vi har sett de siste årene. Å være i stand til å skalere tjenestetilbudet i takt med endring i antall brukere, samtidig som man lykkes med integreringsarbeidet, vil være av stor betydning for effektiv ressursutnyttelse i årene som kommer.

Klima og miljø

Tynset rådhus er sertifisert som Miljøfyrtårn. Gjennom Miljøfyrtårn-ordningen innføres miljøstyring, og miljøansvar i praksis. Et enkelt og målbart system viser utviklingen av Rådhuset som bedrift innenfor innkjøp, avfall, energi, transport og helse, miljø og sikkerhet, HMS. Gjennom enkle tiltak som bedre kildesortering reduseres kostnadene som kommunen har med sitt restavfall. Det er gjennomført et stort prosjekt med energiøkonomisering av kommunale bygg. Forventet årlig innsparing er i overkant av en million GWh. Alle tiltak gjøres for å redusere energiforbruket og spare miljøet. Vi driver langsiktig arealplanlegging der fokus på lavt energiforbruk og transportbehov er sentrale temaer.

Kommuneplanarbeid

Kommunal planstrategi legger føringer for hvilke kommunale planer som skal utarbeides. I henhold til denne er revidering av kommunedelplan for Fåset og Fådal igangsatt. Planprogram ble lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høring 21.02.17 og endelig vedtatt 13.06.17. Det har vært avholdt 3 åpne møter med god deltakelse. Det er utarbeidet og forankret 11 stk. ulike temakart.

Planprosess for utarbeidelse av kommunedelplan for Trafikksikkerhet 2017-2020 var igangsatt med planprogram til offentlig ettersyn og høring 19.01.17. Planprogrammet ble endelig vedtatt 30.03.17. Utkast til ny plan ble lagt ut til offentlig ettersyn og høring 05.10.17.

Reguleringsplan for serverpark i Tyllidalen er ferdigstilt. Rullering av strategisk næringsplan er gjennomført som komiteoppgave. Folkehelseplan for Tynset ble vedtatt av kommunestyret i november.

Det er jobbet med disse tiltakene i handlingsplanen til kommunedelplan for Tynset tettsted:

- Forhandlinger om kjøp av grunn til nye næringsarealer pågår mellom grunneierne og kommunen.
- Utbedring av undergangen i ringvegen i Tynset sentrum er tatt inn i handlingsprogrammet for fylkesveger i 2022. Det er et samarbeid mellom Statens vegvesen, Bane Nord og kommunen. Tiltaket er viktig for sentrumsutvikling i kommunen. Det er utarbeidet et mulighetsstudie som viser ulike alternativer.
- Aktivitetsareal for Tynsetskolene: Prosjektet har fått tilskuddsmidler og gjennomføringen har kommet langt.
- Tynset torg: Her pågår utviklingsprosjekt i samarbeid med private næringsaktører.

Rekruttering, kompetanse og systematikk

Mer sammensatte, uforutsigbare og raskt skiftende brukerbehov stiller stadig større krav til tverrfaglighet og tilgang på spesialisert kompetanse. Evnen til både å gi egne medarbeidere utvikling i jobb-situasjonen og tiltrekke seg nye medarbeidere vil være avgjørende for å gi gode tjenester i årene fremover. En viktig forutsetning for å rekruttere ansatte er å vektlegge alles ansvar for å tenke helhetlig, myndiggjøring og motivering av medarbeidere og betydningen av å bygge kultur. Vi arbeider målrettet med å styrke internkontroll og systematisere avvikshåndtering og har kommet langt med etablering av et omfattende kvalitetsstyringssystem. Det er i løpet av året gjennomført et omfattende organisasjonsutviklingsprogram.

Strategisk arbeid kompetanseutvikling og rekruttering av medarbeidere med riktig utdanning blir viktig fremover. Mange kommuner strever med rekruttering av sykepleiere, miljøterapeuter, vernepleiere og pedagogisk personell i skole og barnehage. I vår kommune er det særlig innen helse- og omsorg vi ser at det må settes inn en ekstra innsats på rekruttering. En viktig del i dette er å bidra til at det faktisk blir gjennomført desentral utdanning for ulike yrkesgrupper på høyskolenivå i vår region.

Interkommunalt samarbeid

Regjeringen ønsket færre kommuner og lanserte et ambisiøst prosjekt der alle kommuner i Norge skulle ta stilling til sin egen rolle i en ny kommunereform. Reformen medførte ikke noen endringer for kommuneinndelingen i vår region. Kommunene i Nord-Østerdal har et utstrakt og velfungerende interkommunalt samarbeid på mange områder. Likevel er det rom for å formalisere og videreutvikle samarbeidet på flere områder. Det gjelder særlig innen helse- og omsorg, skole og barnehage.

Regionsenteret Tynset

Kommunens utfordringer knyttet til å utvikle regionsenteret Tynset er viktig både for Tynsetsamfunnet og omlandet. Vi inngår i en region som sliter med å opprettholde folketallet. Selv om Tynset isolert sett hadde en vekst i folketallet i 2017 sliter regionen totalt sett med negativ befolkningsutvikling. Den siste tiden er det bygget mange sentrumsnære boliger i tillegg til at det foreligger omfattende planer om ytterligere fortetting. Et sterkt og livskraftig regionsenter er viktig for å sikre framtidig utvikling. Etablering av helsearkivet er viktig for oss i så måte.

Organisatoriske utfordringer er knyttet til kommunens evne til samhandling med øvrige forvaltningsnivåer, andre offentlige organer, og ikke minst med næringsaktører. Egen evne og kapasitet til nettverks- og alliansebygging bør ytterligere styrkes. Kontakten med lokalt og regionalt næringsliv må fortsatt styrkes. Det er viktig at kommunen fortsatt har høye ambisjoner for utvikling av et levende lokalsamfunn med et mangfold i arbeidsplasser. Det foreligger planer om etablering av serverpark i Tyllidalen. Regionsenterutvikling og tilrettelegging for flere arbeidsplasser har vært og er fortsatt den viktigste utviklingsoppgaven for kommunen.

Personalet

Utførte årsverk for de enkelte tjenesteområdene i perioden 2013-2017:

Tjenesteområde	Årsverk				
	2013	2014	2015	2016	2017
Rådmannen og næring	25,4	26,3	24,3	26,2	26,6
Grunnskole felles	4,7	4,3	4,4	4,4	4,4
Fåset skole og barnehage	17,4	17,2	17,6	18,4	16,2
Tyllidalen skole	8,0	7,6	7,5	7,2	6,7
Tynset barneskole	43,1	41,2	40,6	39,4	43,3
Kvikne skole og barnehage	16,4	16,3	15,8	15,8	15,5
Tynset ungdomsskole	33,9	33,2	33,2	33,0	32,4
Tynset opplæringscenter	11,7	13,9	14,9	17,1	15,3
PP-Tjenesten	9,9	10,0	10,2	9,9	9,9
Tynset barnehagene	53,9	55,7	53,4	52,4	54,7
Helsetjenesten	46,4	40,8	40,3	26,1	24,7
Helse og omsorg felles	2,8	3,3	4,4	4,4	4,4
Barnevern	29,0	27,7	24,1	23,8	23,8
NAV	5,5	5,5	4,5	3,0	3,0
Tjenesten for funksjonshemmede	59,4	61,7	62,3	65,0	66,1
Hjemmetjenesten	40,9	39,7	39,9	50,3	50,3
Institusjonstjenesten	63,0	60,3	49,4	64,5	69,5
Kulturtjenesten	12,2	12,5	12,5	12,4	12,5
Tekniske tjenester	38,6	38,7	38,6	40,3	40,3
Vann, avløp, renovasjon	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Plan, byggesak og geodata	14,7	14,7	13,5	13,3	12,6
Totalt	540,0	533,7	514,5	530,0	535,3

Inkludert i årsverkstallene for rådmannen ligger ressursbruken for tillitsvalgte i Tynset kommune, IKT, næringskonsulent samt Tynset kommunes lærlinger. Noen tjenesteområder er interkommunale tiltak hvor Tynset er arbeidsgiver. Dette gjelder Grunnskole generelt, Plan, byggesak og geodata, PP-tjenesten, Barnevern og Tynset opplæringscenter.

Sykefraværet

Sykefraværet i Tynset kommune i perioden 2010-2017:

2013	2014	2015	2016	2017
5,8 %	5,4 %	6,6 %	6,2 %	5,6 %

Aldersfordeling

Gjennomsnittsalder for tilsatte i Tynset kommune var ved årsskiftet 49,8 år. Gjennomsnittsalderen for kvinnelige arbeidstakere er 49,3 år, mens gjennomsnittsalderen for mannlige arbeidstakere er 51,7 år.

Lærlinger

Pr. 31.12.2017 var det 9 lærlinger tilsatt i kommunen. Lærlingene fordeler seg slik på de ulike fagene:

Dataelektronikerfaget	2
Helsearbeiderfaget	5
Barne- og ungdomsarbeiderfaget	1
Institusjonskokkefaget	1

Bedriftshelsetjeneste

Kommunen har avtale med Bedriftshelsetjeneste AS som innebærer kollektivt medlemskap for alle ansatte. Forebyggende helsearbeid, oppfølging av sykmeldte samt deltagelse i dialogmøter har vært prioriterte arbeidsområder.

Akan

Det har ikke vært gjennomført tiltak i regi av Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN) i 2017.

Inkluderende arbeidsliv

Tynset kommune har vært IA (Inkluderende Arbeidsliv) bedrift siden 2002. Tynset kommune skrev ny samarbeidsavtale i 2014 om et mer inkluderende arbeidsliv for 2014-2018. Målet for avtalen er å redusere sykefraværet, tilsette flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne og å øke den reelle pensjonsalderen. Tynset kommune som IA-bedrift forplikter seg til å utarbeide årlige overordnede målsettinger for sin virksomhet ved inngåelse av ny IA-avtale. Utover dette er det utarbeidet en overordnet tiltaksplan for å oppfylle IA-avtalens 3 hovedpunkter. Både overordnede målsettinger og tiltaksplan er behandlet i kommunens arbeidsmiljøutvalg. Tynset kommune har gjennom hele 2017 hatt et stort fokus på forebygging og oppfølging av sykefravær. Overordnet målsetting for nærværet i 2017 var: 95 %.

Andre personaltiltak

- *Seniorpolitikk:* Kommunestyret vedtok i 2006 retningslinjer for seniorpolitikk i Tynset kommune gjeldende fra 01.01.07. Reviderte seniorpolitiske retningslinjer er gjeldende fra 01.01.2012. Retningslinjene omfatter bl.a. følgende tiltak: Seniorpolitikk som regelmessig tema på ledersamlinger, seniorsamtale/plan for alle over 60 år og økt fritid for ansatte over 62 og 64 år. Målsetting for seniorpolitikken er å inspirere til et inkluderende og godt arbeidsmiljø for alle, å ivareta alle arbeidstakere samt å øke den reelle pensjonsalderen i Tynset kommune.
- *Bedriftsavtale for trening i Tynset Friskliv:* Kommunen har bedriftsavtale som innebærer noe redusert pris for våre arbeidstakere til å kjøpe frisklivspass i Tynset Friskliv. I alt benyttet 96 arbeidstakere seg av tilbudet i 2017.

Internkontroll

Kommunene er gjennom en rekke lover og forskrifter pålagt å utføre internkontroll for store deler av sin virksomhet. HMS-arbeidet har blitt gjennomført slik Tynset kommunes plan tilsier; det er gjennomført evaluering, kartlegging, risikovurdering og utarbeidet handlingsplan for hvert tjenesteområde. Internkontroll for IKT-systemene styres av en egen gruppe innenfor FARTT-samarbeidet, og er tilgjengelig i Compilo (internkontrollsystem).

Etisk standard

Tynset kommune har implementert retningslinjer som skal sikre at alle personer som opptrer på vegne av Tynset kommune, utfører sine aktiviteter på en etisk forsvarlig måte og i tråd med internt reglement og prosedyrer. De etiske retningslinjene omhandler mellom annet problemstillinger knyttet til interessekonflikter, integritet og habilitet.

Likestilling

Ved årsskiftet var 80% av arbeidstakerne i kommunen kvinner og 20% av arbeidstakerne menn. I ledergruppen blant tjenesteområdeledere og avdelingsledere i Tynset kommune, er det 36,0 % kvinner og 64,0 % menn. Ved tilsetninger legges det vekt på formell kompetanse, tidligere yrkeserfaring og personlige egenskaper. Dersom søkere stiller likt etter vurdering av disse kravene forsøker man å ansette kvinne/mann etter behovet i den enkelte enhet. Det er ikke forskjell på lønn for kvinner og menn i sammenlignbare stillinger.

Ansatte fordelt på heltid/deltid og kjønn

Oversikten viser antall faste ansatte (ikke årsverk) fordelt på menn og kvinner.

Kjønn	Heltid	Andel	Deltid	Andel
Kvinner	213	74 %	354	84 %
Menn	74	26 %	69	16 %
Totalt	287		423	

Beredskapsarbeid

Ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ble ferdigstilt og vedtatt av kommunestyret i 2016. Som en konsekvens av dette ble beredskapsplanen oppdatert.

Omfanget av beredskapsarbeidet er i endring, og nye krav medfører at kommunen må tilpasse seg endrede forutsetninger. Ny teknologi som befolkningsvarsling blir prioritert. I tillegg er det viktig at andre offentlige instanser og frivillige foreninger tas med i beredskapsarbeidet slik at alle tilgjengelige ressurser kan benyttes best mulig.

IKT

Tynset kommune deltar i et forpliktende samarbeid med Folldal, Alvdal, Rendalen og Tolga om felles IKT-løsninger, FARTT. Samarbeidet er styrt gjennom et interkommunalt selskap, IKT Fjellregionen IKS, og er basert på en modell hvor selskapet leier opp mot 70 % IKT konsulent-stilling fra hver av de deltakende kommunene. I tillegg leier selskapet 50 % lærlingestilling fra enkelte av kommunene. FARTT ivaretar nå drift av nesten alle IKT-systemene med unntak av noen lokale løsninger og infrastruktur. Kommunen betaler en årlig avgift til FARTT for å dekke felles drift av IKT-løsningene.

Informasjon

Kommunen utarbeider et informasjonsmagasin for Tynset kommune. Magasinet har 4 utgivelser i året og sendes alle husstander samt hytteeiere. Informasjonsmagasinet er en del av omdømmebyggingen for kommunen, og det er mange positive reaksjoner fra innbyggerne på magasinet. I tillegg benyttes kommunens hjemmeside og Facebook. Ny kommunikasjonsstrategi ble vedtatt i 2017.

Interkommunalt samarbeid

Tynset samarbeider med andre kommuner i Fjellregionen på en rekke områder. Mye av samarbeidet skjer i regi av Regionrådet. De faste samarbeidstiltakene Tynset kommune i hovedsak deltar i fremgår av oversikten nedenfor:

Tiltak	Kontorsted	Deltakerkommuner/-fylkeskommuner																
		Alvdal	Dovre	Elverum	Engerdal	Folldal	Holtålen	Lesja	Neset	Oppdal	Os	Midtre-Gauldal	Rauma	Rendalen	Rennebu	Røros	Stor-Elvdal	Sunn dal
Arbeidsgiverkontrollen	Røros	x					x				x			x		x		
Barnevernssamarbeid	Tynset	x				x							x					
Destinasjon Røros	Røros	x					x				x					x		
Dovre fjell Nasjonalparkstyre	Hjerkinn		x			x		x	x	x			x					
FIAS (avfallsselskap)	Tolga	x			x	x					x			x		x		
Fjellregionen IKT (FARTT)	Tynset	x				x					x			x				
Geodatasamarbeid	Tynset	x				x					x			x				
Gudbrandsdal krisesenter ¹	Lillehammer	x	x			x		x			x			x				
IKA Opplandene IKS ²	Lillehammer																	
Innkjøpsamarbeid, Abakus AS	Engerdal	x			x	x					x			x	x	x		
Jordmorfølgetjeneste		x				x								x		x		
Landbruk og miljø	Alvdal	x																
Legevaktordningen	Tynset	x				x								x				
Legevaktsentralen	Tynset	x				x								x				
MeSkano	Tynset	x				x					x			x				
Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS	Elverum/Tynset	x		x	x	x								x		x		
Nord-Østerdal Musiker	Tolga	x				x					x					x		
Nord-Østerdalsmuseet	Tynset	x									x			x				
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Tynset	x				x					x			x				
Plan, byggesak og geodata	Tynset	x																
Regionrådet for Fjellregionen	Tynset	x				x	x				x			x				
Forvaltningsstyret for Forollhogna	Røros						x				x	x			x	x		
Skolefaglig rådgivning	Tynset	x				x								x				
Ttrafo (Teater i Fjellregionen)	Tynset	x				x					x			x				
Tverrfaglig opplæringskontor i Fjellregionen	Røros	x				x					x			x				
Voksenopplæring	Tynset	x				x								x				

¹Alvdal, Dovre, Folldal, Gausdal, Lesja, Lillehammer, Lom, Nord-Fron, Os, Rendalen, Ringebu, Sel, Skjåk, Stor-Elvdal, Sør-Fron, Tolga, Tynset, Vågå, Øyer

² Kommuner i Hedmark og Oppland

Økonomisk analyse

Driftsutgifter / Budsjettavvik

Tall i 1000 kr

Tjenesteområde	Brutto utgift	Netto utgift		
	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Avvik
Politisk og diverse	5 285	4 155	4 365	-210
Rådmannen og næring	42 992	22 665	23 464	-799
Grunnskole felles	10 176	6 805	6 841	-36
Fåset skole og barnehage	10 715	9 115	9 416	-301
Tyllidalen skole	4 979	4 216	4 668	-452
Tynset barneskole	31 989	27 004	27 077	-73
Kvikne skole og barnehage	11 072	9 267	9 776	-509
Tynset ungdomsskole	23 020	20 173	20 220	-47
Tynset opplæringscenter	33 975	3 655	3 388	267
PP-Tjenesten	11 220	2 659	2 738	-78
Tynset barnehagene	43 783	35 619	38 117	-2 497
Helsetjenesten	37 927	21 690	22 295	-605
Helse og omsorg felles	6 038	4 296	5 191	-895
Barnevern	43 820	8 414	7 484	931
NAV	7 789	5 601	5 091	510
Tjenesten for funksjonshemmede	45 090	28 482	29 544	-1 062
Hjemmetjenesten	46 397	40 171	38 705	1 466
Institusjonstjenesten	58 805	44 500	46 198	-1 698
Kulturtjenesten	14 239	7 035	7 073	-38
Kirke og trossamfunn	5 293	5 293	5 164	129
Tekniske tjenester / VAR	81 933	42 483	43 084	-601
Plan, byggesak og geodata	19 299	3 828	3 882	-54
Sum	595 834	357 127	363 779	-6 653

Kolonnen «Brutto utgift regnskap» viser fordelingen av brutto utgift regnskap. Dette innebærer alle driftsutgifter som er belastet på tjenesteområdet eksklusiv avskrivninger.

Kolonnen «Netto utgift Regnskap» viser netto driftsutgift i regnskapet. Det vil si alle driftsutgifter fratrukket egne inntekter, tilskudd og bruk av fond. Eksempler på egne inntekter er kommunale gebyrer, husleieinntekter og brukerbetaling. Tilskudd kommer fra fylke, stat, andre kommuner og private. Bruk av fondsmidler kan for eksempel være tidligere avsatte ubrukte øremerkede tilskudd eller bevilgninger, som for eksempel kulturfond.

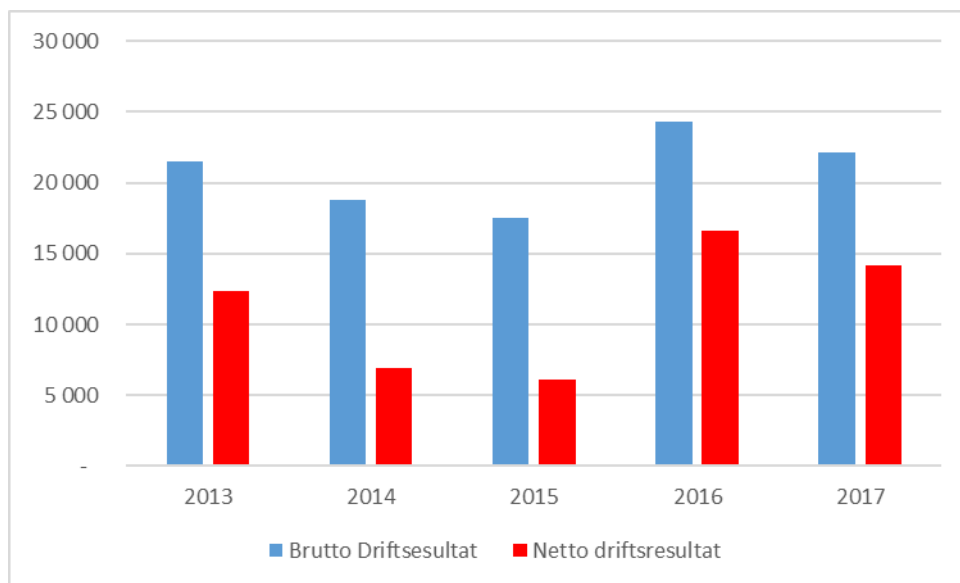
Kolonnen «Netto utgift Budsjett» viser budsjettet netto driftsutgift som tilsvarer det vi kaller tjenesteområdenes netto budsjetttrammer.

Kolonnen «Avvik» viser avvik mellom regnskap og budsjett. Innsparinger, netto utgift lavere enn budsjettet, fremkommer med negativt beløp. Overforbruk, netto utgift høyere enn budsjettet, fremkommer som et positivt beløp.

Tjenesteområdenes samlede innsparinger i forhold til budsjett utgjør kr 6,7 millioner. Til sammenligning viste tjenesteområdenes regnskaper for 2016 et samlet overforbruk i forhold til budsjett på kr 5,1 millioner. Undervisningssektoren har samlede innsparinger i forhold til budsjett på ca kr 1,2 millioner. For helse og omsorg er det variasjoner innad i sektoren, samlet sett utgjør innsparingene ca kr 2,8 millioner. Fellesområdet har hatt en reduksjon i nettoinntektene med ca kr 4,0 millioner sammenlignet med budsjett. Dette gir et regnskapsmessig mindreforbruk på ca kr 2,7 millioner. På fellesområdet har vi kommet gunstig ut på skatt på inntekt og formue samt kapitalkostnader. Rammetilskudd, statstilskudd flyktninger, konsesjonskraft og pensjon hadde en motsvarende effekt.

Driftsresultat

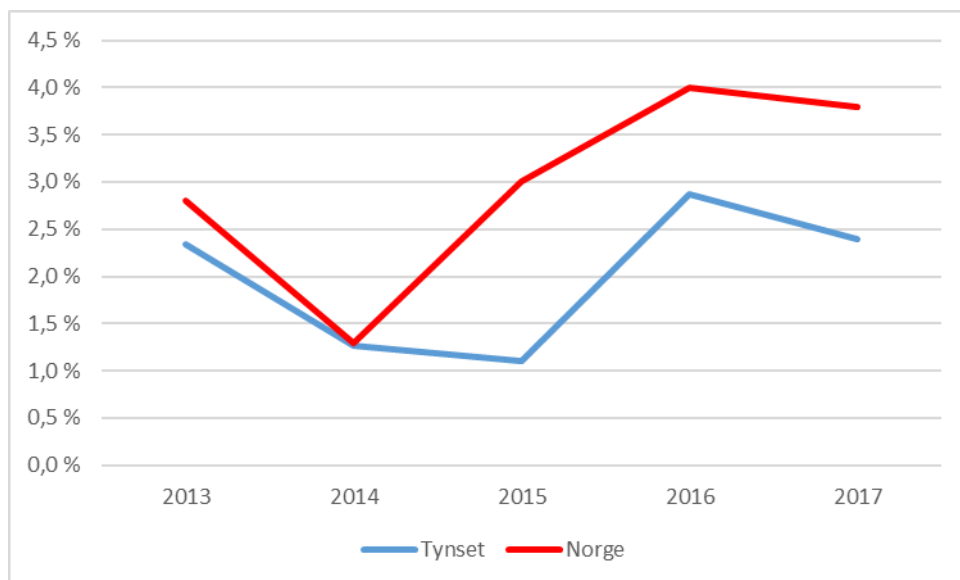
Driftsresultat i perioden 2013-2018. Tall i 1 000 kr.

Brutto driftsresultat er lik differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Netto driftsresultat er lik driftsinntekter fratrasket driftsutgifter, renter og avdrag. Forskjellen mellom brutto og netto driftsresultat viser hvor stor andel av kommunens inntekter som går med til å betjene renter og avdrag. Netto driftsresultat viser hva kommunene sitter igjen med til avsetninger og investeringer.

Brutto driftsresultat er på kr 22,2 millioner, en nedgang på kr 2,1 millioner fra kr 24,3 millioner i 2016. Netto driftsresultat er på kr 14,2 millioner, en nedgang på kr 2,4 millioner fra kr 16,6 millioner i 2016. Driftsresultatene for både 2016 og 2017 er i stor grad påvirket av høyere skatteinntekter på landsbasis som blir omfordelt mellom kommunene gjennom skatteutjevning.

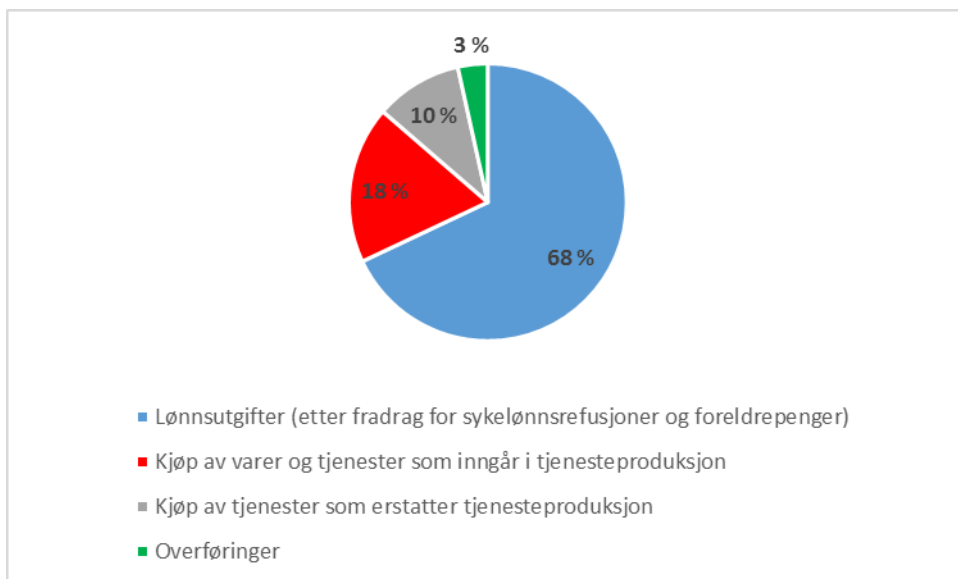
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2013-2017.

Netto driftsresultat kan også beskrives som netto fondsavsetninger (avsetning til fond fratrasket bruk av fond), overføringer til investeringsregnskap og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk. Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på ca 1,75% av brutto driftsinntekter. Ved et lavere resultat vil verdiene i kommunesektoren forringes. Årsaken til dette er at avdragene på lån ligger inne i kommuneregnskapene, og ikke avskrivningene som i regnskapene for private selskaper. Dette innebærer at et netto driftsresultat på 1,75% tilsvarer et nullresultat i privat virksomhet. Vi er avhengig av å bringe regnskapsresultatet stabilt over tid i

henhold til anbefalingen for å ha en økonomi som er bærekraftig. Resultatet for Tynset for 2017 er på 2,4%. Gjennomsnittlig resultat for hele landet er på 3,8%, altså vesentlig høyere enn Tynset.

Brutto driftsutgifter fordelt på utgiftsart 2017:

Lønnsutgiftene er den dominerende driftsutgiften med 68%. Hovedårsaken til at lønnsutgiftene utgjør en så stor andel av totalutgiftene i kommunen er at kommunen i hovedsak produserer tjenester innenfor arbeidskraftintensive sektorer slik som skole og pleie/omsorg.

Inntekter

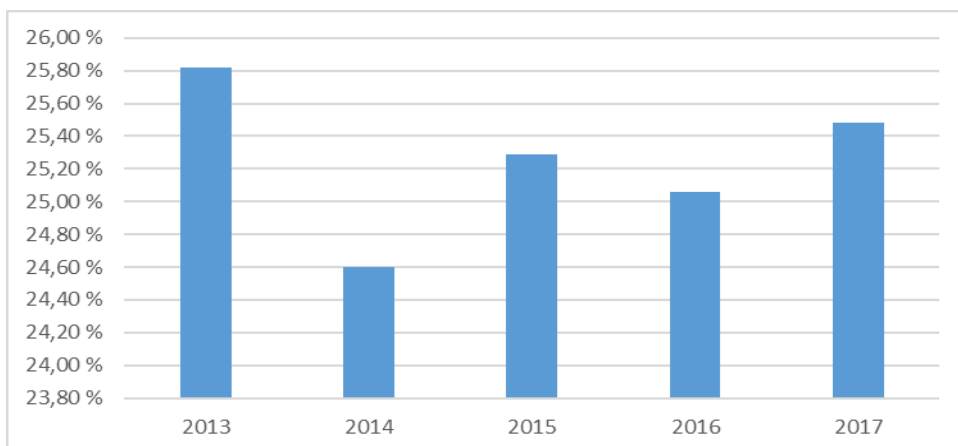
Frie inntekter 2013-2016. Tall i 1 000 kr.

Frie inntekter	2013	2014	2015	2016	2017
Skatt på inntekt og formue	110 297	107 688	113 932	118 116	126 774
Eiendomsskatt	20 367	20 746	21 455	21 048	18 332
Rammetilskudd	189 746	200 001	198 969	205 275	204 457
Sum frie inntekter	320 410	328 435	334 356	344 439	349 563

Frie inntekter er inntekter som ikke er bundet opp til å brukes innenfor spesielle områder. Begrepet frie inntekter i denne tabellen er ikke direkte sammenlignbart med frie inntekter i regnskapsskjema 1A i årsregnskapet hvor også konsesjonsavgifter og statstilskudd til flyktninger er innlemmet.

Skattedekningsgrad

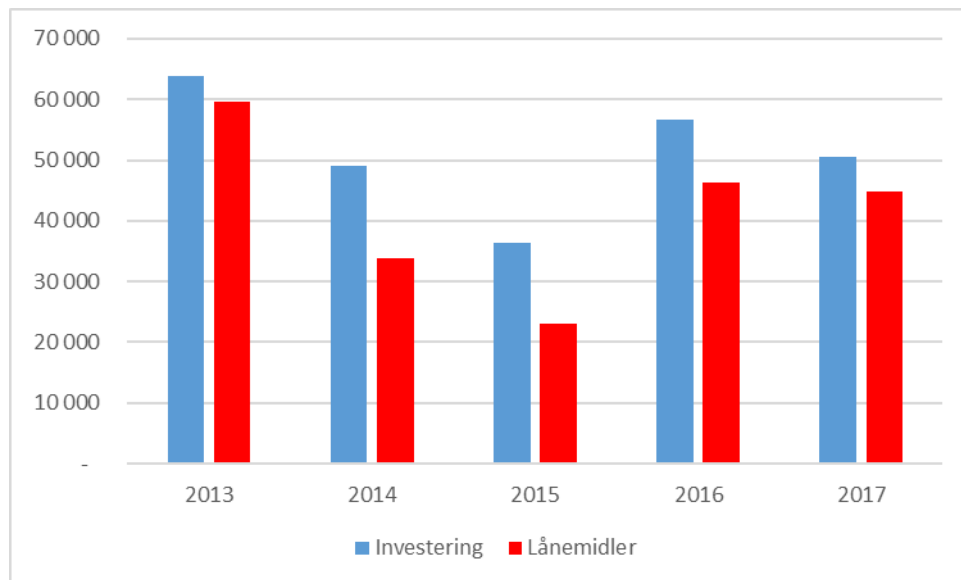
Skattedekningsgrad 2013-2017:

Skattedekningsgraden viser hvor stor andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt på formue/inntekt og eiendomsskatt. Skatteinntektene har økt sin betydning i 2017 sammenlignet med de tre foregående årene. Prognosene for kommende år viser også en vridning fra rammetilskudd til skatteinntekter. For relativt skattesvake kommuner som Tynset er en utvikling hvor skatteinntektene har større betydning som inntektskilde ikke fordelaktig.

Investeringer og lån

Investeringer og lån i perioden 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Diagrammet viser i hvilken utstrekning investeringene er finansiert av eksterne lånemidler. Øvrige finansieringskilder utover lån kan være eksterne tilskudd, tilskudd fra egen drift samt fondsmidler. Investeringsnivået har siden 2007 ligget svært høyt som følge av blant annet skole- og barnehageutbygginger, omsorgsboliger, veiopprusting og VAR-investeringer. Dette byr på økonomiske utfordringer som følge av økte utgifter til renter og avdrag på lån samt til drift av ny bygningsmasse.

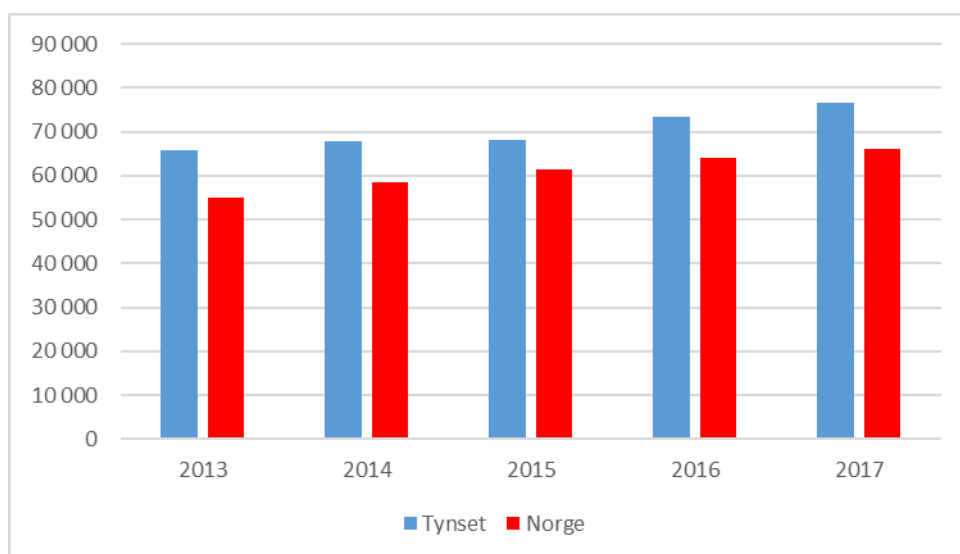
Lånegjeld 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Lånegjeld	2013	2014	2015	2016	2017
Lånegjeld per 1.1.	367 607	422 917	439 777	454 216	479 599
- Avdrag	19 241	23 441	22 453	21 085	20 065
+ Nye lån	74 551	40 301	36 892	46 469	26 635
Total lånegjeld per 31.12.	422 917	439 777	454 216	479 599	486 170
- Ubrukte lånemidler	41 687	46 962	58 754	54 471	38 233
- Utlån per 31.12	15 179	15 998	15 951	15 540	17 123
Netto lån per 31.12.	366 051	376 817	379 511	409 588	430 814

Med total lånegjeld menes kommunale lån inklusive husbankmidler til videre utlån. Med utlån menes utlån av husbankmidler, sosiale lån og næringsfondslån. Ubrukte lånemidler stammer fra låneopptak der investeringsprosjekter ikke er igangsatt eller fullført samt husbankmidler som ikke er utlånt til låntakere.

Tilbakebetaling av lånegjelden samt rentekostnader legger beslag på betydelige deler av kommunens inntekter. Det er imidlertid ikke alle låneopptak som belaster kommunens økonomi like mye. Staten dekker rentekostnader for låneopptak på ca kr 50 millioner og avdragskostnader for låneopptak på ca kr 21 millioner kroner. Disse lånene stammer fra skoleutbygginger og byggingen av Tjønnmosenteret og omsorgsboliger. I tillegg dekkes rente- og avdragskostnader relatert til VAR-utbygging i form av abonnentenes betaling av kommunale gebyr.

Netto lånegjeld per innbygger for perioden 2013-2017:

Diagrammet viser netto lånegjeld per innbygger i Tynset kommune og for Norge som helhet. Kommunen har en stor og tyngende lånegjeld som ligger en del over landsgjennomsnittet. Netto lånegjeld har økt de siste årene som følge av store investeringer.

Gjeldsporteføljen for alle lån har en andel fastrente på 39,9% for 2017. En stor andel kort rentebinding eksponerer porteføljen for endringer i rentemarkedet. Lån med flytende rente har rentebinding lavere enn 1 år. I henhold til Tynset kommune sitt økonomireglement skal gjennomsnittlig rentebinding være mellom 1 og 5 år. Per 31.12.2017 var gjennomsnittlig rentebinding på 1,19 år. På analysedagen var snittrenten (siste 12 mnd) på 1,79%. En økning i rentekurven med 100 basispunkter (1%) gir en forventet økning i rentekostnadene for 2018 på kr 1,3 millioner og kr 22,7 millioner samlet over de kommende 10 årene. Gjeldsporteføljens gjennomsnittlige kapitalbinding, det vil si hvor lang tid det tar før et lånebeløp må refinansieres, er på 10,77 år. For 2018 er det vedtatt å ta opp investeringslån på inntil kr 22,9 millioner, samt lån for videre utlån på kr 4,0 millioner.

Balanseregnskapet

Balanseregnskap per 31.12 for årene 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Balanse	2013	2014	2015	2016	2017
Eiendeler					
Omløpsmidler	185 591	201 084	223 296	249 970	226 585
Herav kortsiktige fordringer	44 524	63 987	62 929	64 240	44 160
Anleggsmidler	980 253	1 045 144	1 091 465	1 138 485	1 200 392
Sum	1 165 844	1 246 228	1 314 761	1 388 455	1 426 977
Gjeld og egenkapital					
Langsiktig gjeld	1 054 662	1 110 134	1 139 232	1 195 121	1 228 489
Kortsiktig gjeld	71 141	70 511	72 608	85 627	66 884
Egenkapital	40 041	65 583	102 921	107 707	131 604
Sum	1 165 844	1 246 228	1 314 761	1 388 455	1 426 977

Balansen viser kommunens økonomiske status ved utgangen av året.

Omløpsmidlene utgjør likvide beholdninger, kortsiktige plasseringer og kortsiktige fordringer.

Anleggsmidlene består av varige driftsmidler (faste eiendommer og anlegg, utstyr maskiner og andeler) og finansielle anleggsmidler (utlån, aksjer og andeler).

Langsiktig gjeld omfatter pensjonsforpliktelser samt de lån kommunen har tatt opp.

Kortsiktig gjeld oppstår som følge av tidsforskjellen mellom når en vare er kjent og mottatt og når den blir betalt.

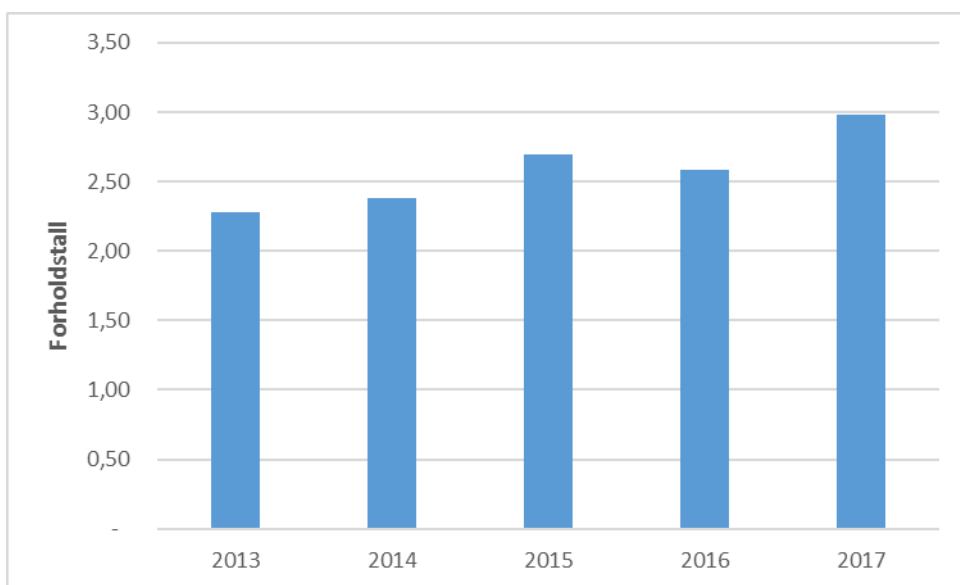
Egenkapitalen består av reelle egenkapitalkonti slik som regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk og fond. I tillegg kommer «kapitalkonto». Kapitalkontoen har en særskilt funksjon i kommuneregnskapet. Saldoen viser kommunens samlede egenfinansiering av anleggsmidler, dvs. hvor kommunen selv har bidratt til med finansiering av anleggsverdiene. Denne finansieringen kan enten være over driftsresultatet, av inntekter i investeringsregnskapet eller ved bruk av tidligere oppsparte midler.

Arbeidskapital ex. premieavvik i perioden 2013-2017. Tall i 1 000 kr:

2013	2014	2015	2016	2017
90 918	97 136	122 796	135 287	132 402

Arbeidskapitalen tilsvarende omløpsmidler (kasse, bankkonti og kortsiktige fordringer) eksklusive pensjonsmidler fratrasket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et mål på kommunens evne til å betjene sine betalingsforpliktelser. Den er på kort sikt betegnende for den økonomiske handlefriheten. Arbeidskapitalen bør være større enn den kortsiktede gjelden.

Likviditetsgrad i perioden 2013-2017:

Likviditetsgraden viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Som en norm bør likviditetsgraden være større enn 2,0 for at det kan sies at kommunens likvide tilstand er tilfredsstillende. Omløpsmidlene er korrigert for akkumulert premieavvik.

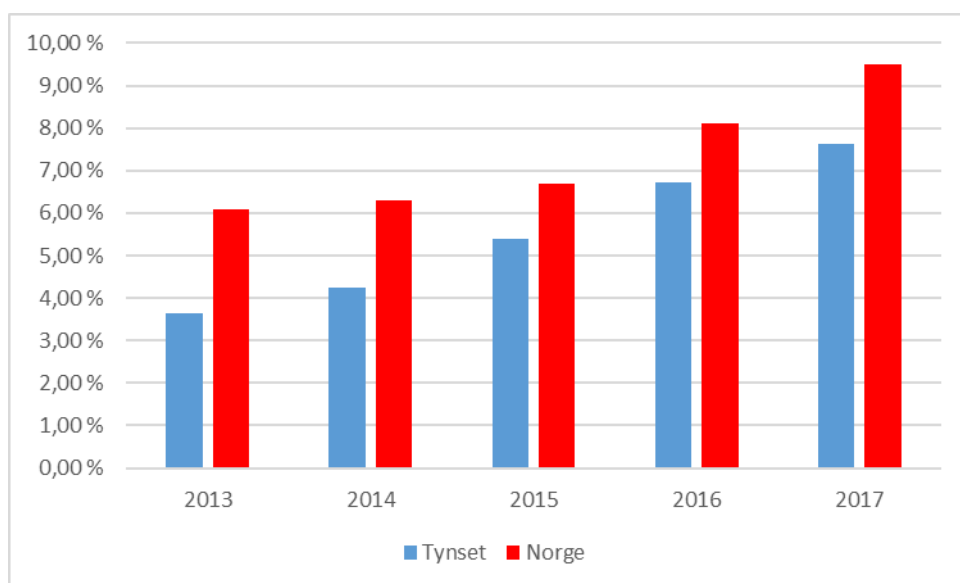
Fondsbeholdningen per 31.12. for årene 2013-2017. Beløp i 1 000 kr.

Fond	2013	2014	2015	2016	2017
Disposisjonsfond	19 143	22 986	29 893	38 985	45 106
Bundne driftsfond	41 187	41 041	43 130	47 823	55 953
Ubundne investeringsfond	9 735	14 448	16 064	15 750	15 274
Bundne investeringsfond	1 761	1 202	1 913	1 587	1 499
Sum fond	71 826	79 677	91 000	104 145	117 832

Som det fremgår av tabellen ovenfor har fondsmidlene økt med ca kr 14 millioner det siste året.

- Disposisjonsfond er økt med kr 6,1 millioner som følge av disponering av fjorårets mindreforbruk, samt lavere netto bruk for 2017.
- Bundne driftsfond er økt med kr 8,1 millioner som følge av øremerkede tilskudd.
- Ubundne investeringsfond er redusert med kr 0,5 millioner.
- Bundne investeringsfond har økt med kr 0,1 millioner som følge av renteinntekter på bankinnskudd.

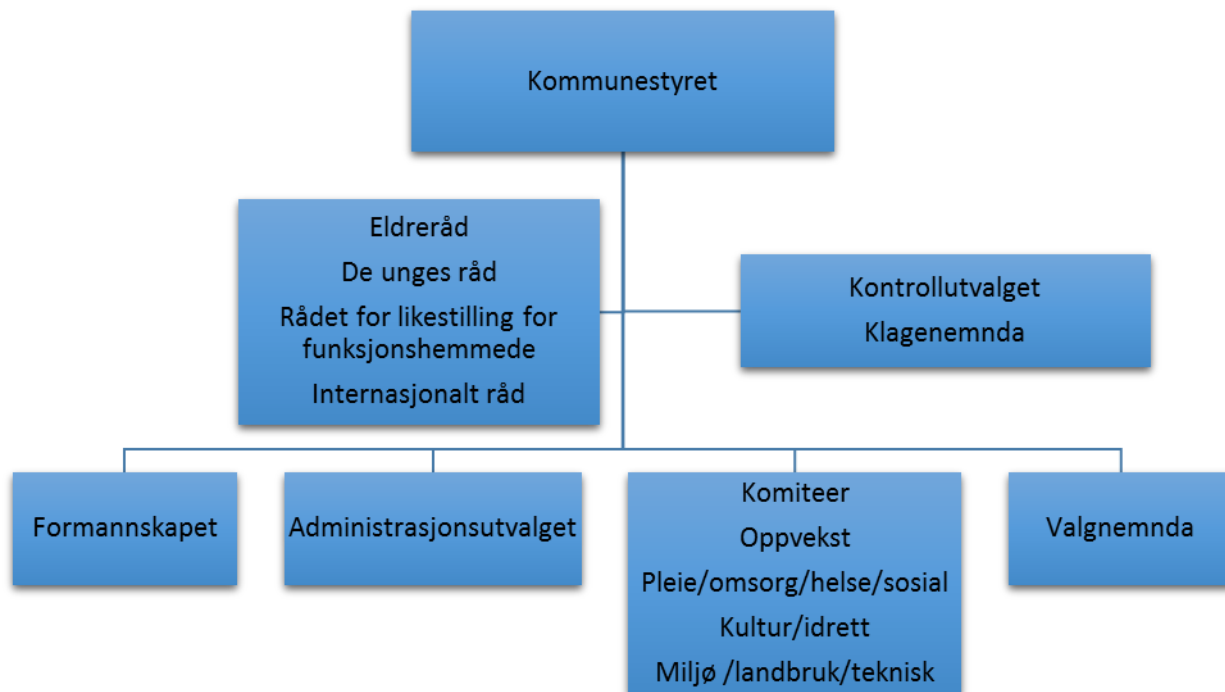
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter for perioden 2013-2017:

Diagrammet viser utviklingen i disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter. Som det fremgår av tabellen har Tynset ligget under landsgjennomsnittet i hele perioden. Disposisjonsfondet er blant annet ment å fungere som en buffer i forhold til raske endringer i kommunens økonomi. Lav beholdning av disposisjonsfond gjør kommunen sårbar for uforutsette endringer.

Politisk styring

Politisk organisering per 31.12.2017:

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Brutto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale brutto driftsutgifter.	1,1	0,9	0,7	0,7	0,7
2	Netto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale netto driftsutgifter.	1,2	1,4	1,1	1,1	1,0

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger på snittet ift KOSTRA-gruppe 12 og Hedmark.

Økonomisk resultat

Området hadde et mindreforbruk på kr 210 tusen. Dette skyldes i hovedsak mindreforbruk innen kontroll og tilsyn og takstnemnd.

Medlemmer i kommunestyre, formannskap og komitéer

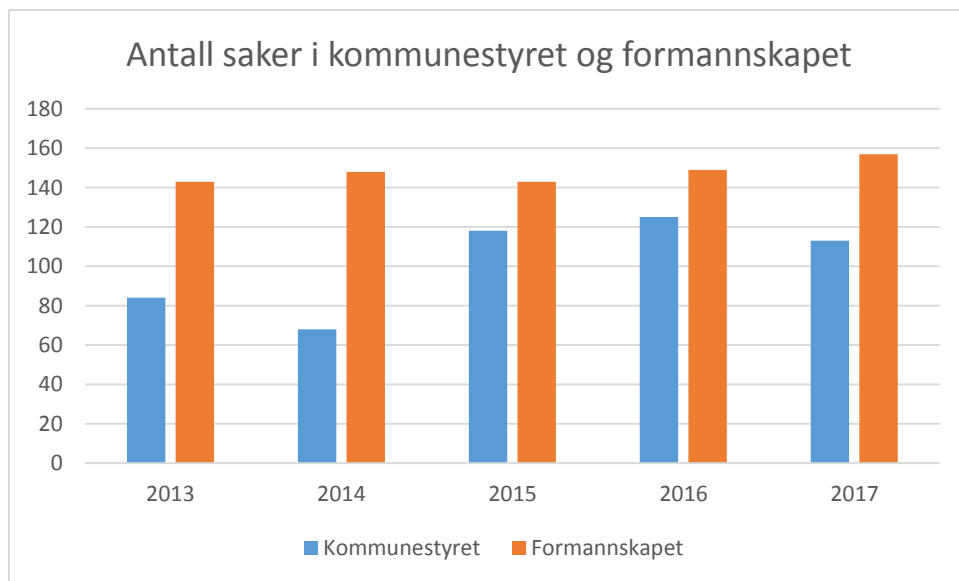
Navn	Parti	K	F	Komitéarbeid			
				Oppvekst	Pleie, omsorg, helse, sosial	Kultur Idrett	Miljø Landbruk Teknisk
Merete Myhre Moen	Senterpartiet	X	X				
Stein Tronsmoen	Senterpartiet	X	X				
Per Hermann Køhn Hansæl	Senterpartiet	X	X				
Roar Estensgård	Senterpartiet	X					L
Solfrid Storli	Senterpartiet	X			NL		
Cathrine Fodstad	Senterpartiet	X				X	
Arne Eggen	Senterpartiet	X				L	
Arne Nordstad	Senterpartiet	X			X		
Gerd Engebakken	Senterpartiet	X		X			
Jan Kåre Moan	Senterpartiet	X		X			
Eva Eggen	Senterpartiet	X			X		
Per Ivar Barmoen	Senterpartiet	X					X
Hilde Nygaard Bergh	Arbeiderpartiet	X					
Tone Hagen	Arbeiderpartiet	X	X				
Einar A. Røe	Arbeiderpartiet	X			L		
Evelyn Sjørgård Næverdøl	Arbeiderpartiet	X		X			
Signe Marit Lium	Arbeiderpartiet	X					NL
Ibrahima Sesay	Arbeiderpartiet	X				X	
Margit Wang	Sosialistisk Venstreparti	X	X				
Erland Horten	Sosialistisk Venstreparti	X		NL			
Kurt Olav Fossum	Venstre	X				X	
Kjetil O. Lorentzen	Kristelig Folkeparti	X		L			
Terje Høyen	Høyre	X	X				
Nils H. Øian	Pensjonistpartiet	X			X		
Jan Tore Dalsegg	Pensjonistpartiet	X				NL	
Sindre Sørhus	Miljøpartiet de grønne	X					X
Berit Nordseth Moen	Uavhengig	X	X				

K= Kommunestyret F = Formannskapet L = Leder NL = Nestleder

Saker i politisk utvalg

Oversikten nedenfor viser hvor mange saker som ble behandlet i ulike politiske organer i 2017:

Kommunestyret	113
Formannskapet	157
Administrasjonsutvalget	0
Klagenemnda	1
Valgstyret (formannskapet)	8
Arbeidsmiljøutvalget	17
Fondsstyret	9

Rådmann og næring

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	42 992	34 831
	Netto driftsutgifter	22 665	23 464
Ansatte	Årsverk	26,6	
	Tjenesteområdeleder	Arild Einar Trøen	

Organisering

Rammeområdet omfatter i tillegg til rådmannsfunksjonen servicetorget, personal-, IKT- og økonomiavdelingen og næring. Interkommunal tjeneste for landbruk og miljø er en del av budsjettet til rådmannen. Lærlinger, tillitsvalgte, hovedverneombud og ansatte i FARTT er en del av årsverkene.

Fordeling av årsverk:

Rådmannen, økonomi, personal og IKT	11,0
FARTT	3,2
Lærlinger	5,2
Tillitsvalgte	2,1
Servicetorget	4,4
Næring	0,7
Totalt	26,6

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Utøve en ledelse av Tynset kommune som spiller ansatte gode, skaper trivsel på jobb og vektlegger gode fagmiljøer innen tjenesteområdene. - Tynset kommune skal være en arbeidsgiver som folk vil arbeide for.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Har ingen egen brukerundersøkelse for stab.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	x	4,5	x	x	x
	Mestringsorientert ledelse	x	4,0	x	x	x
	Rolleklarhet	x	4,3	x	x	x
	Mestringsklima	x	4,3	x	x	x
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,3	2,4	x	2,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	94,4	97,8	96,6	98,0	x
Organisasjon	Indikator					
	Strategi for rekruttering	Nei	Nei	Startet	x	x

	Kompetansearbeid (regionalt)	Nei	Nei	Ja	x	x
	Oppdatere arbeidsgiverpolitikk	Nei	Nei	Startet	x	x
	Bruk og etterbruk av kommunale bygninger	Nei	Nei	Startet	x	x

Kommentarer til tabellen

Det har pågått et kompetansearbeid i regional sammenheng. Regionrådet har videreført dette arbeidet fram til sommeren 2018. Hensikten er å se samlet på det kompetansebehovet kommunene har i årene som kommer. Oppdatert arbeidsgiverpolitikk behandles av kommunestyret i 2018.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Brutto driftsutgifter administrasjon, i % av totale brutto driftsutgifter.	5,3	5,3	5,4	5,2	5,8
2	Netto driftsutgifter administrasjon, i % av totale netto driftsutgifter.	7,1	7,0	7,3	6,5	7,5
3	Lønn administrasjon, i % av totale lønnsutgifter.	5,4	5,4	5,3	5,4	5,7

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger over kommunegruppe 12 på netto driftsutgifter administrasjon. På lønnsutgifter ligger kommunen under både kommunegruppe og Hedmark fylke.

Økonomisk resultat

Området for rådmannen, stab, næring og landbruk hadde i 2017 et mindreforbruk på ca kr 800 tusen. Dette skyldes i hovedsak enkelte inntekter som ble større enn budsjett.

Tjenesteproduksjonen

Hovedoppgaven til staben er å være en støttefunksjon til tjenesteområdene. Avdelingene skal bistå tjenesteområdene på systemnivå med tilrettelegging av rapporteringer, planer og prosesser samt bistand i enkeltsaker. Servicetorget har et større fokus på eksterne brukere, og skal først og fremst hjelpe og veilede innbyggerne.

Personalavdelingen har som hovedoppgave å gi råd og veiledning i lønns- og personfaglige saker. Felles personalarkiv administreres av personalavdelingen, samt politisk sekretariat. Økonomiavdelingen organiserer budsjettprosessen og følger opp budsjett og rapportering. Avdelingen har hovedansvar for regnskapsarbeidet samt skatteinnkreving. Servicetorget er kommunens frontlinjetjeneste med hovedfokus på å støtte alle brukere av kommunale tjenester, inkludert informasjon og hjemmeside. IKT-avdelingen støtter kommunens tjenesteområder ift bruk av IKT-verktøy og de ansatte leies ut til det interkommunale IKT-samarbeidet (FARTT).

Næringsutvikling

Tynset kommune har i 2017 hatt egen næringskonsulent i 70 % stilling. I tillegg til behandling av næringssaker har stillingen hatt ansvar for driften av Vollan gård/Kvikne nasjonalparksenter på Kvikne.

Næringsfond

Tynset kommune har et kraftfond som utgjør kommunens næringsfond. Grunnkapitalen i fondet er på kr 5,2 millioner. Per 31.12.2017 var fondskapitalen på kr 16,1 millioner. Kommunen fikk i 2017 kr 210 tusen til kommunalt næringsfond fra Hedmark fylkeskommune. Dette beløpet ble tillagt næringsfondet og disponert sammen med dette. Fondet ble i tillegg tilført kr 3,5 millioner fra konsesjonsavgifter og om lag kr 250 tusen fra renter på bankinnskudd.

Viktigste bevilgninger i 2017 (beløp i kr):

Næringsressurs i kommunen	512 000
Regionrådet, grunntilskudd	280 000
Tynset arrangement SA	300 000
Norsk spekefestfestival AS	500 000
Kommuneplan, boligutv. Fåset	400 000
Ulike reg.planer, Tynset	200 000
Regplan Holmeng., Arnemov., Sjukehusveien	200 000
Destinasjon Røros, kontingent	185 800
Tilskudd til bedre bredbånd	500 000
Næringsutv i fjellreg, 2 reg. n.sjefer, TKs andel	330 000
Informasjonsbladet Tynset kommune	200 000
Landbruksprosjekt Tynset-Alvdal	300 000
Tynset øyeklinikk AS	100 000
Magni G. Tollan, etablering tannpleier	50 000
Tynset og Røros som motorer i reg. utv.	100 000
Femundløpet AS, prod av TV2	25 000
Fjell IT AS, rep. av mobiler og nettbrett	20 000
Tynset smådyrkontor, bur for oppstalling	50 000
Stiftelsen Bortistu Neby, plan for vedlikehold	100 000
Sommertoget, Fjords AS, honorar og utstyr	200 000
Tynset kommune, utv. av tynset.no	120 000

Landbruk og miljø

Denne tjenesten leveres av Alvdal kommune gjennom et vertskommunesamarbeid mellom Alvdal og Tynset kommuner. Enheten er plassert på Storsteigen VGS. Ut over kommunene Alvdal og Tynset, selges noe kompetanse ut til forvaltningsoppgaver innen skog og utmark til Folldal kommune.

I 2017 hadde enheten et mindreforbruk på kr 25 tusen.

Arbeidet er i hovedsak saksbehandling innen jord- og konsesjonslov, bopliktoppfølging, samt dyrkings- og motorferdselssaker.

Kostratall

	Tynset 2015	Tynset 2016	Tynset 2017	Alvdal 2017
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	2 161 000	2 259 000	2 293 000	2 156 000
Landbrukseiendommer, ant	802	799	x	x
Jordbruksbedrifter, ant	230	217	x	x
Antall søknader nydyrking	8	16	5	14

Grunnskolen felles

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	10 176	8 904
	Netto driftsutgifter	6 804	6 841
Ansatte	Årsverk	4,4	
	Utdanningssjef	Bent Kvisle	

Organisering

Utdanningssjefen har ansvar for Fåset skole- og barnehage, Tyllidalen skole, Kvikne skole- og barnehage, Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole, Tynset opplæringscenter, TATO samarbeidet og PP-tjenesten for Nord-Østerdal. I tillegg kommer ansvar for koordinering av kompetanse/skoleutvikling for alle grunnskolene i de 6 Nord-Østerdals kommunene. Utdanningssjefen er regionens representant i fora mot Fylkesmannen. Kontoret koordinerer også muntlig eksamen og arrangerer fagdager i fjellregionen.

Ny tjeneste er «Kultur for læring, 2930.

Følgende felles budsjettkapitler hører til GRUNNSKOLEN FELLES

- Skoleadministrasjon (2000)
- Grunnskolen generelt
  - IKT grunnskolene (2010)
  - Kompetanseutvikling (2010)
- Grunnskolen, skyss (2020)
- TATO samarbeidet Tynset, Alvdal, Tolga og Folldal (2900)
- Kompetanseutvikling og Kultur for læring i NØ (2930)

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring

MÅLOPPNÅELSE

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse					Landet
	Trivsel	4,4 4,1	4,5 4,1	4,2 4,1	4,4 4,3	4,3 4,1
	Mobbing	1,3 1,1	1,3 1,4	1,4 1,2	1,1 1,1	1,3 1,3
	Vurdering for læring	3,8 3,3	3,8 3,2	4,1 3,2	4,0 3,6	3,9 3,3
	Mestring	4,0 3,9	4,1 3,8	4,1 3,8	4,1 4,0	4,1 3,9
	Faglig utfordring	4,1 4,4	4,1 4,2	4,3 4,1	4,1 4,4	4,1 4,2
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering					

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	53	52	50	51	50
	Regning 5. trinn	52	47	53	51	50
	Engelsk 5. trinn	51	49	50	51	50
	Lesing 8. trinn	50	53	52	51	50
	Regning 8.. trinn	49	54	52	51	50
	Engelsk 8. trinn	50	53	52	51	50
	Lesing 9. trinn	54	55	58	56	54
	Regning 9.trinn	54	53	58	56	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet
		44,2	41,5	40,7	42,0	41,4
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,8			4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,6			3,9
	Rolleklarhet		4,5			4,3
	Mestringsklima		4,7			4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,6	3,7			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	87	95,7	99,5	100,0	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (videreutdanning) antall	11	4	7	6	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	723	731	722		
2	Årsverk	78,7	78,2	78,1		
3	Brutto driftsutgifter pr. elev	117 849	121 191	122 967	134 481	123 146
4	Netto driftsutgifter pr. elever(202,215,222,223)	112 320	116 589	119 279	128 725	113 272
5	Lønnsutgifter pr. elev	93 390	96 058	97 481	106 357	98 854
6	Skyssutgifter pr. elev (223)	4 212	4 212	4 426	2 950	3 992
	Utgifter til lokaler pr. elev (222)	17 434	18 409	18 244	21 712	17 734
	Lærertetthet 1.-7. trinn	11,5	11,7	11,5		11,9
	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,0	12,0	11,6		13,5

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	14,6	15,5	14,9		15,3
	Andel elever med §5.1 vedtak	5,4	6,0	6,5	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Årsverk

Antall årsverk er stabilt. Her er det viktig å ta hensyn til at staten har gitt øremerket tilskudd til styrket lærertetthet på 1. - 4. trinn gjennom tidlig innsats på kr 1,4 millioner. Dette utgjør 2,2 årsverk.

Sjukefravær

Ikke tall for 2017.

Arbeidsmiljø

Tallene for medarbeiderundersøkelsen er knyttet til skoleledergruppa og skolekontoret.

Læringsresultater

Årets resultat med grunnskolepoeng under landsgjennomsnittet og under målsettingen. Vi ser at resultatene på elevundersøkelsen viser større variasjoner enn tidligere. Vi har vært forberedt på dette. Det gjøres nå analyser på alle skolene og vi sammenfatter dette også med funn som vi finner i den nye store satsingen «kultur for læring». Resultatene på nasjonale prøver er gjennomgående gode. Det er nye måleenheter under nasjonale prøver, såkalte skalapoeng.

De har høyere verdi enn de gamle målingene. Skolene følges tett opp gjennom skoleledermøter, dialogmøter og forpliktende kompetanseplaner.

Andel elever med spesialundervisning.

Andelen tynsetelever som får spesialundervisning er lavere enn gruppe 12 og Hedmark. For andel timer til spesialundervisning i forhold til det totale antall lærertimer er bildet annerledes. Tynset bruker 20,3 % av det totale timetallet til spesialundervisning. Tallene for gr12/Hedmark/landet er 19,1/16/17,4. Det betyr at vi har færre elever, men har flere store tiltak.

Drifts-/lønnsutgifter pr elev.

Sammenlignet med kommunegruppe 12 bruker Tynset vesentlig mindre på skole enn gjennomsnittet i gruppa. Ser vi tilbake over tid i tidligere årsmeldinger øker forskjellene mellom Tynset og kommunegruppe 12, mens den minker sammenlignet med Hedmark. Her må vi også ta i betraktning at elevtallet har gått ned med 9 elever.

Skolefritidsordningen

Alle skoler gir tilbud om skolefritidsordning (SFO). Tiltakene er preget av stabilitet i bemanning, noe som gir et godt og trygt miljø. Det er 89 unger som benytter SFO i 2017. Over 20 timer i uka koster nå kr. 2 740. Det er inkludert ca. 12 måltider (fire med varm mat) og frukt i ca. 20 dager. Driften av SFO er sterkt knyttet til den øvrige driften av skolene.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2017 viser et mindre-forbruk på området grunnskole felles på kr 36 tusen. For tynsetskolene er mindre-forbruket på kr 1,4 millioner inkludert barnehagene på Fåset og Kvikne. Vi har fått tilført ikke-budsjetterte midler fra Staten for kr 1,4 millioner. Uten dette tilskuddet hadde budsjettet gått i balanse.

Tjenesteproduksjonen

Kultur for læring

Fra høsten 2016 initierte Fylkesmannen et stor felles løft i hele Hedmark med navnet Kultur for læring. Denne satsingen har tre bein. Kultur for læring skal være et mål der fokus på læringsmiljøet skal gi bedre læring. Det skal være en arbeidsform der ulike aktører samarbeider bedre enn i dag. Elevenes grunnleggende ferdigheter i sentrale

skolefag skal styrkes. Elevene skal utvikle ferdigheter for det 21. århundre med fokus på generell del og samfunnsmandatet. Dette gjøres gjennom et innovasjonsarbeid der forskere skal følge hele prosjektet i seks år. Norsk Forskningsråd støtter denne delen av prosjektet.

Alle kommunene forpliktet seg til deltagelse både økonomisk og politisk. Høgskolen i Hedmark ved SEPU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) har et faglig ansvar for kartlegging og forskning. Kommunen står fritt til valg av skoleutviklingstiltak og hvem de vil støtte seg på i eget utviklingsarbeid. Fylkesmannen beregnet kostnadsrammen for hver kommune i denne satsingen. For Tynset kommune er den satt til kr 400 tusen i en fireårsperiode.

Tynsetskolene arbeidet grundig med å analysere resultatene fra kartleggingsundersøkelsen høsten 2016. Disse resultatene la grunnlaget for skolenes satsingsområder for et bedre læringsmiljø. Arbeid med sosial og faglig trivsel står frem som et fellestrekk hos våre skoler. Skolene presenterte noen av sine resultatet i Virksomhetsplanen 2018-2021. Tiltakene på den enkelte skole ligger også ute på kommunens nettside under «Kultur for læring». Til høsten skal alle skolene gjennomføre en ny kartleggingsundersøkelse for å kunne måle om tiltakene har virket.

I 2017 har vi jobbet mye med analysekompetanse og det å lede profesjonelle læringsfellesskap. Arbeidet foregår hovedsakelig på skolene, og vi har jevnlig nettverksmøter i regionen. Den fremste fordelen med kartlegging er at vi har svar fra elever, foreldre, lærere, kontaktlærere, andre ansatte og skoleledere. Vi kan sammenligne skoler, regioner og med hele fylket. Dette gir oss store muligheter til å treffe bedre på utviklingstiltak.

Fådeltnettverk

I regionen har vi et fådeltnettverk der rektorer og lærere i fådelte skoler møtes til kompetanseheving og erfaringsutveksling. Bakgrunnen for denne satsingen er elevtallsutviklingen. Der det tidligere var fire tradisjonelle fådeltskoler nærmer vi oss nå 8-9 skoler. Dette betyr en stor endring i pedagogisk tenking og organisering. Skolene må tilpasse seg nye økonomiske rammer, og kompetansekravet til lærerne skal ivaretas. Dette er krevende og samarbeid er nødvendig. Det har vært tre rektormøter i 2017 og 14 lærere i regionen tok videreutdanningen «Arbeid i små skoler» gjennom et samarbeid med Høgskulen i Sogn og Fjordane.

Kompetanseplanen

Ut over satsingene beskrevet ovenfor, har det vært flere kursdager og etterutdanningstilbud. Engelsknettverk, fagdager, kompetansehevingsdag med videregående skoler, nettverk for merkantile i skolen og trivselslederkurs er noen av tiltakene.

I tillegg har PPT arrangert en rekke kurs for sine fagområder blant annet samlinger om lesekurs i regi av Statped. Tynset koordinerer kompetansetiltak i hele Nord-Østerdal. Det lages en felles kompetanseplan som ligger på vår hjemmeside. Denne revideres fortløpende.

Grunnskolesamarbeid i Nord-Østerdal

Tynset har koordinert grunnskolesamarbeid i Nord-Østerdal siden tidlig på 90-tallet. Gjennom et tett og godt samarbeid og felles utnyttelse av ressurser har dette vært en nøkkelfaktor til god skoleutvikling og gode resultater. Kommunene får ikke lenger statlige midler til etterutdanning.

TATO er en annen samarbeidsform der Folldal, Tolga og Alvdal kjøper skolefaglig tjeneste fra Tynset. Os og Rendalen har sin egen tjeneste innenfor det skolefaglig ansvaret.

PPT styres etter en vertskommunemodell med et fagråd som ledes av utdanningssjefen på Tynset. Ved Tynset opplæringscenter er det et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Tynset, Tolga, Alvdal og Folldal om språkopplæring.

Tynset har også ansvar for koordinering og gjennomføring av muntlig eksamen i hele fjellregionen. All kontakt og samhandling for regionen med Fylkesmannen, Utdanningsdirektoratet og KS foregår via Tynset skolekontor.

Høsten 2015 startet vi opp en evaluering med sikte på å finne en ny plattform for samarbeid i NØ. Den administrative myndighetsutøvelsen i regionen begynner å bli komplisert. Skal regionen møte framtidige utfordringer innenfor sektoren så bør vi se på nye strategiske grep.

En ny avtale er på plass fra 01.01.18. Den bygger på den nye store satsingen «Kultur for læring».

Fåset skole og barnehage

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	10 715	11 060
	Netto driftsutgifter	9 114	9 416
Ansatte	Årsverk	16,2	
	Tjenesteområdeleder	Marte Grann Vingelen	

Organisering

Skolen, skolefritidsordningen (SFO) og barnehagen er samlet under ett felles tjenesteområde under ledelse av rektor.

Fåset skole

- Organisert i tre trinn (1.-3.trinn, 4.-5.trinn og 6.-7.trinn). Totalt 56 elever skoleåret 2017/2018.
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36 t/u i 100 prosent stilling
- SFO-tilbud 5 dager pr uke, morgen og ettermiddag med åpningstid fra kl.0700 – 16.30. På morgen, i ferier og dager med få elever, er SFO organisert i samarbeid med barnehagen.

Fåset barnehage

- Loken 0-5 år med 17 barn. Åpent 5 dager i uka med åpningstid fra kl. 07.00 – 16.30

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Kvalitet i barnehagetilbudet • Sammen skape framtidstro

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,2	4,3	4,4	4,4	4,3
	Mobbing	1,6	1,5	1,6	1,0	1,3
	Vurdering for læring	3,9	4,0	4,2	4,3	3,9
	Mestring	4,0	3,8	4,1	4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,5	4,1	4,3	4,5	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	50	51	51	51	50
	Regning 5. trinn	51	48	63	51	50
	Engelsk 5. trinn	51	53	53	50	50
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) SFO					Landet
	Respektfull behandling	x	5,8	x	5,8	
	Tilgjengelighet	x	5,0	x	5,1	
	Informasjon	x	5,1	x	5,2	
	Brukermedvirkning	x	5,6	x	5,6	

	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) Barnehage					Landet
	Respektfull behandling	5,7	5,5	x	5,5	
	Tilgjengelighet	5,6	5,5	x	5,5	
	Informasjon	5,3	5,1	x	5,2	
	Brukermedvirkning	5,0	5,1	x	5,2	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) barnehage					Landet
	Selvstendighet	x	4,6	x	x	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	4,9	x	x	3,9
	Rolleklarhet	x	4,6	x	x	4,3
	Mestringsklima	x	4,7	x	x	4,1
	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) skole					Landet
	Selvstendighet	x	4,9	x		4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	4,7	x		3,9
	Rolleklarhet	x	4,6	x		4,3
	Mestringsklima	x	4,7	x		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,3	2,9	x	5,6	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	97,8	98,0	96,8	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	1	2	1	1	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Resultatene på elevundersøkelsen viser bedre resultater på flere områder i år, men fortsatt ligger vi alt for høyt på parameteret «mobbing». Vi startet opp skoleåret 2016/2017 med en ny handlingsplan for sosial kompetanse, der vi ønsker å fokusere mer på overordnet del av læreplanen, gjennom å utvikle elevenes ansvarlighet, empati, samspill, selvhevdelse og selvkontroll. Lærer-elevrelasjonen er sterkt i fokus, sammen med blant annet sterkere fokus på motivasjon og mestring gjennom «Kultur for læring».

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelser på SFO i 2017, mens barnehage hadde kartlegging gjennom «Kultur for læring» i høst, og er i gang med analysearbeidet.

Medarbeidere

Undersøkelsen gjennomføres 2.hvert år, så ingen resultater foreligger for 2017.

Organisasjon

En lærer avsluttet desentralisert studium 15 studiepoeng i «Arbeid i små skoler» gjennom samarbeid med høghskolen i Sogn og Fjordane. Studiet har som formål å styrke kompetansen i oppvekstsenter og nærmiljøskoler med aldersblanding. Dette vil være et viktig satsningsområde for oss i årene framover.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	60	62	56		
2	Årsverk – lærere	6,9	7,0	7,5		
3	Netto driftsutgifter pr.elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	96 332	106 843	125 571		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	9,5	9,7	8,6		11,9
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	11,6	11,8	11,0		15,3
6	Andel elever med §5-1 vedtak	10,0%	9,7%	10,7	9,0	7,6

Elevtall

Vi ligger fortsatt stabilt høyt i elevtall (sett i et historisk perspektiv). Tallene for antall barn i barnehagen har gått ned de siste årene, og det vil selvfølgelig påvirke elevtallet på sikt. Samtidig ser vi at det er mye bevegelse i boligmarkedet på Fåset, noe som nå ser ut til å slå positivt ut for oss i forhold til antall elever.

Årsverk – lærere

Vi har fortsatt en forholdsvis høy andel lærertimer som går til undervisning av elever med § 5-1 vedtak (spesialpedagogisk undervisning). Dette påvirker naturlig nok årsverkstallet.

Netto driftsutgifter pr elev

Selv om det koster mer pr. elev på en liten skole kontra en stor, er årets utgifter pr. elev høye. Dette skyldes først og fremst andelen elever med § 5-1 vedtak, der fire elever har en -til-en vedtak. Samtidig vil det bli gjort en grundig vurdering i arbeidet med tjenestegjennomgang og en satsning på å bruke potensialet som ligger i aldersblanding på en mer effektiv måte.

Økonomisk resultat

Regnskapstallene for 2017 viser et mindreforbruk på kr 301 tusen. Det skyldes blant annet ikke-budsjetterte midler fra staten til tidlig innsats på 1.-4.trinn, lavere utgifter til pensjon, sammen med salg av kompetanse til Tynsetbarnehagen og barnehagesamarbeidet i NØ. Det er tradisjon for å være nøktern i ressursbruken. Kombinert med en god ressursutnytting mellom skolen og barnehagen har dette gitt gode økonomiske resultater over tid.

Tjenesteproduksjonen

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er et satsingsområde for Fåset skole og barnehage. Vi har avsatt en time i uka for alle elever på 1.-7.trinn, der «faget» sosial kompetanse står på timeplanen. Her følger elevene egen læreplan i faget med mål for hva de skal kunne etter 2.trinn, 4.trinn og 7.trinn innenfor områdene ansvarlighet, empati, samspill, selvhverdelse og selvkontroll. Dette er også temaer som er faste på planen i barnehagen, slik at vi har en rød tråd i opplæringen av sosiale ferdigheter fra 0 til 13 år.

Trivselsprogrammet

Våren 2016 underskrev vi en treårig avtale med trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no). Dette går ut på at mobbefrie elever på 4.-7.trinn nomineres av de øvrige elevene på skolen til å være trivselsledere som skal lede aktivitet i friminuttene. Dette er et ledd i vårt arbeid med trivsel, skolemiljø og sosial kompetanse. Økt trivsel og mer aktivitet er også viktige faktorer for økt læringsutbytte for den enkelte elev.

Kultur for læring

Resultatene fra både kartleggingsundersøkelsen i 2016 og elevundersøkelsen de siste årene, viser at det er viktig å fortsette det ekstra fokuset på sosial kompetanse. På en mindre enhet er det ekstra viktig å følge tett opp at den enkelte elev trives sosialt, så vel som faglig. Mestring er en viktig indikator både for trivsel og faglig innsats. Vi vil derfor ha særlig fokus på motivasjon og mestring i vårt arbeid med «Kultur for læring» dette skoleåret.

Tyllaldalen skole

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	4 979	4 799
	Netto driftsutgifter	4 216	4 668
Ansatte	Årsverk	6,7	
	Tjenesteområdeleder	Morten Kroglund	

Organisering

Skolen er organisert i to team. Et team består av 1. - 4.trinn, og det andre teamet er 5. - 7.trinn.

I 1.-4. trinn undervises flere basisfag i sammenslåtte grupper. Grupperingene varierer fra to (1.-2.trinn og 3.-4.trinn) til ei gruppe (1.-4.trinn). På 5.-7.trinn er alle fag slått sammen til ei gruppe. Det er prioritert å opprettholde to-lærer fremfor å dele gruppene.

Skolen rullerer på arbeidsmåter innenfor en tre ukers periode. Det innebærer at elevene i tillegg til aktiviteter i klasserommet skal få oppleve uteskole og bruk av arbeidsplan innenfor flere fag.

Fast arbeidstid for lærere, bundet tid er 35,5 t/u i full stilling.

SFO-tilbud 4 dager pr. uke om morgenen og etter skolen. Onsdager har ikke tilbud om SFO.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Tyllaldalen skole skal være en skole som aktivt bruker lokalsamfunnet i elevenes tilegnelse av kunnskap og mestring

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,8	4,9	4,7	4,5	4,3
	Mobbing	1,0	1,0	1,0	1,1	1,3
	Vurdering for læring	4,1	4,4	4,5	4,3	3,9
	Mestring	4,0	4,2	4,3	4,3	4,1
	Faglig utfordring	4,2	4,5	4,7	4,2	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng der nasjonalt snitt har verdien 50)					Landet
	Lesing 5. trinn	60 *			55	50
	Regning 5. trinn	58 *			55	50
	Engelsk 5. trinn	58 *			55	50
	* Grunnet få elever og for å ivareta elevenes anonymitet på årskullene er skolens snittresultat for de tre årene regnet ut.					

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – 10-Faktor (skala 1-5, der 5 er best)					Landet
	Selvstendighet	X	4,6	X	4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse	X	4,1	X	4,1	3,9
	Rolleklarhet	X	4,5	X	4,5	4,3
	Mestringsklima	X	4,1	X	4,1	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,6	1,0	X	3,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,7 %	101,4	90,3 %	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	3	2	1	2	

Kommentarer til tabellen

Læringsmiljøet på Tyllidalen skole blir beskrevet gjennom elevundersøkelsen. Det er en nasjonal undersøkelse som er beregnet mot 7.trinn. For at vår skole får et bedre grunnlag, er det hvert år 6.og 7.trinn som gjennomfører undersøkelsen. Skolens resultater viser at elevene trives og viser god motivasjon for skolehverdagen. Indikatoren mobbing viser et meget godt resultat. At elevene føler tilhørighet på trinnet, på teamene og på skolen i sin helhet har vært et fokusområde som har blitt ekstra prioritert siden elevtallet har blitt redusert over tid. Elevundersøkelsen gjennomgås med elevene på 5.-7.trinn, personalet, FAU og Samarbeidsutvalget. I årsrapporten er ikke brukertilfredshet fra foresatte i skole eller SFO synliggjort. Årsaken til at foreldreundersøkelsen ikke er gjennomført er på grunn av innføring av prosjektet *Kultur for Læring*. Her vil foresatte bidra med data som gjør at skolen kan ha gode vurderinger for hva skolen kan arbeide med i et skoleutviklingsprosjekt. Da det er få brukere på SFO, så anses det som ikke formålstjenlig å gjennomføre en brukerundersøkelse.

Nasjonale prøver er gjennomført for fagene regning, engelsk og lesing. Når en sammenligner nasjonale prøver over tid kan Tyllidalen skole vise gode resultater. Skolen har gjennomgang av resultater sammen med elevene, foresatte og utdanningssjefen. I tillegg til de som gjennomfører nasjonale prøver på femte trinn, har skolen også fokus på de elevene som avgir nasjonale prøver på åttende trinn som kommer fra Tyllidalen skole (avgiverskolen). Indikasjonene vi får fra disse elevene brukes for å analysere hvordan skolen drifter mellomtrinnet (5.- 7.trinn) innenfor lesing, matematikk og engelsk.

Medarbeiderne gjennomførte i 2016 10-faktor undersøkelsen, som erstatter den tidligere medarbeiderundersøkelsen. Da skolen har liten erfaring med testen ble måltallene satt lik resultatet. Sammenlignet med resten av landet kan Tyllidalen skole vise til gode resultater. Indikasjonen «selvstendighet» skårer meget godt. Arbeidsmiljøet karakteriseres som oversiktlig både for leder og de som arbeider her.

Sykefraværet kan bli brukt som en indikasjon på å vurdere et arbeidsmiljø. På en arbeidsplass med få ansatte må en være forberedt på at sykefraværet kan variere mer enn i andre arbeidsmiljøer. På små arbeidsplasser utgjør ansatt en stor andel av de ansatte. En ansatt som blir sykmeldt i en lengre periode vil påvirke gjennomsnittet meget. Uavhengig av sykefraværsprosenten, vil jeg karakterisere arbeidsmiljøet som oversiktlig og åpent. Det er ikke avdekket sykefravær som relateres til negativt arbeidsforhold på Tyllidalen skole.

Fokus på **kompetanse** innenfor skolesektoren har vært prioritert innenfor TATO og fra sentrale hold. Tyllidalen skole, som er en fådeltskole har hatt fokus på dette i flere år. Andelen ansatte som har videreutdannet seg har vært stor. Skolens overordnede mål, er at skolen til enhver tid innehar den kompetanse som kreves. I dette året har det vært en lærer som har vært på videreutdanning innen faget *arbeid i små skoler* (15 studiepoeng).

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	23	22	15		
2	Årsverk	5,7	5,3	4,1		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	195 685	186 675	269 120		
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	4,6	5,3	4,3		11,9
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	4,6	5,5	4,3		15,3
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,0 %	7,6 %

Kommentarer til tabellen

Kostra/økonomi

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter.

Elevtall – årsverk – netto driftsutgifter pr. elev.

Elevtallet på skolen har i løpet av flere år blitt noe redusert. Reduksjonen i elevgrunnlaget og kommunens økonomiske utfordringer har ført til at skolen over tid har redusert antall årsverk. Omorganisering av skolens drift gjør at skolen driftes etter fådeltprinsippet. Selv om årsverkene og elevtallet er redusert, er gjennomsnittskostnaden større enn snittet i Hedmark og kommunegruppe 12.

Andel elever med § 5.1 vedtak – Rett til spesialundervisning

Andelen elever med spesialundervisning er lav. Hvis en får elever som trenger spesialundervisning, kan det være andelen blir høy, siden den enkelte utgjør en relativt stor andel av elevmassen.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2017 viser en innsparing på ca. kr 450 tusen. Det tilsvarer at skolen brukte 90,3 % av budsjettet ramme. Årsaken til resultatet må sees i sammenheng med beskrivelsen av *personal*.

Tjenesteproduksjonen

Tjenesteproduksjonen gjennom ett budsjettår er delt mellom to skoleår. Det må en ta hensyn til når en skal beskrive innholdet av tjenesteproduksjonen.

Personal

Netto årsverk gjennom hele året har vært på ca. 6,7 som ble godt innenfor det planlagte årsverket. Årsaken til redusert årsverk har vært at skolen solgte tjenester til Lkestua barnehage i vår, og at skolen tilpasset seg elevgruppen som skulle begynne på skolen høsten 2017.

Administrasjon og skoleutvikling

Engelsk undervisning 5.-7.trinn.

Å undervise trinnene i engelsk på 5.-7.trinn som ei samlet gruppe dette skoleåret, må sees på som et skoleutviklingsprosjekt frem til og med skoleåret 2019-2020.

Skolens utviklingssamtaler

Maler og prosedyrer for utviklingssamtaler mellom elev-lærer og lærer-hjem er utarbeidet.

Kultur for læring

Skolen deltar sammen med alle skolene i Hedmark i FoU-prosjektet «Kultur for læring» i regi av SePu (senter for praksisrettet utdanning). Etter kartleggingen har skolen i 2017 deltatt i nettverk med andre skoler for å analysere dataen, og sette inn tiltak der vi ser at vi har forbedringspotensial. Målene med prosjektet er som følger:

- De faglige resultater i grunnskolen i Hedmark skal heves og elevene skal forberedes på framtidens samfunns- og arbeidsliv.
- Lærernes, skolelederes og skoleeieres kompetanse skal økes gjennom kollektiv kompetanseutvikling
- Ulike kartleggingsresultater og andre data skal brukes aktivt for å forbedre den pedagogiske praksis.
- Styrende skolemyndigheter, skoleeiere (kommunene), høyere utdanning og interesseorganisasjoner har et nærmere og mer forpliktende samarbeid

Prosjektet må sees i sammenheng over flere år fremover.

Skolen som nærmiljøområde.

Rektor er med i prosjektgruppe for å utvikle skolens område til et bedre nærmiljøområde. En regner med at bygging av ballbinge kan starte våren 2018.

FAU

FAU er ansvarlig for å arrangere 17.mai, juletreffest og 7.trinn avslutning. De har også deltatt i å videreutvikle samarbeidet med Lekestua barnehage.

Den kulturelle skolesekken

Dette er et flott tiltak for at elevene skal få andre inntrykk som de ikke får i den ordinære undervisningen. Prosjektet som har vært knyttet til DKS i 2017 har vært teater. I løpet av en dag fikk alle ungene på skolen oppleve motoriske øvelser, bevegelse til musikk og teater hvor kroppsspråket var i fokus. De fikk øve på å uttrykke sorg, glede og fortvilelse. Prosjektet ble avsluttet med en kveldsforestilling for foresatte og andre bygdefolk.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Vi har hvert år et tett samarbeid med lag og foreninger i bygda. Det kan være samarbeid tilknyttet ulike arrangement og som har faglige vinklinger. *Foreldre, besteforeldre og andre ressurspersoner* stiller også opp når skolen ønsker det. I år har vi hatt; strikke- og vevkurs, arrangert åpen skole og fredagskaffe, elevkvelder og elevlunsjer. Barnehagen er også delaktig i noen sammenkomster.

Tylldalen skole og Lekestua Barnehage har et tett samarbeid for å ivareta et godt inkluderende miljø på tvers av alderstrinn.

Bygdekvinnelaget stiller opp med tradisjonell påskelunsj, og de var også delaktig når skolens grønnsakshage ble høstet.

Tylldalen blandakor inviterte skolen til å delta på en vårkonsert hvor Margrethe Munthe og Mads Bergs sangbøker var i fokus. Det ble sunget og dramatisert.

Andre prosjekt

- *Høstturen* for alle trinn gikk i år til fjelltoppen Eggevola.
- Fagdager med elevene i fagene *matematikk, engelsk dag og norsk*.
- *Seterflytting* for alle trinnene
- Utarbeidelse av *tverrfaglige opplegg* fra 1.til 7.trinn
- *Skøytedag og skidag* i februar og mars for alle trinnene
- *Orienteringsdag* ved Tvibotntjønna for alle trinnene i juni.
- *Samarbeid med kirkekontoret* i forbindelse med ulike temaer. Det er utarbeidet retningslinjer for avvikling av adventsstund i kirka.
- *Spillekveld* på skolen med elever, lærere og foresatte.
- *Besøk av biskop Solveig Giske* i mai

Viser ellers til vår nyhetsside på nettet som fanger opp mesteparten av våre aktiviteter.

SFO

SFO har åpent i 4 dager i uken med morgentilbud 07.30-08.15 og på ettermiddag 14.00-16.30. På onsdager er det ikke tilbud om SFO. Antall elever som har benyttet seg av SFO var syv på våren og seks elever på høsten. Det gis også tilbud om noen dager med SFO høst-, vinter- og sommerferien.

Tynset barneskole

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	31 988	29 824
	Netto driftsutgifter	27 004	27 076
Ansatte	Årsverk	43,3	
	Tjenesteområdeleder	Jostein Sivertsen	

Organisering

Tynset barneskole er en landskapsskole, der hvert årstrinn utgjør et landskap. Lærerne er delt inn i team som har ansvar for hvert sitt årstrinn, og de skal med få unntak dekke den faglige- og sosiale opplæringen på sitt trinn. Alle elever har egen kontaktlærer, og grunnet elevtall er det stort sett fire kontaktlærere pr trinn. Skoleåret 2017/2018 startet vi med 379 elever. Vi har noen grupperom på skolen som gir anledning til å dele i mindre grupper for de elevene som har behov for det, men vi mangler en del grupperom for å kunne drive optimalt med tanke på lese- og skriveopplæringen på 1. og 2.trinn og tidlig innsats på alle trinn. Skolen har en spesialpedagogisk avdeling som er innredet og tilrettelagt for multihandikappede elever.

Fra skolestart 2016/2017 har Tynset barneskole ansvar for spesialundervisningen for voksne, § 4A-2, interkommunale barne- og ungdomsgrupper (alternativ læringsarena) § 5.1 og dramagruppa Teatralis et samarbeidsprosjekt mellom TPS, TFF og kulturetaten. Dette ligger til avdelingen Tynset pedagogiske senter (TPS) med egen avdelingsleder som rapporterer til rektor på Tynset barneskole. Undervisningen ved TPS skal gi elevene kunnskap som fører fram mot faglige- og sosiale ferdigheter som skal danne grunnlaget for et meningsfylt liv.

I skrivende stund har vi 29 elever med vedtak etter § 2.8 i Opplæringsloven (krav om særskilt norskopplæring). Dette er elever som kommer med veldig ulik kulturell og skolefaglig bakgrunn, og krever mye tilrettelegging og oppfølging i skolehverdagen

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Et trygt sted å være, sammen leke og lære

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,3	4,6	4,1	4,4	4,3
	Mobbing	1,3	1,2	1,4	1,1	1,3
	Vurdering for læring	3,7	3,6	4,0	4,0	3,6
	Mestring	4,0	4,2	4,0	4,1	4,0
	Faglig utfordring	3,8	4,0	4,3	4,3	4,2
	Resultat nasjonale prøver (skalapoeng, der nasjonalt snitt = 50)					Landet
	Lesing 5. trinn	X	51	49	51	50
	Regning 5. trinn	51	46	50	51	50
	Engelsk 5. trinn	50	48	49	51	50
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) SFO					Landet

	Respektfull behandling	5,8	X	X	5,8	
	Tilgjengelighet	5,0	X	X	5,2	
	Informasjon	4,2	X	X	4,8	
	Brukermedvirkning	4,8	X	X	5,2	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	X	4,3	X	4,3	
	Mestringsorientert ledelse	X	3,7	X	3,9	
	Rolleklarhet	X	4,3	X	4,3	
	Mestringsklima	X	3,9	X	4,1	
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,5	10,2		5,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,8	100,3	99,7	100,0	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	1	3	2	2	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen er en obligatorisk kartleggingsundersøkelse som gjennomføres på 7.trinn hver høst. Her gir elevene svar på påstander innenfor 12 parametere. I 2015 lå barneskolen under landsgjennomsnittet på 10 av 12 parametere, i 2016 på 6 av 12 og i 2017 på 3 av 12. For 2017 ligger vi i tillegg over landsgjennomsnittet på 6 av 12. Kan vi av dette slutte at barneskolen har blitt et bedre sted å være de tre siste årene? Det fins ikke to streker under svaret på dette spørsmålet. Det er lite som skiller om man havner på, under eller over gjennomsnittet. F.eks. lå man i 2015 under snittet på mestring, mens man i 2017 havnet på snittet, men skåren var den samme. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre og utvikle elevenes faglige og psykososiale skolemiljø. Fokusområdene våre er relasjonskompetanse (støtte fra læreren skåres til 4,5 på elevundersøkelsen), sosial kompetanse og samarbeid skole-hjem.

Trivsel kan deles inn i faglig trivsel og sosiale trivsel. Sosialt viser det seg at elevene trives på skolen, mens den faglige trivselen trekker ned. Blir undervisningen for teoretisk, lærer- og lærebokstyrt, lite variert og kjedelig for elevene? Hvordan skal vi klare å motivere elevene til innsats og læringslyst, og hvordan skal vi gjøre undervisningen mer interessant og engasjerende? Dette er spørsmål vi må gå i dybden på fremover. Fagfornyelsen er på trappene i norsk skole. Hvordan skal vi rigge skolen for fremtidens læring og etterspurte kompetanse? Mange kommuner legger nå bort læreboka og bruker iPad konsekvent i undervisningen fra 1. til 10.trinn. Er dette veien å gå?

Medarbeidere

Ny type medarbeiderundersøkelse fra 2016, derfor ingen sammenligningsgrunnlag fra tidligere år. Undersøkelsen gjennomføres annet hvert år, derfor ingen resultater fra 2017. Resultatene fra undersøkelsen i 2018 foreligger, og denne viser positiv utvikling på alle måleparametere.

Økonomi

Tynset barneskole har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme over tid. Det er god kultur i Tynsetskolene for å drifte innenfor tildelt ramme. Se nedenfor for mer om det økonomiske resultatet.

Organisasjon

En lærer fullført videreutdanning 15 studiepoeng i matematikk høsten 2017. En lærer påbegynt videreutdanning 30 studiepoeng i engelsk som fullføres våren 2018.

Kostraratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedma rk 2017
1	Elevtall	360	367	379		
2	Årsverk	30,9	31,8	32,5		
3	Netto driftsutgifter pr elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	68 285	72 032	69 118		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	13,5	13,6	13,2		11,9
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	16,7	17,5	18,1		15,3
6	Andel elever med § 5-1 vedtak	5,4	5,2	6,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Elevtall

Elevtallet fortsetter å stige og i skrivende stund er det 382 elever. Dette gir store pedagogiske- og organisatoriske utfordringer i hverdagen. Skolen er ikke rigget for den elevmassen vi har pr dato, verken pedagogisk eller sikkerhetsmessig. Vi har grupperom og teamrom som ikke har rømningsveier i tilfelle brann. Vi har grupper av elever som får undervisning i ganger og under trapper. Vi har lite tilfredsstillende garderobe- og sanitærforhold for elevene. Dette preger det fysiske-, faglige- og psykososiale læringsmiljøet til elevene. Tynset sentrum er i vekst og det er nødvendig å begynne å se på Tynset barneskoles fysiske rammer.

Årsverk – lærere

Årsverket for lærere har vært stigende de siste årene. Til tross for dette stiger tallet for lærertetthet i ordinær undervisning (flere elever pr lærer), og vi ligger under den nylig vedtatte lærernormen for barnetrinnet.

Netto driftsutgifter pr elev

Tynset barneskole driftes rimelig og en elev ved skolen koster kommunen lite i forhold til de vi sammenlignes med. En feilføring av lønnsmidler for SFO gjør at tallet skulle vært ca. på 2015-nivå.

Økonomisk resultat

Tynset barneskole har holdt seg innenfor tildelt budsjettramme over tid. Det har imidlertid vært underbudsjettet lønnsramme i forhold til reelle årsverk, og det har vært nødvendig å spare inn på inventar, utstyr og lærebøker over år. Dette, sammen med ikke budsjetterte tilskudd fra Staten og andre kommuner har medført at budsjettammene har blitt overholdt. Disse innsparingene og tilskuddene utgjorde i 2017 over 2 millioner kroner. Manglende vedlikehold av inventar/utstyr og lærebøker over tid medfører et betydelig etterslep som må tas.

Tjenesteproduksjonen

Kultur for læring

På bakgrunn av resultatene av kartleggingen har skolen fokusert på tiltak som kan virke positivt på undervisningshemmende- og utagerende atferd, og arbeidsinnsatsen og motivasjonen hos guttene:

Kommunikasjonsferdigheter og relasjonskompetanse. Det vil si hvordan vi prater og samhandler med hverandre på skolen. Lærerne imellom, lærer og elev og elevene i mellom. Tiltak er bl.a. observasjon og veiledning av lærerne i deres møter med hverandre og deres møter med elevene. Assisterende rektor har avsatt 20 % av sin stilling til

observasjon og veiledning. Skolering i kommunikasjonsferdigheter og relasjonskompetanse gjennom praktiske øvelser i fellestiden til lærerne.

Sosial kompetanse. Utarbeidelse av plan for hvordan vi skal jobbe aktivt med læring av og trening på sosiale ferdigheter hos elevene. Fokuset skal ligge på aktivitet og praktisk trening av ferdigheter innenfor ansvarlighet, empati, selvhevdelse, samspill og selvkontroll. Et tiltak er at skolen har meldt seg inn i Trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no) der elevene selv skal lede andre elever i lek, aktivitet og samspillsøvelser med fokus på inkludering, vennlighet og respekt.

Samarbeid skole-hjem og hjem-hjem. Et tiltak er her å utarbeide en helt ny skole-hjem plan med et større fokus på samarbeid, involvering og medbestemmelse. Et annet tiltak er å organisere foreldremøtene på en annen måte enn det som er gjort tidligere. Vi vil bort fra rene informasjonsmøter og mer over til samhandlings- diskusjons- og aktivitetstimer. Da er det et større sjanse for å bli kjent med hverandre og samarbeide om skolehverdagen.

Digitale verktøy/hjelpemidler

En moderne og utviklingsorientert skole må være oppdatert på de beste pedagogiske verktøyene. Vi har flere undervisningsrom uten SmartBoard og også undervisningsrom med utdaterte tavleløsninger. Utdatert i den form at de ikke henger med i utviklingen av de interaktive lærebokplattformene som er tilgjengelig. Skolens iPad- og PC-park er ikke dimensjonert til elevene, og vi ligger på dekningsgrad ca 1:4 på iPader. Dette burde vært 1:1.

Tynset pedagogiske senter

	2013	2014	2015	2016	2017
Elever spes. ped. avdeling	44	44	41	37	27
Årsverk spes. ped. avdeling	4	3,9	1,8	1,8	2,7

Ved **Tynset pedagogiske senter** er det 27 elever. Elevene får sitt opplæringstilbud med individuell voksenopplæring, barne- og ungdomsgrupper og i dramagruppe. Noen elever har flere forskjellige tilbud.

Vi har 2 barne- og ungdomsgrupper med elever fra 2 kommuner, samt elever fra Fylkeskommunen i Hedmark. Elever med voksenopplæringstilbud var i 2017 representert fra 2 kommuner. I dramagruppa Teatralis deltok 15 deltakere representert fra 6 kommuner samt Fylkeskommunen i Hedmark. Det er en stor nedgang i antall deltakere i Teatralis og det var en bevisst omstrukturering. TFF har hatt noen deltakere i en gruppe som de administrerer. Dermed har lærere ved dramagruppa Teatralis større rom for å se den enkelte deltaker. Vi har noen flere vokselever som har et stort timetall i enetimer og vi har 3,5 logoped timer ved Tynset barneskole. Dette forklarer nedgang i elevtall men oppgang i årsverk.

Organisasjonsutvikling: Tynset pedagogiske senter (TPS) og Tynset barneskole (TB) har hatt som intensjon om å bruke den spesialpedagogiske kompetansen ved TPS på TB og arbeider aktivt for denne utviklingen. PPT har også vært en del av denne prosessen. Det har tidligere omhandlet bl.a. utførelse av tester, IOP arbeid og oppfølging av elever med tale- og kommunikasjonsvansker. Fra høst 2017 innehar avdelingsleder ved TPS også koordinering for spesialpedagogikk ved TB.

Kvikne skole og barnehage

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	11 072	10 612
	Netto driftsutgifter	9 267	9 776
Ansatte	Årsverk	15,5	
	Tjenesteområdeleder	Kristoffer Flaa Sørensen	

Organisering

Kvikne skole

- 4-delt skole fra 1. til 10. trinn. Lærere organisert i tre team.
- Elevene i 1. og 2. trinn har fri hver onsdag.
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36,5 t/u i 100% stilling.
- SFO-tilbud fem dager i uka.

Kvikne barnehage

- 1 avdeling, 0 – 6 år. 12 barn oktober 2017.
- Egen styrer og to førskolelærere/pedagogisk leder.
- Åpent 5 dager pr. uke. 07.00 – 16.30
- Barnehagen har sommerstengt 3 uker i juli.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Kvikne skole og barnehage: Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære. • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel 7.trinn	4.3	4.6	4,0	4.3	4,3
	10.trinn	3.7	3.9	4,1	4.1	4,1
	Mobbing 7.trinn	1.2	1.6	1,2	1.3	1,3
	10.trinn	1.1	2.0	1,0	1.3	1,3
	Vurdering for læring 7.trinn	3.8	3.6	3,7	3,9	3,9
	10.trinn	3.0	3.2	3,5	3,3	3,3
	Mestring 7.trinn	4.1	4.0	4,3	4.1	4,1
	10.trinn	4.1	4.2	x	3,9	3,9
	Faglig utfordring 7.trinn	4.1	3.8	4,0	4.1	4,1
	10.trinn	4.3	4.4	4,0	4.2	4,2
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng)					Landet
	Lesing 5. trinn	54	49	49	50	50
	Regning 5. trinn	53	49	56	50	50
	Engelsk 5. trinn	58	47	50	50	50
	Lesing 8. trinn	55	55	51	55	50
	Regning 8. trinn	59	57	56	55	50

	Engelsk 8. trinn	57	58	53	55	50
	Lesing 9. trinn	55	59	59	55	53
	Regning 9.trinn	57	61	60	55	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet
		44,6	44,7	45,4		41,4
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-6) Bhg					Landet
	Respektfull behandling	5,4	5,6	x	5,4	5,4
	Tilgjengelighet	5,3	5,3	x	5,5	5,5
	Informasjon	5,1	5,3	x	4,8	4,8
	Brukermedvirkning	4,9	5,1	x	4,8	4,8
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet Skole		4,6		4,6	4,2
	Bhg	x	4,8	x	4,8	4,2
	Mestringsorientert ledelse Skole		4,5		4,5	3,9
	Bhg	x	4,6	x	4,6	3,9
	Rolleklarhet Skole		4,7		4,7	4,3
	Bhg	x	4,6	x	4,6	4,3
	Mestringsklima Skole		4,4		4,4	4,1
	Bhg	x	4,6	x	4,6	4,1
	Fravær i %					
Økonomi	Sykefravær Skole	3,6	2,4	x	x	x
	Bhg	3,6	1,1	x	x	x
	SFO	4,8	2,8	x	x	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,4	99,3	94,8	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	2	2	1	1	x

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen blir gjennomført for alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. Resultatene er en sammenslåing av alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. I utgangspunktet er det bare 7. og 10. trinn som skal rapporteres, men for å få et stort nok utvalg og et mer korrekt bilde av forholdene har vi valgt denne metoden. Skolen er fådelte og elevene tilbringer mye av undervisningen på tvers av trinn. Resultatene viser en positiv kurve under parametere mobbing. Dette er tall som kan variere mye på en skole med relativt få elever, men vi ønsker å bemerke den positive trenden. Elevenes trivsel er noe vi har hatt og har som vårt fokusområde gjennom FoU prosjektet kultur for læring. Ungdomstrinnet viser en fremgang, mens mellomtrinnet har en tilbakegang. Skolen prioriterer dette området og samarbeider med FAU og elevrådet gjennom hele året for å evaluere tiltakene som er satt i gang og komme med nye tiltak som har elevenes psykososiale miljø som hovedfokus. Vi har gjennomført egne kartlegginger og kartlegging gjennom trivselsledeprogrammet. Her viser resultatene en positiv trend over tid. Inn i skoleåret 2017/2018 er elevenes trivsel og sosial kompetanse vårt hovedfokusområdet. Det faglige trykket er fortsatt høyt ved skolen. Resultatene på nasjonale prøver og grunnskolepoeng viser at vi ligger på et høyt faglig nivå i forhold til resten av landet. Resultatene viser god faglig trivsel, mens under sosial trivsel er det mer utfordring. Er det for høyt faglig trykk/fokus? Spiller det inn at vi er få elever og dermed få å spille på? Dette er utfordringer vi tar med oss videre. Brukerundersøkelsen i barnehagen er ikke gjennomført i 2017. Men tidligere resultater viser en meget god tilfredshet blant barn, foresatte og ansatte. Barnehagen jobber meget godt og har trygge og kompetente ansatte som jobber godt sammen og setter barna i fokus.

Medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres annet hvert år og neste gjennomføring er i mars 2018. Det foreligger derfor ikke resultater for 2017.

Økonomi

Kvikne skole og barnehage holder seg innfor de rammene som blir gitt. I 2017 viser resultatet et underforbruk på kr 500 tusen. Årsaken til dette er gjennomførte tiltak høsten 2017 som har gitt en større effekt enn beregnet. Barnehagen har mindre barn enn hva som var forventet og driften er tatt ned deretter. I tillegg er det kommet inn refusjoner fra andre kommuner og staten som var høyere enn budsjettet. Dette er tatt med inn i beregningene for 2018 og er under kontroll.

Organisasjon

En lærer har tatt videreutdanning i faget rådgivning 1 og rådgivning 2. Ferdig våren 2018.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	78	71	71		
2	Årsverk-lærere	8,0	7,7	7,7		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	89 576	103 929	103 072		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	10,8	10,0	10,7		11,9
5	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,8	12,9	11,9		13,5
6	Lærertetthet – ordinær undervisning	12,7	12,7	12,7		15,3
7	Andel elever med §5.1 vedtak %	3,8	4,2	5,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Antall elever ligger stabilt. Prognosene for skoleåret 2018/2019 er 70 elever. I barnehagen er det 12 barn og neste barnehageår er antallet 9. I løpet av en 5 - årsperiode vil elevtallet, ut i fra prognosene, gå jevnt nedover og stabilisere seg rundt 55 elever. Til sammenligning var det i skoleåret 1999/2000 49 elever ved skolen. Vi ser at det svinger i små lokalsamfunn. Mange yngre har flyttet hjem og det har vært et generasjonsskifte på mange av gårdsbrukene på Kvikne. I tiden fremover vil dette få innvirkning på driften av Kvikne skole og barnehage og vi jobber godt internt og med skolesektoren generelt i kommunen med en grundig tjenestegjennomgang slik at vi kan forberede oss så godt som mulig på fremtidige utfordringer. Årsverk lærere ligger på samme nivå som 2016. Netto driftsutgifter er litt under nivået i 2016. Det er dyrere å drifte en liten skole, men med tanke på at vi er en skole med både barnetrinn og ungdomstrinn klarer vi å utnytte ressursen godt. Andel elever med §5.1 vedtak viser en økning, og som varslet tidligere år blir det også en økning fremover.

Økonomisk resultat

Som nevnt tidligere driver Kvikne skole og barnehage innenfor de rammene som blir gitt. Vi har god kontroll på drifta og gjennom et tett samarbeid med barnehagen har vi fått til en fleksibel og god driftsmodell. Differansen er forklart under tidligere kommentarer. Tynset kommune vil i løpet av 2018 gjennomføre en full tjenestegjennomgang på alle enhetene. Skolesektoren samarbeider godt. Det er store utfordringer som ligger foran oss, men sammen skal vi jobbe mot det nivået som forventes og som er forsvarlig.

Tjenesteproduksjonen

Kultur for læring

Resultatene fra elevundersøkelsen høsten 2017 viser at vi fortsatt har utfordringer omkring «trivsel». Vi jobber kontinuerlig med det psykososiale miljøet ved skolen. Vi velger å ta med alle elevene i 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn på undersøkelsen. Dette for å få et større utvalg i undersøkelsen. Undersøkelsen viser at elevene trives i timene og er fornøyd med de faglige utfordringene, men trivselen elev – elev er en utfordring. Gjennom FoU -prosjektet «Kultur for læring» vil vi sette fokus på nettopp disse utfordringene. Resultatene i «kultur for læring» viser den samme utfordringen omkring det sosiale miljøet blant elevene ved skolen. Vi har gjennomført en pedagogisk analyse av resultatene og de samsvarer med de utfordringene som kommer frem i elevundersøkelsen. Det sosiale miljøet og sosial kompetanse vil være fokusområdet fremover.

Trivselslederprogrammet:

For å aktivisere elevene i friminuttene og for å øke trivselen blant elevene har Kvikne skole valgt å gå inn i trivselsprogrammet. Her vil vi legge til rette for lek og aktivitet i friminuttene. Målene for trivselsprogrammet er som følger:

- Fremme økt og mer variert lek/aktivitet i storefriminuttene
- Legge til rette for at elever skal kunne bygge gode vennskapsrelasjoner
- Redusere konflikter blant elever
- Fremme verdier som inkludering, vennlighet og respekt
- Fremme økt og mer aktivitet i undervisningen

Vi ser at dette er en positiv aktivitet for en del elever, og vil videreføre dette i 2018. Utfordringen har vært å aktivisere ungdomstrinnet. I høst fikk vi med nye trivselsledere fra ungdomstrinnet som deltok på kurs på Tynset. Disse høstet gode erfaringer og vil prøve ut nye leker/aktiviteter for elevene på ungdomstrinnet. Dette er også et av tiltakene som kommer under «paraplyen» kultur for læring.

Uteområdet

Høsten 2017 sto ballbingen ved Kvikne skole og barnehage ferdig. Det ble en øyeblikkelig suksess. Mye brukt på dagtid og på kveldstid. Et meget bra tiltak som bygger opp under god psykisk og fysisk helse. Takk til idrettslaget og dugnadsgjeng for meget bra innsats. I tillegg har vi fått opp et utstyrsskur på skoleområdet.

Uteskole

Vi ser verdien av det fantastiske uteområdet, naturen og nærmiljøet som ligger på Kvikne. Skolen og barnehagen bruker dette aktivt i hverdagen til elevene og barna. Vi benytter oss ofte av de ressursene som fins i det lokale nærmiljøet. Bondegårdsbesøk, kirken, håndlaget, salmaker, Findmy, historiske plasser, utmarksrådet og Enan for å nevne noen. 10. trinn gikk i Rondane med Tynset ungdomsskole. En utmerket arena for å bli kjent med fremtidige klassekamerater. Villreinjakt og isfiske har også vært gjennomført med stort hell.

Samarbeid med barnehagen:

Vi har et godt samarbeid mellom skole og barnehage. Forsterket fokus på overgangen mellom skole og barnehage. Vi utnytter ressursene på en meget bra måte, flere ansatte i barnehagen som har en liten stilling i skolen eller SFO. Dette gjør at vi får en større fleksibilitet i styringen. Barnehagen har en avdeling og en styrer som tar seg av den daglige driften. Rektor har budsjett og regnskapsansvar.

Den kulturelle skolesekken

Kvikne skole og barnehage satser på kultur. I 2017 ble vi plukket ut som en av tre skoler i Hedmark som skulle representere feiringen av den kulturelle skolesekken sitt jubileum. Vi ble festivalskole og fikk arrangere en tre dagers festival med ulike kunstarter og fremføringer. At elevene får uttrykke seg gjennom ulike typer kunst og kultur er en erfaring de vokser på og trekker med seg inn i det sosiale og faglige samspillet.

Tynset ungdomsskole

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	23 020	22 016
	Netto driftsutgifter	20 173	20 219
Ansatte	Årsverk	32,4	
	Tjenesteområdeleder	Stian Nystuen	

Organisering

Lærerne ved Tynset ungdomsskole er organisert i klassetrinnsteam. Hvert årskull er inneværende år delt i tre klasser. Tre teamledere sammen med rådgiver, assisterende rektor og rektor utgjør skolens styringsgruppe. Ved skolen arbeider 31 lærere, 5 assistenter, barnevernspedagog og sosionom/miljøarbeider. Skolens bibliotek er bemannet 2 ukedager. Elevene tilbys leksehjelp morgen og ettermiddag 2-3 ganger pr uke.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene på Tynset ungdomsskole skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring i en skole som er for alle og har blick for den enkelte. • Vi ønsker å skape et fleksibelt læringsmiljø gjennom varierte arbeidsmåter der elevene trives, trenes i å søke kunnskap, settes krav til og får utfordringer etter egne forutsetninger.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,3	4,1	4,1	4,4	4,1
	Mobbing	1,1	1,3	1,2	1,2	1,3
	Vurdering for læring	3,4	3,2	3,2	4,0	3,3
	Mestring	3,9	3,8	3,8	4,1	3,9
	Faglig utfordring	4,5	4,1	4,1	4,5	4,2
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering					
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 8. trinn	50	53	53	52	50
	Regning 8. trinn	48	54	51	52	50
	Engelsk 8. trinn	49	52	52	52	50
	Lesing 9. trinn	53	54	58	56	54
	Regning 9. trinn	54	53	58	56	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet
		44,2*	41,1	40,1	41	41,4
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet

	Selvstendighet	X	4,5	X		4,2
	Mestringsorientert ledelse	X	4,2	X		3,9
	Rolleklarhet	X	4,5	X		4,3
	Mestringsklima	X	4,5	X		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,3	4,7		5,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,9	98,7	99,8	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	3	5	2		

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen ble gjennomført høsten 2017. Dette året deltok alle elever ved skolen, men det er resultatene fra elevene på 10. trinn som offentliggjøres. Det er gledelig at mobbe-tallene er relativt lave, selv om man aldri kan si seg fornøyd før all mobbing oppgis å være fraværende. Man kan ellers ikke si seg helt tilfreds med resultatene på årets 10.trinn, hvor man ligger under landsgjennomsnittet på flere måleparametre. Utdanningsdirektoratets elevundersøkelse ble fulgt opp av en intern undersøkelse i regi av skolens elevråd, for å avdekke noen områder vi ikke var tilfreds med. Det jobbes ellers tett på alle trinn med respektive resultater, etter en streng mal. Resultatene er også grundig drøftet i samarbeidsutvalget og FAU. Det er en noe negativ tendens både hva resultater på elevundersøkelsen og grunnskolepoeng angår som vi skal være oppmerksom på. Samtidig ser vi gode resultater på andre målinger, nasjonale prøver som eksempel.

Skolen har tatt tak i utfordringene gjennom arbeidet med Kultur for læring. Resultater henger sammen med hele utdanningsløpet så vi må ha et samlet fokus på det i Tynsetskolene i regi av utdanningssjefen.

Skolen er godt fornøyd med resultatet av de nasjonale prøvene denne høsten, med score over landsgjennomsnittet på alle prøvene. Det blir igangsatt lesetreningsgrupper for elever som ligger under kritisk grense i lesing. Vi håper at satsingen Ungdomstrinn i utvikling, og økt fokus på lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag, vil medføre gode leseresultater over tid. Det vil også bli interessant å følge med utviklingen i faget engelsk, etter at nettverksjobbingen som er igangsatt på barnetrinnet har gått over en periode. Tynsetskolene er i skrivende stund også i oppstarten av å være såkalt «realfagskommune», med økt fokus på realfagene (matematikk og naturfag). Det blir spennende å se hvordan denne satsingen vil påvirke elevenes resultater og faglige trivsel i fremtiden.

Medarbeidere

Ny type medarbeiderundersøkelse fra 2016, derfor ingen sammenligningsgrunnlag fra tidligere år. Undersøkelsen gjennomføres annet hvert år, derfor ingen resultater fra 2017. Resultatene fra undersøkelsen som er gjennomført våren 2018 foreligger, og denne viser positiv utvikling på flere måleparametere.

Økonomi

Tynset ungdomsskole har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme over tid, dog må det jobbes godt i prosess gjennom tjenesteutvikling 2018 og videre for å tilpasse seg et lavere driftsnivå for fremtiden. Årets regnskap viser en innsparing på kr 46 tusen. Mye av dette kan forklares med minimal bruk av vikarer, at skolens ledelse går inn og tar vikartimer ved fravær og man organiserer dagene ved hjelp av personalet som er på plass. Man skal være oppmerksom på at dette går for en periode, men kan føre til stor slitasje over tid.

Organisasjon

To lærere avsluttet studier våren 2017, mens en lærer startet opp høsten 2017. Det er ellers fokus på å tilpasse organisasjonen fremover til de økte kravene om studiepoeng i basisfagene. Det er derfor forventet at flere starter etterutdanning i 2018.

Kostraratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	208	209	202		
2	Årsverk	27,2	26,5	26,4		
3	Netto driftsutgifter pr. elev	97 495	96 517	99 866		
4	Lærertetthet 8.-10 trinn	11,9	11,9	11,5		13,5
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	17,4	18,6	15,3		15,3
6	Andel elever med §5.1 vedtak	7,7	7,6	6,9	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Innføring av valgfag i ungdomsskolen medførte lengre skoleuke for elever og lærere. Antall ressurskrevende elever vil avgjøre hvor høye de netto driftsutgiftene blir. Inneværende år er det 14 elever ved ungdomsskolen som har enkeltvedtak etter opplæringsloven § 5.1 (spesialundervisning) og 17 elever etter § 2.8 (minoritetsspråklige elever).

Elevtall: Stabilit, tilflytting av minoritetsspråklige elever er den vesentligste årsaken til at elevtallet opprettholdes.

Årsverk lærere: Årsverkstallet har holdt seg stabilt, men en liten reduksjon det siste året.

Lærertetthet: Lærertettheten ved Tynset ungdomsskole er på 15,3 om man ikke regner inn ressurser til spesialundervisning. Sammenlignet med snittet i fylket er dette det samme.

Iberegnet spesialundervisning er lærertettheten 11,5 elever pr. lærer, noe under snittet i fylket (13,5).

Andel elever med enkeltvedtak:

Skoleåret 2017/18 har vi 14 elever med enkeltvedtak om spesialundervisning. Dette utgjør 6,9 % av elevene. Flere elever er nå over på «tilpasset opplæring.» Ressurser i form av hjelp/lærertetthet vil fortsatt være nødvendig, selv om antall spesialpedagogiske vedtak reduseres. Det er viktig at grunnressursen pr. klasse opprettholdes. 17 elever har vedtak etter opplæringsloven § 2.8 med rett til særskilt språkopplæring. Vi opplever en tilflytting av minoritetsspråklige elever (flyktninger, familiegjenforening, arbeidsinnvandring). Felles for alle er at de har svært mangelfulle norskkunnskaper, som følge av kort eller ingen tidligere botid i Norge.

Økonomisk resultat

Resultatet for 2017 viser et forbruk på 99,8 % av budsjett, en innsparing på kr 46 tusen. Det har vært restriktivt bruk av vikarer og generelt lite innkjøp av inventar og utstyr for å komme i balanse.

Tjenesteproduksjonen

Læreplanarbeid

Lokalt læreplanarbeid pågår kontinuerlig i fagmøter og ved planleggingsdager/kompetansehevingsdager. Skolen har så smått begynt å forberede seg på den kommende fagfornyelsen, som vil innebære nye læreplanmål/kompetansemål og en ny overordnet del. Som et ledd i dette er også måten å legge timeplanen på under revidering, blant annet med å parallell-legge en del fag og organisere valgfag på tvers av klassetrinn.

FN-skole. Samarbeid med FN-sambandet

Gjennom flere år har vi hatt samarbeid med FN-sambandet. Vi har skrevet samarbeidskontrakt med FN-sambandet. Det medfører gjensidige forpliktelser. Ressurpersoner kommer til skolen med forelesninger og opplegg for elevene. Lærere reiser til Oslo for skolering. Eksempler er å lage FN-avis, delta i rollespillet Sikkerhetsrådet (Hamar) og et opplegg som kalles Handelsspillet. Dette handler om fordeling av ressurser i verden.

Kulturelle skolesekken

Dette har vært et danseprosjekt for alle elever på 10. trinn, og en dagstur til Trondheim for elevene på 9. trinn. I Trondheim ble div. kulturseverdigheter besøkt som Nidarosdomen, synagogen, Rockheim og en forestilling i Trøndelag teater. 8.trinn har hatt et opplegg på Røros.

Prosjekt med psyk. sykepleier/miljøterapeut i skolen

Dette er en 50% prosjektstilling. Psyk. sykepleier jobber på oppdrag fra psykiatri- og rustjenesten i kommunen. Engasjeres i rusforebyggende arbeid blant ungdom ved skolen, og skal ellers bidra sammen med helsesøster når elever strever med psykisk helse eller samværsformer med andre elever.

Prosjektmålene er:

- Bidra til å fange opp elever som sliter, og som står i fare for å utvikle psyk. problemer eller rusproblemer.
- Være en tilgjengelig voksen som elever kan ta kontakt med ved behov
- Forebygge uheldig utvikling
- Motivere for videre skolegang og utdanning

Dette er et prosjekt vi har hatt meget gode erfaringer med, som opphører sommeren 2018. Skolen er pålagt å fortsette dette arbeidet fremover innenfor egen ramme etter at prosjektperioden er over.

Trivselsprogrammet

Våren 2016 underskrev vi en treårig avtale med trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no). Dette går ut på at mobbefrie elever nomineres av de øvrige elevene på skolen til å være trivselsledere som skal lede aktivitet i friminuttene eller egne avsatte timer. Dette er et ledd i vårt arbeid med trivsel, skolemiljø og sosial kompetanse. Økt trivsel og mer aktivitet er også viktige faktorer for økt læringsutbytte for den enkelte elev.

Kultur for læring

Resultatene fra både kartleggingsundersøkelsen i 2016 og elevundersøkelsen de siste årene, viser at det er viktig å fortsette det ekstra fokuset på både faglig og sosial trivsel. Vi jobber for tiden med profesjonelle læringsfellesskap, utprøving av variert undervisning under observasjon av hverandre, deling av pedagogiske tips og ideer satt i system, for å nevne noe. Tynset som realfagskommune, hvor Tynset ungdomsskole skal ha to ressurslærere med noe nedsatt tid for å holde seg faglig oppdatert og kurse med-lærere, er noe som også forhåpentligvis vil være med å øke elevenes oppfatning av faglig trivsel.

Tynset opplæringssenter

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	33 975	30 356
	Netto driftsutgifter	3 655	3 388
Ansatte	Årsverk	15,3	
	Tjenesteområdeleder	Svanhild Næverdal	

Organisering

Tynset opplæringssenter er organisert med 3 team; ved norskavdeling, ved bosetting og integreringsavdelinga og ved grunnskoleopplæring for voksne.

Norsk- og samfunnskunnskap (2810)

- 6-7 nivådelte grupper à 20/24 t/u, Interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Alvdal- Folldal- Tynset

Grunnskoleopplæring for voksne (2811)

- Grunnskoleopplæring for voksne i samarbeid med NØVGS om innføringsklasse for de i alder 16-24 år.
- Grunnskoleopplæring for voksne for de i alder fra fylte 25 år.

Koordinering av bosetting og integreringsarbeidet (2812)

- Bosetting av flyktninger
- Oppfølging av alle innvandrere Tynset kommune
- Flyktningebudsjett/ integreringstilskudd Tynset kommune

Introduksjonsprogram 3430

- Introduksjonsprogram for flyktninger
- Oppfølging av språktreningsplasser
- Kurs i samfunnskunnskap. Arrangerer kurs med deltakere fra omkringliggende kommuner.

Avdelingene og de ulike funksjonene er samlet i et felles tjenesteområde som ledes av rektor.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- En skole for alle, med blick for den enkelte. - Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. - Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Introduksjonsprogrammet					
	Norsk og samfunnskunnskap	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B2,B1,A2	Målt nivå B2,B1,A2	Landet
	-lytteforståelse, skriftlig prøve	96%	89%	83%	90%	89 %

	-leseforståelse, skriftlig prøve	83%	71%	65%	90%	76 %
	-skriftlig fremstilling	73%	90%	83%	90%	82 %
	Muntlig fremstilling	87%	91%	84%	95%	78 %
	Introduksjonsdeltaker					
	I lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	65 %	63%	71,4	70%	63,3%
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,5		4,7	4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,4		4,7	3,9
	Rolleklarhet		4,7		5,0	4,3
	Mestringsklima		4,7		5,0	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,1	2,4		1,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	106,2	103,1	107,9	100	-
Organisasjon	Antall ansatte i videreutdanning					
	Kompetanse for kvalitet, grunnskole	3	3	-	2	
	Kompetanse for mangfold, norska	3	-	-	2	
	Flerkulturell forståelse				1	
	Rådgivning		1	1	1	
	Suggestopedi, metode i språkopplæringen for voksne innvandrere.	1	-	-	1	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Resultater ved prøver i norsk og samfunnskunnskap

Prøvene arrangeres 3 ganger / år. Resultatet som presenteres er fra sommerprøvene 2017.

Tynset har arrangert språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal fra sommer 2014. Prøveformen ble endret i 2014 fra språkprøve 2 og 3, skriftlig og muntlig, til å måle etter nivå A1-A2-B1, der A1 og under A1 viser laveste resultat. Fra språkprøver sommer 2016 ble nytt nivå innført, B2, som viser til høyere nivå tilsvarende Bergenstest. Fra 2018 vil regjeringen øke prøvefrekvensen fra 2 til 3 prøver / år skriftlig og muntlig, og det vil bli innført norskprøve på høyere språknivå (C1).

Nivåene A1-A2-B1-B2 måles i skriftlige prøver i lytte- lese- skrive. Prøvene er digitale og vurderes sentralt av Kompetanse Norge. Muntlige norskprøver arrangeres lokalt med ekstern sensor. Tynset opplæringscenter har som målsetting å få raskere progresjon i norskopplæring for elever med liten eller ingen skolebakgrunn. For å kunne nå mål der flere elever oppnår nivå A2 og bedre har vi økt kompetansen innen ulike opplæringsmetoder og styrket pedagogisk oppfølging på språktreningsplasser for deltakere i introduksjonsprogrammet. Vi samarbeidet høst-16 med Regionrådet for fjellregionen om et forprosjekt for arbeidsrettet norskopplæring med styrket oppfølging på språktreningsplasser for introduksjonsdeltakere.

I 2017 fikk opplæringscenteret tildelt kr 250 tusen i kommunale utviklingsmidler av IMDi for å videreføre prosjektet med arbeidsrettet norskopplæring for deltakere i introduksjonsprogrammet.

Vi har utviklet lokale læringsmapper og fagplaner til bruk på språktreningsplasser. Elever som følger denne modellen får oppfølging av lærer på sin språktreningsplass, og i klasserommet jobber eleven aktivt med sin individuelle læringsmappe fra språktreningsplassen. Prosjektet benevnes også under introduksjonsprogrammet.

Introduksjonsprogrammet, introduksjonsdeltakelse

Tynset kommune kan over tid vise til jevnt gode resultater ved overgangen til lønnet arbeid eller utdanning for deltakere etter endt introduksjonsprogram. Fra 2009-2013 var resultatet 100 % aktivitet etter endt program. Resultatet for 2015 ble 65% (landsbasis 63%) og for 2016, 63 %. Resultatet for 2014 og 2016 var lavere enn vår målsetting om 70%, men noe høyere enn landsgjennomsnittet for perioden. For 2017 viser resultatet 71,4%, som er over målsetting om 70%.

For å nå mål om 70% til lønnet arbeid eller utdanning for deltakere etter endt introduksjonsprogram for 2017 har vi rettet mer fokus på oppfølgingsarbeid på språktreningsplasser, tettere samarbeid mellom norskopplæringen, introduksjonsavdelingen og andre samarbeidende enheter i kommunen. Se også styrking iverksatt ved skoleavdelingen for å øke kompetansen i norsk muntlig og skriftlig for elever med liten eller ingen skolebakgrunn.

Medarbeidere

Ved gjennomføring og evaluering av medarbeiderundersøkelsen 2016 har personalet og ledelsen jobbet grundig med kommunens visjon og verdier knyttet opp mot enhetens resultater ved medarbeiderundersøkelsen, 10-faktor. Vi ser verdien av systematisk bruk av kompetanse og samarbeid på tvers av avdelingene. For å oppnå forventet mål ved tjenesten er god faglig kompetanse, delingskultur og rolleavklaring viktig i alle ledd.

Det har over tid vært jevn ressursøkning, noe som også har krevd mye tid til opplæring av nytilsatte og rolleavklaring ved avdelingene.

Sykefraværet 2017 er ikke ferdigstilt og kommenteres ikke. Vi har ikke sykefravær grunnet forhold ved arbeidsplassen og de ansatte viser til trivsel på arbeidsplassen og godt samarbeid.

Økonomisk resultat

Enheten kan over tid vise til god økonomistyring der det ikke har vært store avvik mellom budsjett og regnskap. For 2017 hadde enheten et overforbruk på kr 267 tusen. Overforbruket gjelder økt behov til introstønad og økt ressursbehov for merkantile tjenester.

Organisasjon

Enheten har over flere år hatt ansatte i høyskolestudier, både knyttet til Kompetanse for kvalitet og Kompetanse for mangfold, og også ansatte i høyskolestudier utenfor denne statlige ordningen. Etter å ha vært gjennom et generasjonsskifte i staben har vi over tid hatt behov for kompetanseheving av det pedagogiske personalet og økt behov for kompetanse knyttet til flerkulturell forståelse. Det er særlig behov for økt kompetanse i faget norsk2.

I 2017 har det vært færre ansatte i videreutdanning, men langt flere har deltatt på seminarer og dagskurs arrangert ved Regionrådet i fjellregionen, Fylkesmannen i Hedmark og IMDi.

Nøkkeltall for tjenesten

		2014	2015	2016	2017
		Pr.1.10.	Pr.1.10.	Pr 1.10.	Pr.1.10.
3	Elevtall norskavd.	82	94	120	106
4	Årsverk norskavd., ped.ressurs	7	6,3	7,5	7,7
5	Elevtall grunnskole vo		14	13	17
6	Årsverk grunnskole vo., ped.ressurs		1,4	1,5	2,2
7	Introduksjonsdeltakere	28	40	63	54
8	Årsverk bosetting/ intro	2	2	4,3	4,3

Kommentarer til tabellen

Med fokus på og ønske om at vi daglig utfører vårt arbeid etter kommunens verdier trygghet- inkludering-puls og optimisme skal vi gi våre elever og deltakere opplevelse av mestring, læring og utvikling ved våre avdelinger. Med kvalifiserte ansatte og godt samarbeid mellom avdelingene, samarbeidende kommuner og andre kommunale enheter skaper dette en trygg læringsarena. For oss er det viktig med sosial- og kulturell kompetanse for å forstå den enkelte elevens ulike utfordringer, og deretter legge til rette for at den enkelte elev / deltaker kan utvikle sine evner og tilegne seg målretta kunnskap.

Ved *norskavdelinga* ble det i 2017 gitt norsk og samfunnskunnskapsopplæring til totalt 198 elever. I snitt hadde vi ca 140 elever til enhver tid ved avdelinga. Vi tilbyr undervisning i grupper organisert etter elevenes mestringsnivå i norsk muntlig og skriftlig. Våre undervisningsmetoder er vanlig klasseromsundervisning, suggestopedi og arbeidsrettet norskopplæring med oppfølging på språktreningsplass. Våre elever er bosatt i Folldal, Alvdal, Tynset og Tolga.

Ved *grunnskoleopplæring* for vo fikk 13 elever opplæring i 5 fag vår 2017 og 17 elever fra nytt skoleår høst 2017. Tilbudet er eksamensrettet.

Andre kommuner kjøper elevplass ved grunnskole for voksne, men det er ikke et organisert interkommunalt samarbeid. Grunnskoleopplæring VO er et tilbud for de i alder 25 år og eldre og organiseres av Tynset opplæringssenter. Innføringsklasse ved NØVGS gir samme grunnskoleopplæring for innvandrere i alder 16- 24 år og er et samarbeid mellom Hedmark Fylkeskommune og kommuner i Nord-Østerdal. Elevstatistikk er ikke tatt med i tabellen.

Ved introduksjonsordningen var det 72 aktive deltakere i løpet av 2017. 21 av introdeltakere avsluttet introduksjonsprogrammet i 2017. 71,4% av dem er i jobb eller utdanning og fordelingen er som følger: arbeid: 4 (19%), utdanning Høy: 2 (9,5%), utdanning VGS: 9 (42,9%), annet: 6 (28,6%)

Tynset opplæringssenter organiserer kurs i 50 timer samfunnskunnskap fordelt på to uker/år, vinter- og høstferieukene.

Ved gjennomføring av samfunnskunnskapskurset høst -2017 var det 75 deltakere fra 5 kommuner. Det var 5 språkgrupper representert. Hver språkgruppe fikk opplæring på eget morsmål.

Vi arrangerer også samfunnskunnskapsprøve på norsk og på et språk kandidaten forstår, samt statsborgerprøve. I 2017 arrangerte vi 2 samfunnskunnskapsprøver og 1 statsborgerprøve.

Deltakere med introduksjonsprogram	2016	2017
Antall introdeltakere totalt	63	72
Norskopplæring med samfunnskunnskap i løpet av året:	63	72
Språkpraksis i løpet av rapporteringsåret:	16	28
Godkjenning av utdanning fra hjemlandet:	4	4
Arbeid utenom språktreningsplass i løpet av året:	3	13
Arbeidspraksis utenom språktreningsplass i løpet av året:	2	4
Arbeidsmarkettiltak i regi av NAV ved overgang fra intro	0	0
Grunnskole i løpet av året:	5	5
Fag i videreg skole i løpet av året:/ arbeid	5	14
Sluttet / flyttet fagutdanning, videreg. skole i løpet av året	1	3
Antall introdeltakere med 3 år intro		5
Antall menn	35	44
Antall kvinner	28	28
Antall med inntektsgivende arbeid ved siste kontakt:	3	10
RESULTAT I %: intro.deltakere over i lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	63	71,4

Kommentarer til tabellen

Introduksjonsavdelingen

Det er en økning i antall deltakere med språkpraksis og antall deltakere med arbeid utenfor introduksjonsordningen. Vi har lyktes med å verve flere språktreningsplasser innenfor både kommunal, privat og frivillig virksomhet. Dette skyldes i stor grad omsøkte kommunale tilskuddsmidler (KUM) vi fikk tildelt fra Imdi i 2017 for å utvikle arbeidsrettet norskopplæring. Vi brukte KUM midler til å utvikle fagplaner og språktreningsmapper innenfor følgende fagområder: assistenter i barnehage, ass. ved frivilligsentraler, ass. ved systue, fagplan for bibliotek, bilpleie, butikk og kantine, butikk og bensinstasjon, byggevarer, kjøkken, lagerarbeid, skole og SFO, vaktmester, helse og omsorg, merkantil, renhold. Vi har utarbeidet fagplaner og språkmapper innen langt flere fagområder enn det som var målsettingen til prosjektet. I tillegg har vi inkludert lese- og læringsstrategier i de nye språkmappene, noe som vi ser at deltakerne har stor nytte av.

For 2017 har flere deltakere arbeid etter skoletiden og flere har også kommet inn på videregående skole og grunnskole / innføringsklasse. Fortsatt er det store utfordringer knyttet til å skaffe arbeid eller et utdanningsløp til introduksjonsdeltakere som har lav eller ingen utdanning fra hjemlandet. Vi trenger å igangsette fagopplæring over tid for voksne flykninger for å møte fremtidige behov for sysselsetting når det gjelder denne gruppen. Introduksjonsprogrammet skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet. Det er derfor viktig at hele kommunen deltar i dette arbeidet for at vi skal lykkes med å nå tiltaksmål.

Bosetting og integreringsavdelingen

Fagleder ved bosetting og integrerings avdelingen er hovedkontakt opp mot Integrerings- og mangfoldighetsdirektoratet (IMDi) ved forespørsel om mottak/bosetting av flyktninger. Koordinator for flerkulturelt arbeid forbereder og gjennomfører mottak og etablering av flyktninger samt å yte service opp mot alle innvandrere i kommunen som har behov for veiledning og informasjon. Koordinator har oppfølgingsarbeid i samarbeid med andre kommunale tjenester ved bosetting av innvandrere.

Årsrapport integrering Tynset

I 2017 mottok Tynset Kommune 35 tilskudds-berettigede personer, hvorav 10 etter avtale med IMDI og 18 familiegjenforente, 7 kvoteflyktninger. Av de 35 bosatte var 2 enslige mindreårige. Ved utgangen av året var det totalt 145 personer bosatt i Tynset kommune som utløste integreringstilskudd i løpet av 2017.

Tilskuddsberettiget	2014	2015	2016	2017
Sum bosettingsår	19	47	35	35
Nasjonalitet	Somalia, Syria, Eritrea, Sudan, Afganistan	Afghanistan, Eritrea, Somalia, Syria	Eritrea, Somalia, Sudan, Syria	Eritrea, Somalia, Sudan, Syria

Økonomisk resultat

Enheten kan over tid vise til god økonomistyring der det ikke har vært store avvik mellom budsjett og regnskap. For 2017 hadde enheten et overforbruk på kr 267 tusen. Overforbruket gjelder økt behov til introstønad og økt ressursbehov for merkantile tjenester.

- Avd. norsk- og samfunnskunnskap:**
interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Tynset- Alvdal- Folldal:
Driftsbudsjettet interkommunalt samarbeid avregnes mot tilskudd persontilskudd og grunntilskudd. Samlet gikk regnskapet for interkommunalt samarbeid 2017 med en innsparing. Egen avregning føres for området.
- Innføringsklasse ved NØVGS og grunnskoleopplæring for voksne ved Tynset opplæringscenter:**
For budsjettåret 2017 gikk tjenesten med innsparing kr 200 tusen. Ved salg av opplæringstilbud til andre kommuner gir dette en positiv driftskostnad både for Tynset og for kommunene som kjøper tilbud om grunnskoleopplæring.
- Koordinering av flyktningbosetting og integrering** oppnådde i regnskapsåret 2017 en innsparing på til sammen kr 300 tusen.
Innsparingen er en korrigering av fondsmidler og ikke en reell innsparing.
- Tilskuddsordning ressurskrevende brukere:** mottatt statlige tilskudd for ressurskrevende deltakere. Midlene er øremerket og brukes til individuelle tiltak..
- Introduksjonsprogrammet**
Tjenesten driftes i sin helhet av integreringstilskudd. Tjenesten får overført kun det reelle behovet fra kommunens flyktningetilskudd(integreringstilskudd). Tjenesten hadde et overforbruk på kr 800 tusen i 2017. Overforbruket er et resultat av flere deltakere med 2G enn budsjettet, og 3 elever som vi ikke hadde budsjettet med utvidet introduksjonsprogram. I mangel på overføringsavtale med nav ble introprogrammet utvidet med et 3.år for de aktuelle deltakerne.
- Kafedrift Holmen**
Tjenesten organiseres som språktreningsplass. Tjenesten oppnådde innsparing på kr 30 tusen.

Drift av kafeen er viktig for integreringsarbeidet. En viktig møteplass som medvirker til godt sosialt miljø på skolen.

Tjenesteproduksjonen

- Tynset arrangerer språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal.
- Tynset arrangerer prøver i samfunnskunnskap på norsk og på et språk kandidaten forstår, stasborgerprøve
- Eksamen grunnskole for voksne
- Realkompetansevurdering av søkere til grunnskoleopplæring vo
- Arrangerer kvinnekafe på frivillighetssentralen for innvandrerkvinner og etnisk norske kvinner. Målet er å knytte vennskap og å skape arena for god integrering.
- Svømmeopplæring for innvandrerkvinner og menn. Foreldre kan også etter avtale med oppl.senteret ta med seg sine barn på svømmeopplæringa.
- Samtalegruppe for kvinner sammen med helsesøster og psykiatrisk tjeneste. Tilbud for flyktninger.
- Samarbeid med Redd Barna om Leksehjelper, og i samarbeid med frivillige organiserer treff ved «Velkommen hit»- gruppe.
- Prosjekt om Arbeidsrettet norskopplæring for introduksjonsdeltakere.
- Samarbeid med kulturtjenesten om ulike aktiviteter som kan bidra til å styrke integreringsarbeidet og norskopplæringa. Blant annet Barnas Verdensdager
- Temakurs ved skolen for introduksjonsdeltakere hver onsdag
- Besøk av biskop Solveig Giske vår 2017
- Fikk tildelt Likestillingsprisen 2017 fra Fagforbundet Hedmark

PP-tjeneste/logopedtjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	11 219	11 482
	Netto driftsutgifter Tynset sin andel	2 659	2 737
Ansatte	Årsverk		9,9
	Tjenesteområdeleder		Ragni Hole

Organisering

PP-tjenesten for Nord-Østerdal er en interkommunal tjeneste, og dekker kommunene Tynset, Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Os, og Hedmark fylkeskommune. Tynset kommune er vertskommune.

Tjenesten er organisert i:

- Barnehageteam
- Grunnskoleteam
- Videregående skoleteam

Hver skole og barnehage har en kontaktperson i PPT som har fast besøksplan mot den enkelte enhet.

Kontaktpersonen har et ansvar for det systemiske arbeidet i organisasjonen. I tillegg har tjenesten tre team som arbeider med kompetanseheving innen følgende områder:

- Lese- og skrivevansker, matematikkvansker, språkvansker og fler-språklighet.
- Sosiale og emosjonelle vansker.
- Sammensatte lærevansker.

Lederressurs er 50 % av en fagstilling.

Logopedtjenesten er også en interkommunal tjeneste bestående av en 100% stilling. Den er administrativt underlagt PP-tjenesten og arbeider i de samme kommunene. I 2017 ble logopedtjenesten vedtatt utvidet med en 100% stilling til, med tilsetning i 2018. Logopedtjenestens kompetanseområder er afasi, dysartri, stamming og løpsk tale, utviklingsmessige språkvansker, artikulasjonsvansker, stemmevansker og dysfagi (spise- og svelgevansker).

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	PP-tjenesten 1 - 3 1. Bidra til tidlig innsats i barnehage og skole. 2. En tilgjengelig tjeneste som bidrar til helhet og sammenheng i tiltak. 3. Arbeide forebyggende og systemrettet med fokus på lærings-miljø og pedagogisk ledelse.
	Logopedtjenesten 4 - 5 4. Diagnostisere, utrede, behandle og veilede målgruppen som har krav på logopediske tjenester. 5. Logopedtjenesten samarbeider tett med PP-tjenesten i veiledning av skole/ barnehage

PP-tjenesten og logopedtjenesten har ikke gjennomført brukerundersøkelser. Det er ingen av brukerundersøkelsene som KS benytter som passer for vår tjeneste.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Medarbeidere						Landet
	Selvstendighet		4,5		4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,1		4,5	3,9
	Rolleklarhet		4,3		4,5	4,3
	Mestringsklima		4,4		4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,8	7,2			x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	90,0	94,0	98,0	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall i et videreutdanningløp)	3	4	3	3	x

Kommentarer til tabellen

PPT/Logopedtjenesten skårer godt i medarbeiderundersøkelsen på selvstendighet og mestringsklima i medarbeiderundersøkelsen i 2016, men vi har noe å strekke mot når det gjelder mestringsorientert ledelse og rolleklarhet. Vi har lavt sykefravær, og holder oss innfor budsjett.

Det finnes ikke KOSTRA tall for PP-tjenesten. Derfor er det ført opp andre faktorer som er viktige overordna mål.

	Avgjørende faktorer	Indikatorer	Mål 2017	Resultat 2017
1	Henvisning i tidlig alder	Klientstatestikk førskolealder	21%	19,5%
2	Tidlig intervensjon ved vansker	Klientstatestikk	Ikke venteliste	Venteliste
3	DUÅ (De utrolige årene), foreldreveiledning	Antall grupper symptom på vansker	Nedgang i symptomer på vansker	
4	Tilgjengelighet gjennom kontaktpersoner i skoler og barnehager	Fast besøksplan	Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan
5	Tverrfaglig/tverretattlig samarbeid	BUT i alle kommuner	Minimum 4 møter pr år	4 møter pr. år
6	Systemisk tilnærming i individsaker	Standard for systemisk arbeid i saker	Implementering av standard	Fortsatt i implementeringsfasen
7	Skole- og barnehageutvikling	Pedagogisk analyse	Opprettholde kompetansen i PPT	Opprettholdt
8	Skole- og barnehageutvikling	Kultur for læring	Delta i satsingen	Delta med kunnskap om analyse og tiltak

	Avgjørende faktorer	Indikatorer	Mål 2017	Resultat 2017
9	Fagkompetanse i teamet	Kvalitet på sakkyndige uttalelser	Opprettholde kvaliteten	
10	Volum på logopedtjenesten	To ansatte under utdanning til logoped	Ikke ventetid	Lang behandlingstid og ventetid
11	Brukertilfredshet	Undersøkelse	Ikke utarbeidet for PPT	
12	Arbeidsmiljø	Sykefravær	På nivå med 2014	
13	Arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	Ikke gjennomført i 2017	

Kommentarer til tabellen

1. Det var en økning i 2016 av tilmeldte barn i førskolealder, men antall tilmeldte i 2017 har gått noe ned. Det er et mål å arbeide mer systematisk med flere barn i barnehagen uten at de er formelt oppmeldt til PPT/ logopedtjenesten. Det er også et mål å lage et system for registrering av systemsaker i barnehager og skoler slik at vi kan lage statistikk og rapportere dette arbeidet på en bedre måte.
2. Tidlig innsats både når det gjelder alder og i forhold til problematikk. I grunnskole og barnehager er faste besøksdager med egne kontaktpersoner for skoler og barnehager medvirkende til at vi kommer tidlig inn i saker. Deltakelse i spesialpedagogisk team i videregående skole øker også muligheten for tidlig innsats. Alle saker som meldes tjenesten skal være kjent og drøftet med kontaktperson på forhånd, det er ikke alltid det skjer.
3. PPT har i mindre grad deltatt i DUÅ-grupper i 2017, kun som reserve. Det har sammenheng med utfordringer vedr. rekruttering til gruppene og bemanningssituasjonen i PPT. PPT har vært opptatt av å opprettholde kompetansen man har opparbeidet seg i fellesskap og at det skal iverksettes nye grupper.
4. På grunn av bemanningssituasjonen har skoler og barnehager fått mindre besøk deler av året. Nå er ubesatt stilling besatt og situasjonen har bedret seg.
5. Vi er faste medlemmer av BUT i alle kommuner. I tillegg til faste samarbeidsmøter med BUP-Tynset, Hab.tjenesten og Statped. Dette bidrar til økt fokus og muligheter for tverrfaglig samarbeid.
6. Systemarbeid: Det er et mål å redusere antall enkeltklienter for å frigjøre tid til å kunne jobbe system arbeid, dvs. veilede på læringsmiljø for å fremme tilpasset opplæring. Tendensen er imidlertid at en del klienter blir re-henvist ved overgang til barnetrinn-ungdomstrinn, ungdomstrinn-videregående skole. Det er utfordrende for skolene å overføre kunnskap og kompetanse. Ny systemstandard med observasjon av læringsmiljøet har hatt positiv effekt ved at fokus har blitt dreid fra individ mot systemet rundt eleven. I 2017 har vi ikke klart å bruke systemstandard systematisk, det har sammenheng med bemanningssituasjonen.
7. Nyansatte i PPT har ikke jobbet med pedagogisk analyse, av den grunn har vi gjennomført pedagogisk analyse på ulike problemstillinger på kontormøter som en del av opplæringen av nye ansatte og oppfriskning av kunnskapen hos de andre.
8. Kultur for læring: PPT har deltatt i nettverk sammen med kommunene i Nord-Østerdal på jevnlig nettverkssamlinger. Alle skoler og barnehager er nå i gang med Kultur for læring og PPT vil ha en rolle i det arbeidet.
9. PPT jobber med å opprettholde god kvalitet på våre sakkyndige vurderinger. Det gjøres med felles internjobbing, deltagelse i PP-ledernetverket i Hedmark, hvor temaet tas opp jevnlig, og med god dialog med skoleeier i Tynset kommune. Vi har tiltak i gang innen tre mnd, dvs. utredninger er foretatt skole/barnehage har fått veiledning. Det er ikke alltid at skriftliggjøring av tiltak i form av sakkyndig vurdering og utredningsrapporter er skrevet innen fristen.
10. Logopedtjenesten har jevn tilstrømning av nye klienter. Siden kapasiteten har vært begrenset har det vært ventetid og lang behandlingstid.
11. Brukertilfredshetsundersøkelse er ikke gjennomført siden 2010. Det er ikke utarbeidet en kommunal undersøkelse som PPT kan bruke. Undersøkelsen fra 2010 var i samarbeid med 2 andre PPT kontor i Hedmark gjennom kjøp av private tjenester

12. Sykefraværet er lavt. Vår kontormedarbeider går på arbeidsavklaringspenger.
13. Arbeidsmiljøet må betegnes som meget godt, noe medarbeiderundersøkelsen fra mai-16 viser. Medarbeidersamtaler er gjennomført med alle ansatte. Det gjennomføres plangruppemøter. Gruppen består av leder, nesteleder, tillitsvalgt og verneombud.

Økonomisk resultat

PPT/logopedtjenesten har samlet sett hatt en innsparing på kr 78 tusen for Tynset sin del. Det har sammenheng med ubesatt stilling deler av året.

Tjenesteproduksjonen

I 2017 har PPT arbeidet med 447 saker, det er en økning fra 2016 med 35 saker. Logopedtjenesten har hatt en økning fra 2016 med 8 saker til 106 i 2017. Det er variasjon mellom kommunene mht. antall saker det arbeides med i løpet av ett år i PPT/logopedtjenesten.

PPT:

Logopedtjenesten:

Kommune	2015	2016	2017	Kommune	2015	2016	2017
Alvdal	62	66	73	Alvdal	16	19	12
Folldal	50	45	50	Folldal	17	10	20
Os	69	62	70	Os	9	8	9
Rendalen	35	32	40	Rendalen	17	9	12
Tolga	46	45	52	Tolga	10	12	16
Tynset	146	153	159	Tynset	27	28	37

(I tillegg kommer 9 saker fra andre kommuner i 2016, og 3saker i 2017, fosterhjemsbarn)

Andelen barn/unge i grunnskolen som får spesialundervisning varierer: høyeste kommune ligger på 10,2 %, og lavest er Tynset med 6,5%.

Sakkyndighetsarbeid

Vi har stort sett klart å overholde rimelig saksbehandlingstid på 3 mnd, men klarer ikke alltid å ferdigstille skriftlige vurderinger innen tidsfristen. De sakkyndige vurderingene bygger på bred utredning både av individet og av læringsmiljøet og det brukes mye tid på å avklare begrepene spesialundervisning og tilpassa opplæring. Klienter i logopedtjenesten skal også ha sakkyndig vurdering. Det er PPT sakkyndig og skriver de sakkyndige vurderingene for saker i Logopedtjenesten. Det er bare et fåtall av klientene i logopedtjenesten som har fått sakkyndig vurdering. Kapasiteten i PPT og logopedtjenesten har i 2017 vært for liten.

Organisasjonsutvikling i skole og barnehage

Tjenesten har vektlagt observasjon av læringsmiljøet når det har blitt henvist nye saker, der det har latt seg gjøre. Systematisk observasjon av klasseledelse og voksenrollen i barnehagen har ført til gode refleksjoner og drøftinger omkring læringsmiljøets betydning for læring og utvikling.

Dialogmøter: Det er gjennomført et møter i hver kommune. Skoleeier, skole- og barnehageledelse deltok. Møtet evaluerte samarbeidet og dannet grunnlag for prioriteringer og samarbeidsrutiner.

Fagråd: I løpet av året er det gjennomført to fagrådsmøter, der møter representanter fra kommunene i det interkommunale samarbeidet sammen med representant fra fylkeskommunen. Fagrådet er et rådgivende organ for informasjons utveksling og drøfting av ulike faglige og økonomiske spørsmål.

De utrolige årene: DUÅ er et foreldreveiledningsprogram for foreldre med barn i alderen 3-6 år fortsetter. Dette er et forebyggende tiltak som skal styrke foreldreferdighetene og bevisstgjøre på positive oppdragsstrategier..

Kompetanseutvikling i skole og barnehage

Fagteamene i PPT har en aktiv rolle i forhold til planlegging og gjennomføring av ulike kurs, for å bidra med kurs på "Plan for kompetanseheving i grunnskolen" i Nord-Østerdal. I 2017 ble det i samarbeid med Statped satt i gang opplæring i «Intensive lesekurs» der alle skoler er representert bortsett fra skolene i Rendalen kommune.

Kompetanseheving av PP-tjenesten/logopedtjenesten

Det har i 2017 vært lite rom for å delta på nødvendig kompetansehevende kurs.

- En ansatt har fullført etterutdanning i psykososialt helsearbeid for barn og unge.
- 6 ansatte har deltatt ASK opplæring (alternativ supplerende kommunikasjon)

- Alle ansatte i PPT har deltatt på to dagers samling for ansatte i PPT – Kultur for læring.
- En av de ansatte i logopedtjenesten (vikar) har fullført sin master i logopedi og er nå ferdig logoped.
- PPT/Logopedtjenesten har deltatt på noen fagkurs

Videregående skole

Tjenesten har vært med på å videreutvikle spes.ped avdelingen ved Nøvgvgs.

Det er startet et samarbeid mellom videregående skoler i NØ og Røros om utveksling av kompetanse.

Det er avholdt dialogmøter med skolene. Vi har deltatt i kompetanseheving av PPT i regi av Hedmark fylkeskommune. Spes.ped.team i videregående skole:

- PPT har fast deltakelse med tre PP-veiledere i teamet.
- Det er fast møtestruktur.
- Det har vært mest fokus på arbeid rundt enkeltklienter.
- Det har vært en økning av tilmeldte elever, både minoritetsspråklige og elever med spesifikke vansker der en del av tjenesteytinga har vært utredning.

Deltagelse i PP-ledernettverket i Hedmark

Det er 9 PP-kontor i Hedmark og de har et ledernettverk sammen med fylkesmannen. PPT v/ leder og nestleder har deltatt i ledernettverket

Tynsetbarnehagene

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	43 783	44 101
	Netto driftsutgifter	35 619	38 116
Ansatte	Årsverk	54,7	
	Tjenesteområdeleder	Mariann Hagen	

Organisering

De kommunale barnehagene er organisert under 3 tjenesteområder:

- Fåset skole og barnehage
- Kvikne skole og barnehage
- Tynsetbarnehagene (Haverslia, Skogstua, Tronstua)

Private barnehager:

- Eggen barnehage
- Lekestua barnehage
- Øyan barnehage

Tilsynsmyndigheten og det barnehagefaglige ansvaret er delegert til leder av Tynsetbarnehagene. Kommunen samordner barnehageopptaket for kommunale og private barnehager. Tynsetbarnehagene har budsjettansvar for spesialpedagogiske tiltak og andre støttetiltak i samtlige barnehager, både kommunale og private. Videre har tjenesteområdet ansvar for å beregne og utbetale det totale offentlige tilskuddet til private barnehager i henhold til forskrift om økonomisk likebehandling av barnehager. For 2017 utgjorde tilskuddet til private barnehager kr 7,9 millioner, en innsparing på kr 656 tusen i forhold til budsjett.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• God ressursutnyttelse • Kvalitet i barnehagetilbudet • Ansatte med riktig kompetanse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2016
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,8	5,1	-	-	5,1
	Respektfull behandling	5,0	5,4	-	-	5,4
	Tilgjengelighet	5,4	5,5	-	-	5,5
	Informasjon	4,7	4,9	-	-	4,8
	Brukermedvirkning	4,4	4,8	-	-	4,9
	Antall barn på venteliste (jan/aug)	0/0	0/0	0/0	0/0	-
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	X	4,3	-	-	4,2
	Mestringsorientert ledelse	X	4,1	-	-	3,9

	Rolleklarhet	X	4,4	-	-	4,3
	Mestringsklima	x	4,2	-	-	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	7,6	4,6	8,9	7,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	92,9	91,7	93,4	-	x
Organisasjon	Indikator					
	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	30,4 (42,8)	30,2 *	34,2 *	40,0	36,0
	Andel ansatte med deltakelse i prosjekt/utviklingsarbeid	100	100	100	100	x
	Antall kursdager for alle ansatte	2	2	2	1	x
	Antall ansatte under videreutdanning / etterutdanning	7	9	9	10	x

Kommentarer til tabellen

Barnehagene gjennomførte ikke KS sin brukerundersøkelse i 2017. I stedet har hele barnehagesektoren i Tynset, sammen med de andre barnehagene i Hedmark, gjennomført kartleggingsundersøkelsen knyttet til prosjektet «Kultur for læring». De gjennomsnittlige resultatene viser at foreldrene gjennomgående er godt fornøyd med barnehagetilbudet. Svarprosenten har vært meget høy og kartleggingen har gitt mange data som barnehagene nå holder på å analysere nærmere. Resultatene skal brukes til forbedringsarbeid og kvalitetsutvikling av barnehagene. Når det gjelder KS sin brukerundersøkelse så viser tall fra 2016 at brukertilfredsheten da var økende og at Tynsetbarnehagene lå på landsgjennomsnittet, som for barnehager i Norge ligger svært høyt. «Informasjon» og «brukermedvirkning» scoret fortsatt lavest, men ikke dårlig.

Tynset kommune innførte en ny medarbeiderundersøkelse, 10-faktor(KS) i 2016. Resultatene er ikke sammenlignbare med tidligere undersøkelser, men viste at Tynsetbarnehagene lå over landsgjennomsnittet. Det gjennomføres ny tilsvarende medarbeiderundersøkelse i 2018.

Tynset kommune har ikke hatt barn på venteliste for barnehageplass etter 2013, verken i august eller i januar. Sektorens overordnede mål om riktig antall barnehageplasser er nådd. Totalt sett har kommunen nå et overskudd av barnehageplasser. Dette har også vært målet, slik at kommunen skal være rustet til å ta imot tilflyttere, blant annet i forbindelse med etableringen av arkiv. Å ha fokus på god ressursutnyttelse er dermed ekstra viktig. Dette har barnehagene i stor grad lyktes med. Fleksible barnehageavdelinger gjør at barnehagene har klart å utnytte personalressursene bedre. Lavere barnetall, både i sentrum og på Fåset og Kvikne, og mange søkere til barnehageplass fra midt i barnehageåret, har gjort det vanskeligere å organisere barnehageplassene og ikke minst å bemanne opp og ned i løpet av barnehageåret. En skjerping av pedagognormen fra august 2018 vil gjøre dette enda mer utfordrende.

Sykefraværet har gått opp igjen etter det historisk lave fraværet for 2016. I 2017 er det gjennomsnittlige sykefraværet på 8,9 %, høyere enn både i 2016 og 2015. Sektoren har ingen indikasjoner på at økningen av sykefraværet er arbeidsrelatert.

Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning øker fortsatt sakte, men sikkert. Kommunens mål er fortsatt 50 %, og det nasjonale kravet skjerpes også fra 01.08.18. At kommunen har jobbet med dette så lenge, gjør at barnehagene nå forholdsvis enkelt møter det nye nasjonale kravet. Tre av barnehagens ansatte er ferdigutdannet barnehagelærere denne våren etter at de i 4 år har kombinert arbeid og utdanning (arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning). Det er i tillegg mange ungdommer fra kommunen som er under utdanning som barnehagelærere. Slik sett ser det ut som tiltakene som sektoren jobber med, gir resultater. Barnehagesektoren har over år satset spesielt på kompetanse- og kvalitetsutvikling i barnehagene. En svært høy andel av assistentene i barnehagen har nå fagutdanning (barne- og ungdomsarbeidere). I tillegg til kurs, videre- og etterutdanning for de ansatte, har barnehagene også stort fokus på organisasjonsutvikling generelt, og på å ta i bruk den kompetansen som allerede finnes blant de ansatte. Sektoren har, på tvers av barnehager og kommuner, gjennomført nettverk for styreere, pedagogiske ledere og for fagarbeidere/assistenter. Kompetansen hos de ansatte er avgjørende for kvaliteten i barnehagene, og er fortsatt det

viktigste satsingsområdet for barnehagesektoren. At sektoren nå, fra høsten 2017 er med på det store forsknings- og utviklingsarbeidet «Kultur for læring», slik som også skolen er, vil være med å sikre denne satsingen.

Kostratal

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	96,4	97,9	94,0	91,6	92,4
2	Andel 1-2 år med barnehageplass	91,4	91,4	84,6	82,8	78,7
3	Andel 0 år med barnehageplass	2,2	5,4	2,3	3,9	3,6
4	Andel 3-5 år med barnehageplass	99,0	100,0	98,9	97,0	98,1
5	Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	73,1	78,3	76,4	66,1	55,7
6	Korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager (kroner)	188 614	194 491	220 670	194 420	194 252
7	Andel barn med opphold 4 eller 5 dager /uke i kommunale barnehager	94,9	96,3	97,2	97,2	96,4
8	Andel minoritetsspråklige barn i forhold til alle barn med barnehageplass	10,2	13,4	16,1	12,6	12,7
9	Andel minoritetsspråklige barn med barnehageplass (1-5 år)	74,4	86,0	83,7	82,1	77,0

Kommentarer til tabellen

- Andelen barn 1-5 år med barnehageplass er litt lavere i 2017 enn 2016. En forklaring på dette er at noen flere barn begynte i barnehagen i januar dette barnehageåret, sammenlignet med fjoråret. Disse er dermed ikke med på rapporteringen, siden rapporteringstidspunktet er 15.desember.
- De fleste av barna som begynte i barnehagen i januar dette barnehageåret, er i alderen 0-1 år. Disse er ikke med på rapporteringen, siden rapporteringstidspunktet er 15.desember, og forklarer at andelen barn med barnehageplass i aldersgruppa 1-2 år er lavere enn i 2016.
- Se pkt 1 og 2.
- Alle barn i aldersgruppa 3-5 år har barnehageplass.
- Forholdet mellom antall barn i kommunale og private barnehager er forholdsvis stabilt.
- Barnehagesektoren i Tynset har høyere driftsutgifter per barn i kommunale barnehager enn landsgjennomsnittet. Dette er reelt og kommer hovedsakelig av at barnehagene har ledige plasser deler av året. Dette gjelder Tynsetbarnehagene og det gjelder Kvikne og Fåset barnehager. Men driftsutgiftene per barn er ikke så høye som kostra-tallene viser. Rapporteringstidspunkt for barn og årsverk er 15.desember. På dette tidspunktet er barnetallene lavere enn vårhalvåret, og også lavere enn gjennomsnittet i et barnehageår. Dermed blir kostnadene per barn høyere enn det som er riktig. Dette er en utfordring så lenge barnehagesektoren har såpass ulik drift vår- og høst-halvår. Til sammen 17 barn under 3 år startet i barnehagene etter rapporteringstidspunktet 15.desember dette barnehageåret. Når rapporteringen skjer mens barnetallet er lavest, og utgiftene for et helt år deles på antall barn, så vil kostnadene per barn bli høyere enn det som er riktig.
- De aller fleste barna har barnehageplass 4 eller 5 dager i uken.

8. 16,1 % av alle barna i barnehagene er minoritetsspråklige. De aller fleste av dem går i Tynsetbarnehagene (sentrumsbarnehagene).
9. 83,7 % av alle minoritetsspråklige barn i Tynset kommune har barnehageplass.

Økonomisk resultat

Sluttresultatet for Tynsetbarnehagene viser en netto innsparing i forhold til budsjett tilsvarende kr 2,5 millioner. Dette tilsvarer et resultat tilsvarende budsjett på 93,4 %. En million kroner er for mye budsjetterte pensjonsutgifter, om lag kr 800 tusen skyldes sykepengerefusjon og redusert bruk av vikar, og vel kr 600 tusen skyldes for høyt budsjettert tilskudd til private barnehager (færre barn enn forventet).

Tjenesteproduksjonen

Kostratall viser at kostnadene per barnehageplass i kommunale barnehager er forholdsvis høye og at kostnadene har økt de siste tre årene. Dette skyldes i hovedsak at barnehagene samlet har et større antall ledige plasser på rapporteringstidspunktet den 15. desember, enn det vi har hatt tidligere. Dette gjelder også Fåset og Kvikne barnehager. Det må i tillegg påpekes at kostratallene er høyere enn det som er riktig. Se pkt 6 i kommentarer til tabellen med kostratall.

Det har i mange år vært politiske føringer for at alle barn med behov skal tilbys barnehageplass etter hvert som behovet er der, også i løpet av barnehageåret. Dette har vært et viktig tiltak for å fremme vekst og positiv befolkningsutvikling i kommunen. Tynset kommune har per i dag nok barnehageplasser i forhold til ambisjoner og målsettinger. Sett i forhold til ambisjonene om plass til alle med behov, uansett tid på året, har vi en relativt god ressursutnyttelse av plassene. I 2015 satte barnehagesektoren inn effektiviseringstiltak ved å styre ledige barnehageplasser, i forbindelse med opptak. Dette ble videreført i 2016 og 2017. Dette var helt nødvendig for at barnehagesektoren skulle klare å ta sin del av kommunens totale innsparingsbehov. Tiltakene er gjennomført uten at det har gått noe særlig utover fleksibiliteten opp imot foreldre. Også barnehagene på Kvikne og Fåset har merket nedgang i antall barn, og utfordringen med ledige plasser. Disse barnehagene har ikke de mulighetene for å sette inn effektiviseringstiltak som barnehagene i sentrum har.

Når det gjelder kvaliteten på det pedagogiske innholdet i barnehagen, så viser resultatene fra den store kartleggingsundersøkelsen i forbindelse med «Kultur for læring» at barnehagene jevnt over har god kvalitet. Resultatene varierer noe fra område til område, og det er variasjoner mellom barnehagene. Store mengder data blir nå analysert, og med bakgrunn i resultatene skal det jobbes systematisk med kvalitetsutvikling i alle barnehagene våre.

Helse og omsorgstjenester felles

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	6 038	5 138
	Netto driftsutgifter	4 296	5 191
Ansatte	Årsverk		4,4
	Helse- og omsorgssjef	Øystein Kyrre Johansen	

Organisering

Helse- og omsorgstjenester felles omfattet i 2017 foruten Helse- og omsorgssjef, systemkoordinator for individuell plan (IP koordinator), fagkonsulent for helse- og omsorgssektoren, systemkoordinator for en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet (SLT koordinator), en folkehelseressurs, kommuneoverlege og et vedtakskontor med flere ansatte.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. - Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis».

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Helhetsvurdering	-	5,2	4,6	5,3	4,5
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	-	4,6	-	-	-
	Mestringsorientert ledelse	-	3,9	-	-	-
	Rolleklarhet	-	4,0	-	-	-
	Mestringsklima	-	4,5	-	-	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,8	8,7	-	8,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	134,3	74,8	82,8	100	x

Kommentarer til tabellen

- Brukere:** Tallet her er gjennomsnittlig score på de områder det i 2017 har vært gjennomført undersøkelser. I 2017 var dette Helsestasjon for ungdom, Skolehelsetjenesten - Foreldre/foresatte og Skolehelsetjenesten - ungdomstrinn og videregående.
- Medarbeidere:** Medarbeiderundersøkelsen 10-Faktor ble gjennomført i 2016. Dette ble i tråd med planen ikke gjennomført i 2017, men gjennomføres i 2018.
- Økonomi:** Se kommentarer under «Økonomisk resultat».

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	34,4	35,1	34,2	32,2	34,5
2	Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern	3 375	3 969	3 876	3 463	2 725
3	Andel plasser i institusjon og heldøgns bemannet bolig i prosent av bef. 80+	32	45	44	-	28
4	Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	380	414	391	361	329

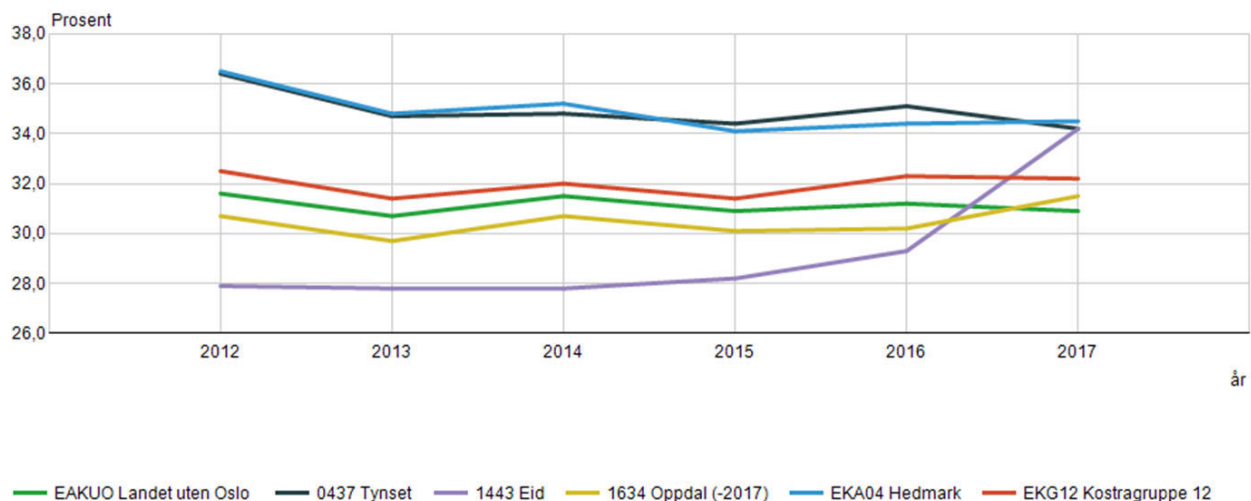
Kommentarer til tabellen

I grafene under er Landet, Eid og Oppdal tatt med som sammenligningsgrunnlag i tillegg til vår Kostra gruppe og Hedmark. Eid og Oppdal er kommuner vi bruker som referansekommuner i Tjenesteutvikling 2018 og kan derfor være interessante å ta med.

1. Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Tallene viser en trend i riktig retning ift. driftsutgifter til pleie og omsorg. Tabellen indikerer også at vi har mere å hente ift. sammenlignbare kommuner, eget fylke og landet.

F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

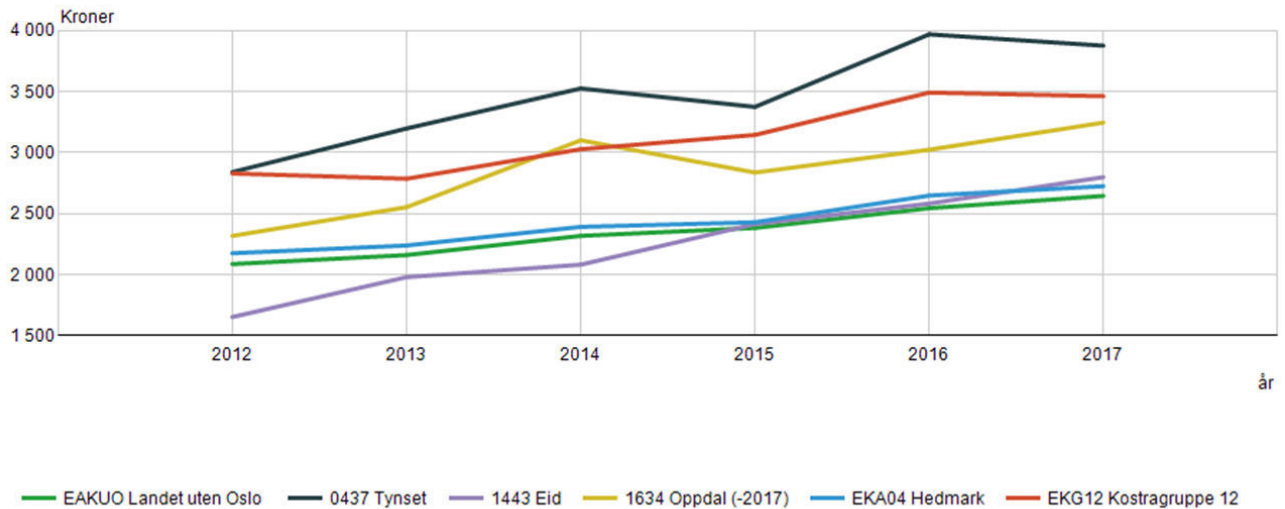

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2. Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern

Man kan anta en trend i samme retning som pkt. 1. Samtidig viser tallene at vi bruker betydelig mere penger på området Kommunehelse enn noen sammenlignbare kommuner og landet.

E1. Konsern - Kommunehelse - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

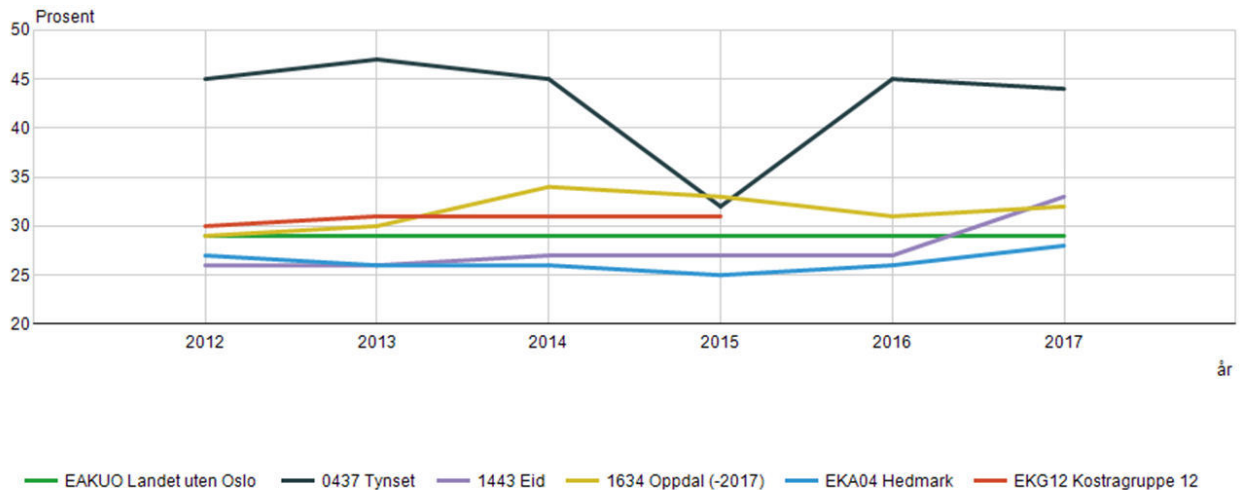

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3. Andel plasser i institusjon og heldøgns bemannet bolig i prosent av bef. 80+

Tallene viser en svak nedgang i antall plasser med heldøgns bemanning. Samtidig ligger vi betydelig over sammenlignbare kommuner og landet. Dette indikerer at vi drifter for mange plasser med heldøgns bemanning.

F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

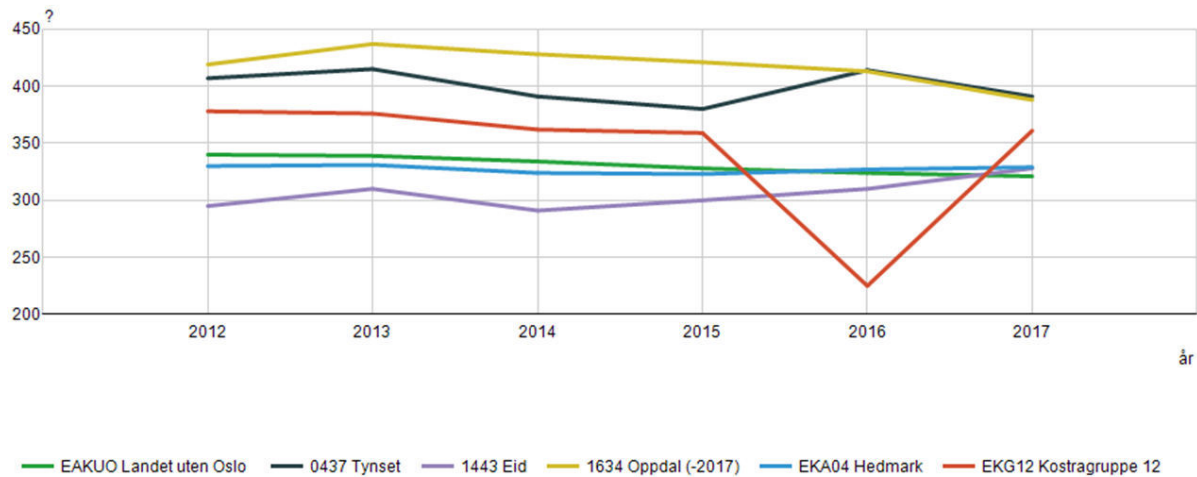

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4. Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over

Samme trend som i pkt. 3. Antyder lav terskel og lett tilgang til tjenester. Vi yter tjenester til langt flere over 80 år enn sammenlignbare kommuner og landet.

F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Økonomisk resultat

For Helse og omsorg felles ble det en innsparing på ca kr 895 tusen. Dette skyldes i hovedsak ubrukte midler avsatt til transaksjonskostnader ifm endring og omstilling, samt at deler av fagkonsulentstillingen har blitt finansiert gjennom prosjektmidler knyttet til velferdsteknologi prosjektet som vi er en del av.

Helse- og omsorgssektoren har for første gang på svært mange år endt opp med et resultat med en innsparing. Det har totalt blitt en innsparing på kr 3 millioner. Dette skyldes en kombinasjon av flere faktorer. Mindre pensjonsutgifter enn budsjettet, økte refusjoner, rasjonell drift, ubesatte stillinger, god ledelse og en kjempeinnsats av alle ansatte er noen av dem.

Tjenesteproduksjonen

Vi har i 2017 fortsatt vårt fokus på god drift og god ledelse i sammen med kommunen forøvrig. Vi har fortsatt et utviklingsfokus på de faktorene vi mener har størst betydning for vår drift. Dette fokuset sikres gjennom egne møter, deltagelse og drift av ulike prosjekter og jevnlig informasjon om innhold og tema. Noen av fokusområdene våre er kvaliteten på vurderinger og saksutredninger, vedtak og evalueringer av vedtak og tjenester, revisjon av vurderingsmomenter, involvering og koordinering for å nevne noe. Samtidig er vi i prosjekter knyttet til velferdsteknologi, demens, hverdagsrehabilitering/hverdagsmestring, psykiatri team, nettverkssamarbeid om det gode pasientforløp og aktivitetsvenn m.m. Vi har også fokusert på å få på plass det vi satser på før vi går videre på noe nytt. Dette sikrer gjennomføringsevnen i det vi driver med.

Vi ser vi utvikler oss i riktig retning, samtidig som vi opplever å ha mye å jobbe med videre. Et viktig tema vil bli profesjonalisering av våre faglige vurderinger og vedtak om tjenester. Samtidig vil kommunens jobb med Tjenesteutvikling 2018 ha stor betydning.

Helsetjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	37 926	35 590
	Netto driftsutgifter	21 690	22 295
Ansatte	Årsverk	24,7	
	Tjenesteområdeleder	Knut Selmer	

Organisering

Helsestasjon med ansvar for skolehelsetjeneste. Tjenesten har jordmor og helsestasjon for ungdom. Ergoterapiavdeling med ergoterapi, kommunalt hjelpemiddellager og trygghetsalarmer. Dagsenter. Psykiatri og rustjeneste med tilbud til kommunens innbyggere over 16 år. Legetjeneste med 6 fastleger og 6 hjelpepersonell med ansvar for 6300 personer, der 6 leger også har deltidsstilling ved helsestasjon eller sykehjem.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Fortsatt bidra til en positiv folkehelseprofil for Tynset ved fokus på forebyggende arbeid og folkehelseperspektiv. Egen mestring i hverdagen hos den enkelte skal være viktig. - Videreutvikle robuste fagmiljøer innenfor våre fagfelt. Tverrfaglig samarbeid skal sikre et helhetlig fokus på tjenester i Tynset kommune

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		4,9	5,1	5,2	4,7
	Respektfull behandling		5,8	5,6	5,7	5,5
	Tilgjengelighet		5,1	5,3	5,3	5,2
	Informasjon		4,5	4,3	5,2	3,9
	Brukermedvirkning		5,3	5,4	5,2	5,3
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,8		5	
	Mestringsorientert ledelse		4,4		5	
	Rolleklarhet		4,3		5	
	Mestringsklima		4,6		5	
	Fravær i %					
	Sykefravær		7,6		6	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %		92,9	97,3	100	x
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Gjennomsnittlig listelengde fastlege	1 078	1 086	1 069		1 055
2	Listelengde korrigert for kommunale timer			1 369		1 206
3	Legetimer per beboer på sykehjem	0,43	0,42	0,73		0,47
4	Netto driftsutgifter pr innbygger i kommunehelsetjenesten	3 375	3 969	3 876		2 725

Kommentarer til tabellen

1. Listelengden er OK, men tallet sier ikke noe om prekær mangel på ny fastlege, noe fylkeslegen har påpekt i brev og ved besøk hos oss i 2017.
2. Alle fastleger har bistilling på helsestasjon eller sykehjem, noe som gir større fastlegelister enn Hedmark for øvrig. Nasjonal undersøkelse i regi av legeforeningen tilsier arbeidsuke mellom 50-60 timer for hver enkelt fastlege.
3. Legetimer på sykehjem er utvidet i 2017. Skyldes ny fastlegehjemmel og en økt satsning på sykehjem. Noe reduksjon i antall sykehjemsplasser vil øke legetimer per beboer. Kommunen har sammen med nabokommuner 2 øyeblikkelig hjelp senger som «kjøpes» av Tynset sykehus. Legeressurs der er medregnet i årets tall.
4. Det pågår tjenestegjennomgang som skal se på årsaker til høyt tall for Tynset på dette felt. Dette er viktig arbeid fremover.

Økonomisk resultat

Det er en innsparing i tjenesten på ca kr 605 tusen. Avdelingene har hatt evnen til å klare å dekke opp ved sykefravær uten bruk av vikar.

Tjenesteproduksjonen

Flere avdelinger merker press fra innbyggere i nabokommuner om å tilby tjenester også for folk utenfor kommunens grenser. Det skal ikke fattes vedtak for andre kommuners innbyggere, og disse skal henvises tilbake til bostedskommunen. Unntak er fastlegelistene, der det er fritt valg uavhengig av kommunegrenser, noe som medfører at legekantoret har 800-1000 pasienter fra andre kommuner.

Helsestasjonen: Årsverk i helsestasjonen må vurderes opp mot kvalitet og den lave terskelen det skal være for å søke tjenesten. Netto driftsutgifter samsvarer med gjennomsnittet for kommunene i Hedmark 2017. Tjenesten har 4 måneder med vakant stilling og sykemeldinger som det ikke ble satt inn vikar for. Dette gav pluss i regnskapet for 2017

Legetjenesten: For lite romkapasitet i forhold til antall pasienter som har fastlege ved kontoret. Regnskap 2017 viser et lite underforbruk. Skyldes at ikke alt sykefravær er dekket med innleie. Mindre utbetaling av praksiskompensasjon da en av fastlegene er i studiepermisjon. Legevikarbruk reduserer utbetalinger av typen «fri etter vakt».

Ergoterapitjenesten går økonomisk i balanse. Felles organisering av dagsenter og ergoterapi gir tjenesten kompetanse og fleksibilitet til å møte dagens og fremtidige behov, spesielt i forhold til demensomsorgen. Det jobbes mot felles mål for at folk skal kunne bo hjemme så lenge som mulig.

Dagsentervirksomheten har fast 52 plasser pr uke, med finansiering av fondsmidler. Ergoterapitjenesten har ansvar for og drifter kommunens hjelpemiddellager for korttidsutlån.

Psykatri og rustjenesten: Tjenesten er et lavterskel tjenestetilbud for mennesker over 16 år som sliter med psykiske og/eller rusproblemer. Flere gruppeaktiviteter ble gjennomført i 2017, og er en virksom og rasjonell metode som gir brukere mulighet for eksponering, sosial trening og ny læring. Tjenesten lønner og veileder i alt 11 støttekontakter, og det er noe overforbruk av timer til disse i 2017. Skogly er dagtilbud som drives av tjenesten og er et lavterskeltilbud.

Fysioterapitjenesten: Kommunen har 5 fysioterapeuter med driftstilskudd, og en kommunal fysioterapeut i 60% stilling. Det er fremtidig behov for mer fysioterapikompetanse innad i kommunen. Driftsform og kjøp av timer fra private fysioterapeuter vurderes for tiden, i dialog med fysioterapeutene.

Barneverntjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	43 820	39 597
	Netto driftsutgifter Tynset sin andel	8 414	7 483
Ansatte	Årsverk		23,8
	Tjenesteområdeleder		Linda Granrud

Organisering

Barnevernet er et interkommunalt samarbeid mellom Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset kommuner der Tynset er vertskommune. Tjenesten er inndelt i team; undersøkelse-, tiltak- og omsorgsteam. Hver skole, barnehage og helsestasjon i de fem kommunene har sin kontaktperson i barneverntjenesten. Barneverntjenesten har en vakttelefon i tjenesten sin åpningstid. Formålet er at vi skal være lettere tilgjengelige for de som ønsker å nå oss.

Barneverntjenesten har årlige møter med PPT, familievernkontor, psykiatritjeneste, fødeavdelingen og NAV-kontorene. I tillegg deltar barnevernet i BUT (barne- og ungdomsteam) i den enkelte kommune, og OBS-team og tverrfaglig team i Tynset kommune.

Barnevernet har ansvar for enslige mindreårige bosatt i Tynset kommune. Det bor enslige mindreårige i bofellesskap, ute i egne opptreningsboliger med oppfølging og i vertsfamilier og fosterhjem. Vi har ansatte som er miljøarbeidere og miljøterapeuter i døgnturnus som er ansvarlige for oppfølgingen av de som er bosatt.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. - Sikre god integrering av enslige mindreårige flyktninger, gi dem en trygg hverdag med gode muligheter for utvikling, slik at de er rustet til å stå på egne ben i nytt land.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	3,5	-	-		
	Respektfull behandling	3,8	-	-		
	Tilgjengelighet	3,5	-	-		
	Informasjon	3,0	-	-		
	Brukermedvirkning	3,6	-	-		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,4	-	4,1		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,2	-	3,7		4
	Rolleklarhet	4,0	-	3,9		4,3
	Mestringsklima	4,2	-	4		4,1

	Fravær i %					
	Sykefravær		7,8%	-		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	116,4%	125%			
Organisasjon	Indikator					
	Antall meldinger i alt	45	67	57		
	Startede undersøkelser i alt	40	38	33		
	Avsluttede undersøkelser i alt	38	40	26		
	Barn med bare hjelpetiltak		46	52		
	Barn med omsorgstiltak	10	8	8		

Kommentarer til tabellen

- Brukere:** Barneverntjenesten har ikke gjennomført brukerundersøkelse for 2017.
- Medarbeidere:** Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres både i det interkommunale samarbeidet og for de ansatte i avdelingen enslige mindreårige. I 2017 hadde barneverntjenesten, som resten av Tynset kommune, 10-faktor undersøkelse, som første gang ble gjennomført for året 2015. Svarprosenten for barneverntjenesten totalt var på 81%, og det er totalen som gjengis i svarene. Vi har gått ned på samtlige utvalgte faktorer. Dette kan ha sammenheng med at barneverntjeneste er preget av en del ubesvarte spørsmål når det gjelder leder, mottak av enslige mindreårige, omorganisering på saksbehandlersiden, og nedbemanning innen avdelingen for EM. Det kan være at denne uroen har vært med å prege svarene.

Faktorene vi har valgt ut er;

Selvstendighet: Her ligger vi litt under landsgjennomsnittet og 2015. Medarbeiderne er fornøyd med muligheten til å være selvstendig. De opplever at det er rom for egne vurderinger, basert på egen kompetanse innen en definert jobbrolle.

Mestringstro ledelse: Her ligger vi også under landsgjennomsnittet og 2015. Tjenesten føler de har en leder som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at hver enkelt medarbeider opplever mestring og yter sitt beste. Teaminndeling hvor en kan jobbe på det feltet man har interessen sin i er positivt. Det legges vekt på kompetanseheving, og at alle ansatte skal få mulighet til å utvikle seg og tilegne seg ny kompetanse.

Rolleklarhet: Der ligger vi under landsgjennomsnittet. Dette er et område vi hadde som fokusområde etter forrige undersøkelse. Vi er i dag i en situasjon hvor det fortsatt er behov for en rolleavklaring i fht hvem som til enhver tid kan ta beslutninger mellom leder og nestleder/fagleder. Det trengs også rolleavklaring mellom ledelse og merkantilfunksjonene.

Mestringsklima: Her ligger vi som landsgjennomsnittet. Vi hadde mestring som fokusområde på hvor vi kan bli enda bedre. Vi må jobbe med tillit mellom teamene og tillit til hverandre. Vi kan bli enda bedre på feedback, se fremover og være løsningsorienterte.

- Sykefraværet:** Etter konvertering foretatt i Visma HRM i desember 2017 har man per rapporteringstidspunkt ikke fått ut statistikk per tjenesteområde. Derfor får vi ikke registrert sykefravær i årsmeldingen for 2017.
- Økonomi:** Barneverntjenesten hadde et merforbruk i forhold til budsjettet på kr 930 tusen. Overskridelsen relaterer seg til tiltak i familier hvor det har vært nødvendig med omfattende hjelpetiltak i hjemmet, herunder foreldre- og barn senter og ekstern veileder i hjemmet på ettermiddag og kveld. Det har også vært en institusjonsplassering som kostet mye penger.
- Organisasjon:** Struktur med team har fått satt seg. Dette gjør at saksbehandlerne har et mer konsentrert felt å jobbe på og det er lettere å holde fokus på arbeidsoppgavene. Undersøkelsesteam jobber sammen som et godt og strukturert team, hvor kvalitet og internkontroll på undersøkelsene er forbedret. Det er enklere å lage gode planer i undersøkelsen når det er færre som jobber med det. Dette gjelder også de som følger opp tiltak, hvor det er krav til at tiltak skal evalueres hver 3. måned. Med saksbehandlere som kun er dedikert denne oppgaven så blir denne jobben i større grad kvalitetssikker. Egne saksbehandlere som følger opp barn under omsorg, som er i fosterhjem eller annen omsorgsbasis, gjør at kvaliteten på denne oppfølgingen er betraktelig bedret fordi saksbehandler er godt kjent med rutinene og prosedyrene for oppfølgingen.

Hovedtallene for andelen av saker i barnevernet vises gjennom meldinger, undersøkelser og tiltak. Tallene for 2017 ble slik.

- Alle meldinger som kommer inn behandles, men barnevernet er blitt klarere på vilkårene for om meldingen skal gå til undersøkelse eller henlegges. Mange av sakene som kommer til oss kan også høre til annen instans. Dette blir kartlagt i behandlingsmøte.

For Tynset gikk antall mottatte meldinger ned i 2017. Fra 67 i 2016 til 57 i 2017.

For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:

Alvdal: 26, mot 25 i 2016
Folldal: 11, mot 10 i 2016
Rendalen: 40, mot 24 i 2016
Tolga: 16, mot 14 i 2016

- Antall startede undersøkelser i alt, er meldinger som konkluderes med å undersøkes i løpet av året.
For Tynset har antallet gått litt ned i 2017, fra 37 i 2016 til 33 i 2017.

For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:

Alvdal: 16, samme som i 2016
Folldal: 4, mot 3 i 2016
Rendalen: 32, mot 19 i 2016
Tolga: 12, mot 8 i 2016

- Antall avsluttede undersøkelser, er undersøkelser som etter frist ikke konkluderer med videre tiltak fra barnevernet
For Tynset ble det avsluttet mange færre undersøkelser i 2017, mot i 2016, dette henger sammen med antall mottatte meldinger og startede undersøkelser.

Alvdal: 17, mot 13 i 2016
Folldal: 3, mot 4 i 2016
Rendalen: 30, mot 14 i 2016
Tolga: 12, mot 9 i 2016

- Barn med bare hjelpetiltak er de sakene der undersøkelsene konkluderer med hjelpetiltak inn i familien.
For Tynset var det 46 barn med hjelpetiltak i 2017, mot 52 i 2016.

For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:

Alvdal: 12, mot 14 i 2016
Folldal: 3, mot 4 i 2016
Rendalen: 14, mot 15 i 2016
Tolga: 6, mot 7 i 2016

- Barn med omsorgstiltak er barn vi har overtatt omsorgen for, og som er plassert i fosterhjem eller institusjon eller annen omsorgsbasis. Dette er barn som har vært plassert over lengre tid, eller som har blitt plassert i løpet av året.

I Tynset var det i 2017 8 barn med omsorgstiltak, det samme som året før.

For samarbeidskommunene så tallene slik ut:

Alvdal: 4, mot 2 i 2016
Folldal: 3, samme som i 2016
Rendalen: 5, mot 4 i 2016
Tolga: 5, mot 6 i 2016

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Andel barn med hjelpetiltak i fht innbyggere 0-17 år	5%	5,1%	4,5%		
2	Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	5 315	5 672	7 651	11 345	11 267
3	Netto driftsutgifter (244, 251, 252) pr. barn i barneverntjenesten	106 458	79 605	119 500		
4	Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f. 251)	13%	3,7%	17,8%		
5	Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	50,7%	60,9%	43,1%		
6	Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (f. 244)	36,3%	35,4%	39,1%	31,1%	26,9%
7	Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f.252)	101 455	126 333	135 103		

Kommentarer til tabellen

- Andel barn med barneverntiltak gjelder både de som mottar hjelpetiltak og de som vi har overtatt omsorgen for og plassert. Saker i barnevernet er økende på landsbasis.
Vi ser at andel barn med barneverntiltak har gått ned fra året før, men vært relativt stabilt de senere årene. En forklaring her er at tidligere år har vi rapportert inn enslige mindreårige flyktninger med vedtak i barneverntjenesten som barn med tiltak. En stor andel av dem er over 17 år, men vi har noen under 17 år, og disse er tidligere år blitt telt. For 2017 har vi unnlatt å rapportere inn EM innenfor barnevern, da vi har en mistanke om at dette kan gi et skjevt bilde på hvordan virkeligheten faktisk er for det totale bildet for barneverntjenesten. Vi antar at dette er noe av forklaringen av at andelen barn med tiltak er gått noe ned.
- Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år er utgifter knyttet til barn som mottar hjelpetiltak i familien og barn som er plassert utenfor familien. Vi har i 2017 gått opp fra tidligere år, vi ligger godt under sammenligningskommunene i kostragruppe 12 og Hedmark. Som det vises til over med at vi tidligere har rapportert inn enslige mindreårige på hjelpetiltak, men at utgiftene ikke er synliggjort, så har det tidligere blitt stor differanse på dette området, da hjelpetiltak for enslige mindreårige driftes av tilskudd.
- Netto driftsutgifter (244, 251, 252) pr. barn i barneverntjenesten, er driftsutgifter knyttet til både administrasjon og tiltakene. Her ser vi at Tynset gikk opp i 2017, mot at vi lå veldig lavt året før. Dette har noe sammenheng med at kostnadene vi har hatt på noen av plasseringene både i og utenfor familien har vært høye. Men som nevnt over, gjenspeiler også disse tallene forklaring på rapporteringen på EM.
- Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet er utgifter til hjelpetiltakene i familiene. Frivillig plassering i barnevernsinstitusjon er å regne som hjelpetiltak i familien. Vi har stort fokus på endringstiltak, men i noen tilfeller må det også settes inn kompenserende tiltak. I endringsarbeidet er det saksbehandlerne selv som jobber i familiene, men i noen tilfeller strekker ikke de til i fht arbeid på ubekvem tid, slik at det må leies inn folk som kan gjøre dette arbeidet. Tallene her gjenspeiler igjen det som er nevnt over, med å ikke rapportere EM i år, viser bildet at vi har et visst omfang av utgifter knyttet til barn i hjelpetiltak i hjemmet, og at vi har hatt tiltak inne som har kostet mer enn året før.
- Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet vet vi er kostnadskrevende. Både i form av dyre institusjonsplasser, når vi har overtatt omsorgen, lønn til fosterhjem og utgifter generelt knyttet til plasseringene, som f.eks utgifter til rettssakene, reiseutgifter og samværsutgifter til biologiske foreldre. Likevel er andelen har lavere enn tidligere år. Dette fordi vi har ryddet i rutinene på utbetalinger til fosterhjem.
- Andel netto driftsutgifter til saksbehandling er stabilt som året før, og som de vi sammenligner oss med.
- Netto driftsutgifter per barn som er plassert, er høyere enn tidligere år, men vi er ikke utenfor det som er normalt på denne utgiftssiden.

Økonomisk resultat

Barneverntjenesten er delt inn i tre KOSTRA-funksjoner, 244 som er administrasjon, 251 som er barneverntiltak når barn ikke er plassert av barneverntjenesten og 252 som er barneverntiltak når barn er plassert av barneverntjenesten.

I tillegg har vi regnskap for enslige mindreårige flyktninger på et eget område. Avdelingen driftes av særtilskudd fra staten.

På barneverntiltak i familien (251) hadde vi et overforbruk på kr. 764 000. Overforbruket er knyttet til opphold i statlig institusjon og konsulenttjenester. På barneverntiltak utenfor familien (252) hadde vi en innsparing på kr. 315 600. Innsparingen er knyttet til lavere utgifter til fosterhjem.

Tjenesteproduksjonen

Barnevern

Norsk barnevernlovgivning er tuftet på prinsippet om at det beste for barn er å vokse opp i sin egne familie. Barnevernets viktigste oppgave er å hjelpe de mest sårbare familiene slik at barna kan få forsvarlig omsorg i hjemmet sitt, hos foreldrene sine.

Barneverntjenesten i Nord-Østerdal tar denne oppgaven på største alvor, og det kan gjennom årsmeldingen vises innenfor noen områder. Det at vi i stadig større grad bruker ressursene inn i hjemmet.

I enkelte og helt spesielle tilfeller er det ikke mulig å oppnå forsvarlige omsorgsbetingelser i hjemmet.

Loven stiller strenge krav for å kunne plassere barn utenfor hjemmet mot foreldrenes vilje, og myndigheten til å beslutte omsorgsovertakelse ligger hos fylkesnemnda og domstolene, ikke hos barnevernet. Foreldrene har krav på en fullstendig rettslig behandling av spørsmålet i to instanser på det offentlige bekostning.

Barneverntjenesten i Nord-Østerdal har hatt fokus på endringsarbeid de senere årene. Mye av jobbingen ligger på saksbehandlingssiden, hvor det har vært stabil og god bemanning med bred kompetanse og høy arbeidseffektivitet. Dette gjør at vi løser mye av sakene på en god måte. Vi ser at arbeidet med gode rutiner på undersøkelsene, som gjør at vi kan treffe bedre på iverksetting av tiltak, eller henlegge uten tiltak, har ført frem. Dette førte også til at i noen saker fikk man bedre oversikt, og tiltak måtte opprettholdes og/eller endres. Det har også ført til at mange flere saker er oppe til vurdering om omsorgen faktisk er god nok, og hvor man fatter forslag om omsorgsovertakelse. Her skjer mer av plasseringene i fosterhjem enn i institusjoner.

I tillegg har det vært rettet et ekstra fokus på tverrfaglig samarbeid, og fokus på tidlig innsats opp mot barn og unge med spesielle behov. Vi er med på samarbeid med PPT, helsestasjon og barnehagene om foreldreveiledningsprogrammet; «De Utrolige Årene». I tillegg har vi tilegnet oss mye egne verktøy på foreldreveiledningssiden, blant annet har vi hatt bra suksess med COS-P veiledning, hvor seks saksbehandlere er skolerte veiledere og holder kurs ukentlig i flere familier gjennom hele året.

Enslige mindreårige flyktninger.

Tynset kommune bosatte 2 enslige mindreårige flyktninger i 2017. En fra Afghanistan og en fra Pakistan. Begge med vedtak i henhold til lov om barneverntjenester § 4-4,2.ledd.

Pr. 31.12.2017 var det bosatt 16 enslige mindreårige i Tynset kommune med aktive tiltak.

Tjenesten består av:

- Bofellesskap med egen teamleder.
Pr. 31.12.2017 er det bosatt 2 gutter i bofellesskapet..

- Oppfølging/ ute-team med egen teamleder.

Pr. 31.12.2017 har vi 14 boende utenfor bofellesskapet, i alder fra 12 til 20 år. Av disse bor 8 stykker i egne boliger, 3 stykker i vertsfamilietiltak, 1 i fosterhjem på Tynset, 1 i fosterhjem på Gjøvik hos familie, og en i fosterhjem på Os. I tillegg har en ungdom vært i ettervern etter fylte 20 år i 2017.

Tjenesten har 11,53 årsverk i døgnturnus, disse er fordelt på 7,90 årsverk på oppfølging inne i bofellesskap (inkl. daglig leder i 100% og tjenesteområdeleder i 20%) og 3,63 årsverk på oppfølging ute. I tillegg har avdelingen dekket 30% av lærerressurs på ungdomsskolen, som benyttes opp mot våre elever.

Når det gjelder økonomien i forbindelse med bosetting av enslige mindreårige, mottar kommunen særtilskudd og integreringstilskudd for den enkelte. Fra og med 01.01.17 har refusjonsordning og egenandel vært avviklet.

Kommunen mottar nå særtilskudd i form av en årlig sum per ungdom. Særtilskuddet er del i en høy og en lav sats. Høy sats er på kr. 1 198 000 pr år, til og med det året ungdommen fyller 16 år. Lav sats, er på kr. 750 000 per år, fra og med det året ungdommen fyller 17 år og til og med det året ungdommen fyller 20 år. Særtilskuddet egger grunnlaget for tjenesten sitt budsjett.

Alle ungdommer i tiltak i 2017 har vært skoleelever. Pr. 31.12.17 er fire elever ved Tynset ungdomsskole, to er elever ved Tynset opplæringscenter og fem elever er i det ordinære videregåendeoppl. I tillegg er to ungdommer bosatt i fosterhjem elever i sin bostedskommune. Ti av ungdommene er i arbeidstrening under tiltaket språktreningsplass. De er da på en arbeidsplass, f.eks butikk, et fast antall timer per uke. Det er tjenesten EM som yter lønn til ungdommene. Dette tiltaket fungerer godt med tanke på integrering og selvstendiggjøring. To ungdommer har per 31.12.17 ordinært arbeid ved siden av skolen.

Tjenesten har opprettholdt faste aktiviteter som middag på Rambø en ettermiddag i uken, turer til Trondheim, aktivitetsdager med aking, fiske og opplevelser i nærmiljøet. Mange av ungdommene kjenner mennesker som bor andre steder i Norge og i utlandet. Ungdommene oppmuntres til å benytte skoleferier til å jobbe og reise å besøke eller få besøk av de som de kjenner også utenfor Tynset. Dette for å skape og opprettholde nettverk utenfor tjenesten de per nå er på tiltak i.

Når det gjelder kompetanseheving hadde vi i 2017 fokusert på videreutvikling av eksisterende kompetanse. I den forbindelse ble det avholdt en fagdag som var direkte påbygging av en tidligere fagdag. Dette for å fortsette å tilegne oss verktøy på hvordan vi møter ungdommene og ser oss selv utenfra i måten vi jobber på.

NAV – sosiale tjenester

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	7 789	7 476
	Netto driftsutgifter	5 601	5 091
Ansatte	Årsverk		3
	Tjenesteområdeleder	Brit Kværness	

Organisering

NAV Tynset har to styringslinjer; En linje er den statlige styringslinjen med NAV-direktøren på Hamar som leder og en styringslinje er kommunal, underlagt rådmann. Det er **partnerskapsmøtet** som er samhandlingsarenaen for det lokale NAV-kontoret. Rådmann og fylkesdirektøren i NAV Hedmark deltar der, lokal NAV-leder er sekretær for møtet.

«NAV Arbeidslivssenteret for Nord-Østerdal» er samlokalisert med det lokale NAV-kontoret på Tynset. I tillegg har også «NAV Rådgivning og virkemidler» en arbeidsplass samlokalisert med oss.

I 2017 har det pågått en prosess om hensiktsmessig organisering av NAV i Nord-Østerdal. Tynset kommune fattet et vedtak om organisering etter vertskommunemodellen med Tynset som vertskommune. Vedtaket vil bli iverksatt i 2018

Tjenesteområdet arbeider etter **Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen**, fra 22.06.2012. Våre oppgaver på den kommunale siden er hjemlet i denne loven og vi har blant annet fem konkrete områder som kan være knyttet til rettigheter og individuelle tjenester til alle som oppholder seg i kommunen:

- Opplysning, råd og veiledning etter § 17,
- Stønad til livsopphold etter § 18,
- Stønad i særlige tilfeller etter § 19,
- Individuell plan etter § 28 og
- Tilbud om deltagelse i Kvalifiseringsprogram etter § 29

Nytt i 2017 var at NAV er forpliktet til å sette vilkår om aktivitet i vedtak som fattes for unge sosialhjelpsmottakere (ny §20a i lovgivningen). Det er kommunen som har plikt til å stille hensiktsmessige plasser for aktivitet til disposisjon. .

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• «Vi gir mennesker muligheter» • Flere i arbeid og aktivitet, - færre på langvarige stønader • Bidra til at våre brukere får den bistand de trenger for å bli selvhjulpne • Ha aktive brukere

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,5	4,6		4,6	
	Respektfull behandling	4,9	4,9		5,0	
	Tilgjengelighet	4,9	4,9		5,0	
	Informasjon	4,2	4,2		4,5	

	Brukermedvirkning					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Energi	3,0	4,2	4,1		
	Kunnskap og identitet	3,1	4,3	4,3		
	Sikkerhet og forbedring		4,3	4,2		
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,2	1,2	1,2	<2,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	122,5	119,5	110 %		
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse: Medarbeidere med minst 3-årig høyskoleutdanning	50 %	50 %	66,67%	66,67%	
	Avvik knyttet til HMS		1	1	<5	
	Avvik knyttet til saksbehandling*		1	3	< 5	

Kommentarer til tabellen

Brukere. NAV gjennomførte i 2017 ikke brukerundersøkelse.

Medarbeidere. Vi gjennomførte heller ikke 10-faktor undersøkelse. Medarbeiderne deltok i en tilsvarende undersøkelse som tidligere år (initiert av NAV stat). Det bør vurderes i partnerskapet om det kan være mer hensiktsmessig med 10-faktor undersøkelse også i hele NAV i fremtiden.

Sykefraværet har holdt seg jevnt meget lavt også i 2017. Tynset kommune har svært dedikerte medarbeidere i sin tjeneste.

Økonomi: Se kommentar på økonomisk resultat

Organisasjon: Vi har ikke foretatt rekruttering av nye medarbeidere i NAV i 2017, samtidig ønsker vi ha økt oppmerksomhet på kompetanse og kompetansehevede tiltak innenfor den rammen vi har.

Avvik knyttet til HMS skjedde i forbindelse med evakuering av lokalene (brannøvelse). Saken er håndtert i avvikssystemet. Våre medarbeidere har ikke vært utsatt for vold og trusler av såpass alvorlig karakter at disse er blitt politianmeldt i 2017. Vi har imidlertid flere saker der vi har hatt behov for felles «de-briefing» i kollegiet. Vi har også flere brukere der vi er minst to saksbehandlere til stede i møter/samtaler av sikkerhetsmessige årsaker.

Avvik knyttet til saksbehandling er knyttet til (for) lang saksbehandlingstid på grunn av stor pågang.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 Røros	2017 Oppdal
1	Netto driftsutgifter til sosialtjeneste per innbygger 20 – 66 år	1 580	1 359	1 165	1 624	1 131
2	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede driftsutgifter	2,5	3,2	1,2	3,0	4,6
3	Gjennomsnittlig stønadslengde 18 – 24 år	2,6	4,1	3,6	6,2	4,8
4	Gjennomsnittlig stønadslengde 25 – 66 år	4,2	3,6	4,3	5,3	4,8
5	Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,5	2,7	2,2	2,8	2,1

Kommentarer til tabellen

1. Vi anser det mest relevant å se på utviklingen av egne tall over tid. Vi ser at kostnadene per innbygger går jevnt nedover. Dette må anses å være en positiv trend. Tallene henger selvsagt også sammen med at tallene for andel sosialhjelpsmottakere i befolkningen går noe ned (linje 5)
2. Nedgangen i driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede utgifter er betydelig. Vi kan ikke utelukke at tallet for 2017 var kunstig høyt. På den andre siden ser vi at Tynset også ligger vesentlig lavere enn kommuner i samme kommunegruppe (Røros og Oppdal). Det er høy produktivitet knyttet til de kommunale tjenestene i NAV Tynset.
3. Stønadslengden for brukere i aldersgruppen 18-24 år har gått noe ned. Dette var et uttalt mål å få til i 2017. Vi mener dette er en riktig utvikling, samtidig er brukergruppen ikke veldig stor og få personer i den ene eller andre retningen vil gi et stort utslag
4. Den gjennomsnittlige stønadslengden for brukere i aldersgruppen 25-66 år har dessverre gått noe opp. Målet her er at denne skal være på under 4 mnd. Dette målet har vi ikke nådd. Det er samlet sett relativt få i målgruppen og dessverre har vi noen brukere som ikke kan anses som reelle jobbsøkere. Så lenge det ikke er helsemessige årsaker til at disse ikke kan være i ordinært arbeid så er de henvist til å leve av økonomisk sosialhjelp over lang tid.
5. Andelen av sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggertallet holder seg relativt stabilt over tid. 2017 var et år det tallet var lavere enn året før, og på om lag samme nivå som i Oppdal kommune.

Økonomisk resultat

Tallene for NAV viser en innsparing på driften av NAV-kontoret. Noe av dette kan tilskrives en ønsket utvikling og noe er et resultat av lite reisevirksomhet, samt en større portoutgift som ble ført på 2018.

Vi har dessverre et overforbruk av utbetalinger av sosialhjelp på om lag kr 466 tusen. Tatt i betraktning av at det er færre brukere i 2017 enn det var i 2016 så betyr det at hver enkelt mottar mer.

Vi har også bokført et overforbruk i forhold til budsjett knyttet til sosiale lån (kr 120 tusen). Sosiale lån bruker til personer som ønsker en depositumsgaranti og der de har inntekt (som f.eks. introduksjonslønn). Effekten av dette er at den blir pålagt å «spare til seg selv», slik at de har egne midler ved eventuell flytting.

Knyttet til postene «forskudd på trygd og refusjon fra staten er det også avvik mellom budsjett og regnskap for 2017 (kr 100 tusen). Vi kan kreve refusjon dersom andre (statlige) ytelser blir gitt med virkningstidspunkt tilbake i tid og ytelsen er for samme periode og for samme formål som kommunen allerede har utbetalt ytelser.

På kvalifiseringsprogrammet viser tallene en «innsparing» på om lag kr 70 tusen. Bakgrunnen for dette er at det var en periode i 2017 der vi hadde kun to deltakere som var kvalifisert for ordningen.

Knyttet til etablering av nyankomne flyktninger har vi et overforbruk på kr 90 tusen,-. Årsaken til dette er bosetting av nyankomne som budsjettert, familiejenforeninger ut over det budsjetterte, samt flytting innad i Tynset kommune utover det som lå til grunn for budsjettet. Overforbruket er betydelig i forhold til budsjett og det jobbes med å bidra til en bedre kvalitetssikring av dette tjenesteområdet.

NAV har brukt om lag kr 650 tusen mindre enn budsjettert av disposisjonsfondet i 2017.

Tjenesteproduksjonen

Som i 2016 opplever NAV-Tynset at det er høy aktivitet på kontoret. Dessverre har vi i perioder hatt lang saksbehandlingstid på søknader (over tre uker).

I 2017 ble det fattet 505 vedtak ved NAV Tynset og vi foretok 1744 utbetalinger. Våre vedtak blir fattet med hjemmel i Lov om sosiale tjenester. Når det gjelder nivået på den økonomiske støtten fra NAV så tar vi utgangspunkt i de til enhver tid gjeldene, veiledende, satsene for slik hjelp (utgis hvert år av departementet).

I tillegg skriver vi en såkalt «beslutninger» om etablering i bolig ved bosetting av nyankomne flytninger og ved eventuell familiegjenforening for disse. Dette er ikke en lovpålagt tjeneste og det fattes derfor ikke enkeltvedtak i sakene. Tynset kommune «stiller møblert bolig til disposisjon» for de nyankomne med det mest nødvendige. De nyankomne skal relativt raskt motta introduksjonslønn og de kan da supplere boligen og/eller bytte ut inventar de ikke ønsker.

NAV har på nasjonalt nivå i 2017 hatt særlig oppmerksomhet knyttet til nyankomne og til brukere som er unge (under 30 år). NAV Tynset har i dette arbeidet blant annet fått til et godt samarbeid med Nord-Østerdal vgs. Oppfølgingen av unge brukere kan være svært tidskrevende, samtidig er det viktig både for den enkelte og for samfunnet at unge mennesker blir sett, fulgt opp og motivert slik at de kommer ut i ordinær utdanning eller arbeidsliv. NAV Tynset mener at det er svært positivt at stønadslengden (se KOSTRA tall) er gått ned for denne gruppen.

Tradisjonelt har NAV Tynset brukt muligheten med «Kvalifiseringsprogram» i stor grad. Dette er en ordning som er tiltenkt personer som står relativt langt fra det ordinære arbeidslivet og der andre ordninger er forsøkt tidligere. De som deltar i dette programmet har også behov for tett oppfølging for å komme videre i sitt arbeid mot selvforsørgelse. Det er tilfeldig at vi i 2017 har hatt noen måneder med få brukere i programmet.

I Tynset, som andre steder, er det innbyggere som av en eller annen årsak har behov for økonomisk råd og veiledning i en periode av livet. Dette er et tjenesområder som er regulert av sosialtjenesteloven og som vi tar oss av. Arbeidet er avhengig av tett samarbeid med den saken gjelder, samt kontakt og samhandling med kreditorer, eventuelt Namsmannen og andre.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	45 090	44 657
	Netto driftsutgifter	28 482	29 544
Ansatte	Årsverk	66,1	
	Tjenesteområdeleder	Sissel Urset	

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Tilrettelagte botilbud
- Avlastning
- Dagtilbud / sansesenter
- Støttekontakt

Tjenesten har et lederteam bestående av leder TFF og tre avdelingsledere. Disse er ledere for bolig (4 avdelinger), avlastning og dagsenter. Tre bofellesskap ledes av en teamleder med ansvar for den daglige drift.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. • Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis». • Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	1,2	1,2	-	-	-
	Respektfull behandling	1,0	1,0	-	-	-
	Informasjon	1,0	1,0	-	-	-
	Brukermedvirkning	1,1	1,2	-	-	-
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	-	4,0	-	-	-
	Mestringsorientert ledelse	-	3,8	-	-	-
	Rolleklarhet	-	3,9	-	-	-
	Mestringsklima	-	4,1	-	-	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,6	6,0		5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	104,9	96,9	96,4	100	

Organisasjon	Indikator					
	Lederutviklingsprogram	Ja	Ja	Ja	Ja	
	Utarbeide informasjonsstrategi	Nei	Nei	Ja	Ja	

Kommentarer til tabellen

Brukerundersøkelse og medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført i 2017.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	481 803	514 243	445 845	442 959	421 496
2	Mottakere av hjemmetjenester til hjemmeboende pr 1000 innbyggere 0-66 år	15	14	23	27	26
3	Andel hjemmeboende med høy timeinnsats	7,0	5,1	4,2	8,2	6,8
4	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand	15,8	12,0	10,3	10,4	12,5
5	Andel beboere i bolig med heldøgns bemanning	44,6	91,1	121,5	51,4	42,2
6	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	37,7	41,3	25,9	18,5	20,2

Kommentarer til tabellen

KOSTRA- tall for hjemmetjenester hentes ut fra KOSTRA-funksjon 254. Under denne funksjonen ligger tjenestene praktisk bistand, praktisk bistand og opplæring, brukerstyrt personlig assistanse, hjemmesykepleie, avlastning utenfor institusjon, omsorgslønn, pleie og omsorgstjenester i alle våre omsorgsboliger.

1. Etter å ha ligget en god del over sammenlignet med gruppe 12 de senere år, har kostnadene blitt redusert i 2017. Status for 2017 er at en nå ligger på snittet av kostragruppe 12.
2. Tynset har lav andel institusjonsplasser som påvirker behovet for hjemmetjenester. Tjenester i omsorgsboligene registreres som hjemmetjenester. Tallene for denne variabelen har økt betraktelig i løpet av 2017, men ligger omtrent som for gruppe 12 for øvrig.
3. Har hatt en jevn nedgang de senere år og ligger betydelig under sammenlignbare grupper.
4. Praktisk bistand og opplæring som ytes til beboere i TFF er her inkludert. Tallet er blitt redusert for 2017 og ligger også her jevnt med gruppe 12.
5. Tynset har mange beboere i omsorgsboliger med heldøgns bemanning.
6. Tallet her er høyt i forhold til gruppe 12 for øvrig da Tynset har en stor andel psykisk utviklingshemmede i denne aldersgruppen i forhold til sammenlignbare kommuner. Mange av disse har omfattende bistandsbehov. Tallene er likevel blitt betydelig redusert for 2017.

Økonomisk resultat

Tjenesteområdet har en innsparing i forhold til budsjettet på kr 1,1 millioner. Dette har sammenheng med større refusjoner i forhold til ressurskrevende tjenester enn det som var forutsatt i opprinnelig budsjett og noe mindre kostnader enn beregnet i forhold til pensjonsutgifter.

Tjenesteproduksjonen

Tjenestene tildeles med bakgrunn i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §§ 3-2.

Sentralt i tjenesteytinga står tilrettelegging og utvikling av individuelle ferdigheter. Målet er å ha et så sjølstendig og godt liv som mulig vedrørende mestring av dagliglivets gjøremål, det være seg på ulike arenaer som bolig, arbeid/sysselsetting og fritid. Tjenesten jobber etter prinsippene om målrettet miljøarbeid og fagadministrative systemer ut fra brukernes individuelle behov.

Antall eldre i tjenesten er økende, for disse er fokus å skape en så god hverdag som mulig med opprettholdelse av ferdigheter.

Vi legger stor vekt på fritidsaktiviteter i nærområdet. Utendørs er det bl.a. stor aktivitet lagt til gapahuk og lavvo. Lavvoen er et utfluktsmål og en samlingsplass som benyttes mye, blant annet til vedproduksjon.

Bofellesskap

TFF har 9 bofellesskap fordelt på 4 ulike avdelinger. Totalt disponerer TFF 33 leiligheter samt 3 rom i ett bokollektiv. TFF har 9 godkjente vedtak i samarbeid med voksenhabiliteringstjenesten og Fylkesmannen på begrenset bruk av tvang og makt overfor 9 brukere, etter kapittel 9 i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Vedtakene har ulike karakter og omfang, men 4 av disse er tiltak som er svært krevende økonomisk, faglig og personalmessig. Det er utfordrende å rekruttere personal med høyskoleutdanning i samsvar med det som vedtakene stiller krav om. TFF yter også praktisk bistand og opplæring til brukere som bor utenfor bofellesskapene i tjenesten.

Litun senter / Tynset sancesenter

Dagsenteret har åpent 5 dager i uka, fra kl. 08.00-15.30. I tillegg er det bruk på ettermiddags- og kveldstid. TFF er samlokalisert med Tynset Pedagogiske senter som gir tilbud om voksenopplæring og spesialpedagogiske tjenester. I tillegg til brukere fra kommunen, selges fortsatt tjenester til annen kommune i fjellregionen. Antall dager for den enkelte bruker varierer fra 2–5 dager i uka.

TFF har en tekstilavdeling med vekt på produksjon av strikkeprodukter. TFF har i tillegg en servicegruppe som for en stor del holder på med vedproduksjon. Omfanget har vært økende de siste årene.

Tynset sancesenter åpnet i sin form høsten 2014 og driften der er blitt opprettholdt siden den gang.

Målgruppene er per i dag barn med spesielle behov fra barnehager og grunnskoler i Nord – Østerdal, elever i interkommunale barne – og ungdomsgrupper ved Tynset Pedagogiske senter, og voksne funksjonshemmede ved dagsenteret i TFF. Det har gjennom året vært 63 brukere av sancesenteret per uke. Salg av tjenester til andre kommuner inngår i denne virksomheten.

Det har blitt avholdt hjelperkurs som er obligatorisk for alle som har en ledsagerrolle i sancesenteret.

Utadrettet informasjon om sancesenteret skjer fortløpende gjennom året, og det er stadig forskjellige grupper på besøk med omvisning og tilbud om «utprøving» av de forskjellige rommene. Studenter som ønsker hospitering øker også. Kjennskapet til og interessen for sancesenteret er økende, noe vi merker på henvendelsen fra eksterne aktører. Det er også en tydelig dreining og utvidelse av brukergrupper som blir innsøkt for tid i sancesenteret.

Avlastning

TFF bygde ny avlastningsbolig i 2015 som har vært i bruk siden den gang. Boligen fungerer svært godt både sett fra et bruker- og et ansattperspektiv. Ni familier har hatt avlastning for barn/ ungdom i alderen 10–20 år. Tre av familiene har hatt avlastning for sitt barn i private hjem. I tillegg har en familie fra annen kommune regelmessig avlastning. Avlastningsboligen holder åpent etter behov. Tendensen er et stadig økende behov for avlastning. Dette gjelder også for brukere med andre diagnoser enn det som opprinnelig har vært målgruppa. Kommunen har egen ferieordning for sommer- og høytidsavlastning.

Støttekontakt

Det er 13 personer med funksjonshemninger som har hatt støttekontaktvedtak i 2017. Mange av disse er hjemmeboende. I gjennomsnitt får brukerne støttekontakt 3 timer i uka. Det er en svært stor utfordring å rekruttere støttekontakter til enhver tid da det ikke er samsvar mellom de krav som stilles til en støttekontakt kontra de som kan være interessert i å ta på seg en slik jobb.

Hjemmetjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	46 396	40 570
	Netto driftsutgifter	40 171	38 704
Ansatte	Årsverk	50,3	
	Tjenesteområdeleder	Bård Sundmoen Aas (fra Oktober)	

Organisering

Hjemmetjenesten har ansvar for følgende områder:

- Furumoen
- Enan/ Kvikne
- Utegruppe (hjemmesykepleie Tynset kommune, unntatt Kvikne)
- Omsorgsboliger Tjønnesenteret
- Praktisk bistand
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Omsorgslønn

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	Tilby nødvendige helsetjenester og tilrettelegginger i hjemmet, slik at brukerne kan bo hjemme og være selvhjelpen så lenge som mulig.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2017
		2015	2016	2017	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		5,1			
	Respektfull behandling		4,9			
	Tilgjengelighet		4,9			
	Informasjon		4,9			
	Brukermedvirkning		4,6			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		3,5			
	Mestringsorientert ledelse		2,8			
	Rolleklarhet		3,9			
	Mestringsklima		3,5			
	Fravær i %					
	Sykefravær		8,4	9,2	7,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	108,8	105,4	103,8	100	

Organisasjon	Indikator					
	HMS		74	37		
	Organisasjon/ Internt		23	26		
	Tjeneste/ bruker		305	133		

Kommentarer til tabellen

- Brukerundersøkelse ikke gjennomført 2017.
- Høyere sykefravær enn målsetting
Det er registrert et høyere sykefravær enn målsetting 2017. Allikevel er tendensen siste 3 måneder av året at sykefravær er på vei ned. I hjemmetjenesten er det noen små enheter som gjør at fravær på noen få ansatte får relativt store utslag på sykefraværsprosenten. Sykefraværet i 2017 samlet sett i hjemmetjenesten er på 9,2%. Å få ned sykefravær er det store satsningsområdet i hjemmetjenesten som helhet i 2018. Det er ønskelig med et økt samarbeid med fastlegene for å få ned sykefraværet, samtidig som det vil bli satt fokus på at man skal kontakte leder før lege for å forhøre seg om tilrettelegging i sjukeperioder.
- Kraftig nedgang i antall avvik innen HMS og Tjeneste/ bruker
Antall avvik i hjemmetjenesten er halvert. Det er størst nedgang i områdene HMS og Tjeneste/ bruker. Det blir spekulativt å antyde årsaker til nedgang., men det kan tolkes i både positiv og negativ forstand.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	37,7	41,3	25,9	18,5	20,2
2	Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 67-79 år	23,4	25,5	19,4	13,8	13,4
3	Andel Hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 80 år og over	16,7	18,9	14,5	13,4	11,9
4	Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr.innbygger 67 år og over	124 631	130 371	126 179	133 669	104 491
5	Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbyggere 67-79 år	75	78	93	79	74
6	Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbyggere 80 år og over	380	414	391	361	329
7	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand pr.uke	15,8	12,2	10,3	10,4	12,5
8	Gjennomsnittlig antall tildelte timer hjemmesykepleie pr.uke	3,8	4,1	3,6	6,1	3,7

Kommentarer til tabellen

1. På et mer riktig nivå nå enn tidligere år. Årsak er sannsynligvis at TFF brukere ikke er inkludert.
2. Nedadgående kurve, men fortsatt over gruppe 12. Bedre og mer presise vedtak på tjenester.
3. Nedadgående, snart på nivå med gruppen. Bedre og mer presise vedtak på tjenester.
4. Liten nedgang siden i fjor, på nivå med 2015 igjen. Driftsutgifter pr bruker går ned desto flere brukere vi har i tjenesten. Økende antall tjenestemottakere.

5. Ligger vesentlig over snittet i gruppen, og en økning på 15 stk pr.1000 siden 2016. Skyldes delvis at vi har få institusjonsplasser som øker venteliste på å komme inn på institusjon. Gir økt press på hjemmetjenesten.
6. Nedgang siden 2016.
7. Beskriver både praktisk bistand og opplæring praktisk bistand. Ligger på nivå med gruppen. Redusert med 1/3 siden 2015. Dette betyr at det er fagpersoner med pleieutdanning som gjør mer praktisk bistand.
8. Hjemmesykepleie innvilges for hjemmeboende, inkludert de som bor i tilrettelagte boliger. Ettersom flere eldre skal bo hjemme lengst mulig så vil dette tilsi at behovet for hjemmesykepleie vil øke. Vi ligger godt under snittet i gruppen (nesten 50%) til tross for at vi har en vesentlig større andel tjenestemottakere med omfattende bistandsbehov enn gruppen vi ligger i.

Økonomisk resultat

Hjemmetjenesten hadde et netto overforbruk på kr 1,5 millioner. Det mangler en budsjettoverføring fra institusjonstjenesten på kr 500 tusen i forbindelse med overføring av nattevaktshjemmel. Overforbruket skyldes i sin helhet merforbruk på lønn. Det er store utgifter forbundet med lav bemanning, høyt antall brukere og til dels høyt sykefravær. Overforbruk skyldes lønn vikarer ved permisjon, tillegg på vikarer, sykevikarer, ekstrahjelp og overtidslønn. Vi får refundert sykelønn og foreldrepenger, men har fortsatt etter at det er trukket fra et overforbruk på lønn på ca kr 1,7 millioner, da er kr 500 tusen overført fra institusjon ikke medregnet. I følge KOSTRA ligger vi fortsatt høyt ifht. sammenlignbar gruppe på antall tjenestemottagere. Dette vil forventes å endre seg i positiv retning med bedre og mer presise tiltak.

Tjenesteproduksjonen

Hjemmetjenester tildeles på bakgrunn av vedtak. Det jobbes kontinuerlig med at vedtakene skal være så presise som mulig. Vedtakene er koblet opp mot et tidsestimat for hvor lang tid det tar å utføre tjenestene. Samtidig er det noen mellommenneskelige forhold som ikke er lett å fastsette i et tidsskjema.

Det er mange brukere av hjemmetjenester på ulike nivå. Hjemmetjenesten sitt mål er at brukerne skal få bo hjemme så lenge som mulig før de må overføres til institusjon. Vi ser en tendens til at beboere i de tilrettelagte boligene blir eldre og sykere, og det er en viss turnover i disse boligene.

I tillegg til ordinær drift er det i hjemmetjenesten satt i gang noen prosjekter som skal hjelpe oss med å løse oppgavene inn i framtiden. Velferdsteknologiprojekt, demensprosjekt og hverdagsmestringsprosjekt er prosjekter som er godt i gang og som vil forventes å ha nytte over tid.

I 2018 så vil det være fokus på jobbnærvær, godt lederskap ute i avdelingene, inkludering av de ansatte i tjenestegjennomgang og andre relevante prosesser.

Institusjonstjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	58 805	56 582
	Netto driftsutgifter	44 499	46 198
Ansatte	Årsverk	69,5	
	Tjenesteområdeleder	Inga-Lill Rønning	

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Institusjonsskjøkken
- Langtidsavdeling 24 plasser
- Skjermet avdeling 20 plasser
- Korttidsavdeling 10 plasser

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	Individuelt tilrettelagte tjenester som ivaretar pasientens evne til egenomsorg, identitet og integritet.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker			4,6		4,4
	Respektfull behandling			5,5		5,0
	Tilgjengelighet			4,8		4,7
	Informasjon			4,7		4,4
	Brukermedvirkning			4,6		4,2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,2			
	Mestringsorientert ledelse		3,9			
	Rolleklarhet		4,3			
	Mestringsklima		4,1			
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,9	9,5			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	108,0	123,3	96,3	100	
Organisasjon	Indikator					
	Avvik:					
	HMS	38	51	20		

	Organisasjon/internt	35	12	25		
	Tjeneste/bruker	147	113	80		

Kommentarer til tabellen

Brukere

Med bakgrunn i at svært mange av pasientene inne i institusjon har en demensdiagnose og ikke vil kunne svare på en brukerundersøkelse valgte vi i 2017 å gjennomføre pårørende undersøkelse. Erfaringen er at dette gir oss et bedre grunnlag å jobbe utfra. Tilbakemeldingene fra pårørende var blandet da undersøkelsen i seg selv ikke er tydelig nok på om den pårørende skal svare som seg selv eller for pasienten, dette er det gitt tilbakemelding om. Resultatet i seg selv er positivt og vi skårer over snittet for landet på alle områder. Når vi i tillegg ser det i sammenheng med tilbakemeldinger i både Pårørendeutvalget og pårørendemøter er pasienter og pårørende fornøyd. Pårørende utvalget har vært en positiv og viktig samarbeidspartner for oss, her er det kommet ærlige tilbakemeldinger som det er jobbet med og som har bidratt til endring og utvikling.

Medarbeidere

Det er en svært positiv trend på sykefraværet gjennom hele 2017, ved 2. tertial har tjenesten et fravær på 6,4%, der en av de store avdelingene er nede i 2,6%. Hovedvektene av fraværet var langtidsfravær knyttet til planlagte inngrep og svangerskap. Det jobbes bevisst for å holde sykefraværet nede, økt dialog og samarbeid med fastlegene er ønskelig i dette arbeidet. Sykmeldinger i forhold til svangerskap har vært og er en utfordring, det er behov for å se på hvordan vi bedre kan tilrettelegge for denne gruppen for å øke tilstedeværelse og opprettholde sykepleiefaglig kompetanse på jobb.

Organisasjon

Avvik er viktig i forbedringsarbeidet og som en del av internkontrollen. Det er fortsatt en vei å gå før det å melde avvik blir en naturlig og positiv del av kulturen. Det er en nedgang i avvik på alle tre kategorier, det er i seg selv en positiv utvikling. De ansattes opplevelse av hvorvidt melding av avvik medfører endring eller forbedring er vesentlig for å sikre at avvik meldes. Det som er satt fokus på og betydelig forbedret er avvik knyttet til feilmedisinering eller utelatt medisiner.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	905 172	1 154 450	1 100 685	1 255 430	1 111 769
2	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	21,3	20,3	18,1		18,5
3	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	13	12,9	13,4	13,3	12,9
4	Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsplass	-	95,7	100	87,3	86,5
5	Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens %	60,9	66,7	37,0	22,8	30,5
6	Andel plasser avsatt til rehabilitering %	9,4	3,3	3,7	7,1	8,6
7	Legetimer pr uke pr beboer i Institusjon	0,43	0,42	0,73	0,54	0,47
8	Fysioterapitimer pr uke pr beboer i Institusjon		0,14	0,47	0,44	0,37

Kommentarer til tabellen

1. Kostnadene er på lik linje med det økonomiske resultatet for tjenesten i positiv utvikling. I kostnadene ligger også drift av avlastningsboligen i TFF men plassene er ikke rapportert inn.
2. I 2015 og 2016 hadde Institusjon 6 plasser mer i drift, totalt 60 plasser. I 2017 er en tilbake på 54 plasser. Med vedtatt virksomhetsplan vil det i løpet av 2018 avvikles 4 langtidsplasser, dette vil medføre at tallet gå ytterligere ned for 2018.
3. Med en økt andel av befolkningen over 80 år samtidig som antall plasser i institusjon reduseres vil trolig andelen her gå ned.
4. De som tildeles langtidsplass i institusjon hos oss har behov for døgnkontinuerlig tilsyn, behov for tett sykepleiefaglig og medisinsk oppfølging og behandling samt hjelp til å ivareta grunnleggende behov. Tallene synliggjør at terskelen for institusjonsplass er forholdsvis høy.
5. I 2015 og 2016 definerte vi 20 av plassene på Langtidsavdelingen som plasser tilrettelagt for demente, det er fortsatt slik at de fleste pasientene i denne avdelingen har diagnosen demens men vi velger nå å ikke rapportere disse plassene som skjermet enhet, eller spesielt tilrettelagt for demente.
6. Det er vanskelig å definere plasser til rehabilitering, vi har 10 plasser i Kongsheim som dekker korttidsopphold, det er rapportert inn 2 plasser. Kriterier for å bli definert som en rehabiliteringsplass er omfattende, mange av våre pasienter er inne for å øke graden av hverdagsmestring og får da ikke vedtak på rehabiliteringsplass.
7. Her indikerer tallene mer enn 100% stilling, det reelle tallet er ca 0,5 noe som tilsvarer 75% stilling fordelt på 4 leger. Medisinsk kompetanse er styrket, totalressursen på 75% anses som tilstrekkelig.
8. Ansettelse av kommunal fysioterapeut har styrket tilbudet til pasienter i institusjon og spesielt pasienter inne på korttidsopphold. Økt satsning på hverdagsmestring og rehabilitering bidrar til tverrfaglig innsats der fysioterapeutens kompetansen er avgjørende.

Økonomisk resultat

Institusjonstjenesten totalt hadde et mindreforbruk på kr 1,7 millioner. Årsakene til at man oppnådde underforbruk er hovedsakelig lavere pensjonskostnader, redusert bruk av ferievikarer og at det ikke har oppstått pasientbehov som har medført innleie utover grunnbemanning. I tillegg skulle det ha vært en budsjettoverføring på ca kr 500 tusen til omsorgsboligene i forbindelse med overføring av 1,8 årsverk. Ut fra dette er det mer riktig å si at tjenesten har driftet i balanse.

Det har vært god økonomistyring og målrettet arbeid fra avdelingslederne, et godt og konstruktivt samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten og de ansatte har gjennom gode faglige vurderinger av pasient behov og prioriteringer bidratt til en redusert bruk av ekstra ressurser.

Tjenesteproduksjonen

Langtidsavdelingen avviklet 6 plasser og 5 årsverk, 5 ansatte ble overflyttet til andre avdelinger og 2 ansatte gikk av med pensjon, en ansatt går av med pensjon i mai 2018.

I 2017 var 5 sykepleiere store deler av året i foreldrepermisjon og 2 sykepleiere valgte å gå over i annen stilling i kommunen. Det ble tilsatt 6 nye sykepleiere i institusjonstjenesten, 2 i vikariater, 4 i faste stillinger. Rekruttering av sykepleiere med utenlandsk opprinnelse og utdanning medførte en lengre introduksjonstid, dette har medført en merkostnad på ca kr 150 tusen fordelt på to avdelinger.

Med bakgrunn i tidligere erfaringer og fravær på sykepleiere ble det i samråd med tillitsvalgte og sykepleierne besluttet å organisere sykepleiertjenesten som «flåte» gjennom sommeren, tross mer kostnad viser det økonomiske resultatet at dette har vært mulig innenfor den økonomiske rammen for Institusjonstjenesten.

Organisering av sykepleiere i «flåte» sikret en bedre faglig og kvalitativ tjeneste for pasientene. Sykepleierne opplevde det som faglig utfordrende, det økte samhandlingen på tvers og de øvrige ansatte opplevde det tryggere og mer forutsigbart. Flåtesykepleier prøves nå ut på kveld og helg i 2018.

Erfaringer knyttet til betaling for utskrivningsklare pasienter avdekker at det kreves god dialog og samhandling med spesialisthelsetjenesten for å sikre riktig fakturering av denne tjenesten. Dette må også være godt dokumentert. Sykepleier dekning i Kongsheim og tilgang på flåtesykepleier er avgjørende for å holde kostnadene her nede. Tjenesteavtaler og rutiner knyttet til innskrivning og utskrivning av pasienter mellom Sykehuset Innlandet og kommunene er under reforhandling, utforming og innhold i disse avtalene er viktig for å bedre samhandling, kommunikasjon og sikre gode pasient forløp.

I 2018 vil fokus vær å videreutvikle tjenesten gjennom prosjektene «det gode pasientforløp», «hverdagsmestring» og «velferdsteknologi», mye av det vi avdekker som forbedringspotensialer, behov for kompetanseheving og kvalitetsforbedring gjennom disse prosjektene vil vi også ta med oss inn i arbeide med tjenestegjennomgangen. Et mål for forbedringsarbeidet er at det direkte eller indirekte skal ha en positiv konsekvens for pasienten.

Kulturtjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	14 239	12 082
	Netto driftsutgifter	7 035	7 073
Ansatte	Årsverk	12,5	
	Tjenesteområdeleder	Beate Hjertager	

Organisering

Tjenesten er organisert som én enhet, men med såpass ulike virksomheter som kulturskole, bibliotek, kino, kunstgalleri, drift av kulturhus, behandling av spillemiddelsøknader, fysak-tiltak, forebyggende tiltak for barn- og unge, kulturvern og organisering av turistinformasjon. Tynset kommune er vertskommune for Ttrafo (Teater i Fjell-regionen)

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Gi regionen et kulturtilbud som har bredde, aktualitet og høy kvalitet. • Gi spesielt barn og ungdom som vokser opp i Tynset et godt kulturelt startgrunnlag. • Skape gode kulturelle møteplasser med muligheter for utøvelse og opplevelse.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	BIBLIOTEK:					
	Service	5,4	-	5,6		5,3
	Tilgjengelighet	5,3	-	5,4		4,7
	Informasjon	5,1	-	5,2		4,4
	Brukermedvirkning	5,1	-	5,2		4,8
Medarbeidere	Brukermedvirkning					Landet
	Selvstendighet		4,6	-	4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,3	-	4,4	3,9
	Rolleklarhet		4,3	-	4,4	4,3
	Mestringsklima		4,4	-	4,4	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,5	2,7			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100,5	98,5	99,4	100,0	
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,2	3,1	3,1	4,5	3,7
2	Besøk per kinforestilling	22,2	23,6	20,5		
3	Netto driftsutgifter til kino per innbygger	15	-29	52		
4	Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger	419	360	370		
5	Korrigerte brutto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler per bruker	13865	12215	13625		

Kommentarer til tabellen

1. Tallet her inneholder også utgifter til kulturformål som ligger andre steder i kommunens budsjett enn i kulturbudsjettet. Kulturbudsjettet utgjør ca 2% av kommunens totale budsjett. Utgifter som ikke ligger i kulturbudsjettet er bl.a. driftsutgifter til kulturlokaler, svømmehall og tilskudd til drift av Nytrømoen.
2. Besøket per kinforestilling, og totalbesøket på kinoen, gikk litt ned i forhold til året før, som var et rekordår. Tilgangen på filmer har betydning her.
3. At netto driftsutgifter til kino per innbygger var høyere enn året før, henger sammen med lavere publikumstall i 2017.
4. Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler gikk litt opp, men holder seg likevel relativt stabilt, og var i perioden høyest i 2015.
5. Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per bruker har nærmet seg 2015 nivå igjen, men ligger likevel lavt i forhold til kommunene vi sammenligner oss med, og viser at vi driver effektivt med mye gruppeundervisning.

Økonomisk resultat

Kulturtjenesten hadde en innsparing på kr 38 tusen sammenlignet med budsjett.

Tjenesteproduksjonen

Biblioteket

Tynset biblioteket omfatter hovedbiblioteket i kulturhuset og Kvikne bygdebibliotek. I Norsk kulturindeks er Tynset bibliotek for 2. år på rad rangert på 1.plass.

Arrangementsserien «Nysgjerrig?» har som mål å formidle kunnskap til barn mellom 6-12 år i 6 kommuner. Finansiert med eksterne midler og med prosjektledelse fra Tynset bibliotek, har vi i 2017 avviklet 12 forelesninger med temaer om bl.a. kroppen og «det grønne skiftet». Lokalt næringsliv v/Sjokoladeloven fortalte barna om sjokoladens historie, og det var tur ut i naturen for å lære om fangstgraver. Prosjektet er støttet av Nasjonalbiblioteket og Hedmark fylkeskommune. Ved hjelp av eksterne midler arrangerte vi 3 bokbad for voksne med kvalitet og godt besøk. Leseaksjonen Sommer-Les for barn, samlet også i år mange barn.

I 2017 opprettet vi samarbeid med Teknolab, Bortistu Neby og Husflidslaget. Det resulterte i et reparasjonsverksted og 2 strikkekafeer med tema om norsk ull. Med bl.a. artikkel i fagtidsskrift og presentasjon av Nysgjerrig-prosjektet på Nasjonalbibliotekets lokaler i Oslo, er Tynset bibliotek synlig i Biblioteknorge.

Det er økende interesse for lokalt stoff og mange referansespørsmål i skranken. Biblioteket har utviklet seg som møteplass og arena for integrering.

Antall utlån i biblioteket 2014 – 2017

2014	2015	2016	2017
48 116	49 634	48 141	37 317

Tallene for 2017 er ikke sammenlignbare med tidligere år, da Nasjonalbiblioteket har endret rapporteringsreglene. Det bør nevnes at det også er noe nedgang i utlån til barn.

Antall besøk i biblioteket 2014 – 2017

2014	2015	2016	2017
60 100	59 000	61 000	59 400

Kulturvern

Kulturtjenesten har ansvar for skjøtsel av pilegrimsleden gjennom kommunen. Idrettskonsulenten er vara til styret i Nettverk for Østerdalsleden. Kulturminneplan for Tynset og Alvdal er vedtatt i begge kommuner.

Kultursjefen er sekretær i Stiftelsen Bortistu Neby. Tynset kommune er eneste kommune i Nord-Østerdalen som ikke er museumseier, men har sammen med de andre museumseierne i stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen overtatt en aksje hver i Anno fra stiftelsen.

Idrett og friluftsliv

Idrettskonsulenten er ansatt i 50 % stilling. Hovedarbeidsområder for idrettskonsulenten har vært spillemiddelordninga, FYSAK og barnetalsperson. Det ble innsendt 18 spillemiddelsøknader. Barnetalspersonen har bistått planavdelingen med uttalelser etter behov. I høst ble det delt ut strøsand til eldre i samarbeid med Frivilligsentralen. Vi er med og drifter Tjukkasgjengen og ei seniorgruppe kalt AKTIVINATUREN. Mellom 8 og 20 seniorer treffes annen hver onsdag og er sammen i naturen. Stolpejakten er et lavterskel orienteringstilbud som bl.a. FYSAK står bak. 1100 deltakere.

Ungdom og Fritid

FYSAK-koordinatoren har jobbet mot barn og unge med Åpen hall, Teknolab, og Paintball. Nytt høsten 2017 er Mekeriet, et populært tilbud til 10 interesserte ungdommer med mekkelærer Eivind Bergseth som instruktør. Disse tilbudene er ettertraktede og viktige for ungdom som faller utenfor andre organiserte aktiviteter. Våren 2017 gjennomførte vi foreldredrevet fritidsklubb. Blandet erfaring, og tilbudet ble avvirket. Kulturtjenesten har samarbeidet bredt med andre tjenesteområder for å kunne utvikle et best mulig forebyggende tilbud til barn og unge innenfor de rammene vi har hatt. Aktivitetskortordningen er et virkemiddel som fungerer godt i forhold til å sikre muligheten til deltakelse i fritidsaktivitet. I 2017 fikk 21 barn/ unge innvilget tilskudd til kontingent fra ordningen.

Tynset kino

Besøket sank med 3 244 besøkende fra 2016 til 2017. En årsak er 51 færre forestillinger i 2017. Dessuten har filmtilgangen vært dårlig. De store publikumsfilmene har manglet.

2016 var et spesielt godt år med flere filmtitler med besøkstall over 1000. I 2017 var det kun 609 besøkende på best besøkte film. Det ble vist 124 filmtitler, og gjennomsnittsbesøket pr forestilling var 20,5.

Kinoforestillinger og besøk 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017
Forestillinger	762	636	700	649
Besøk	12 810	14 021	16 510	13 266
Inntekter	872 661	1 097 369	1 310 348	1 110 803

Kulturhuset

Mesteparten av bruken av møterom er fortsatt til kommunens egne tjenesteområder. Leieinntekter av romutleie blir da fortsatt betydelig mindre.

Antall besøk i kulturhuset 2014 – 2017

	2014	2015	2016	2017
Forestillinger/arrangementer	89	89	131	90
Besøk	12 368	12 076	18 479	15 384

Antall besøk viser publikumstallet på egne og andres arrangementer i kulturhuset. Av de 90 små og store arrangementene var 66 åpne (24 lukkede, mest skoleforestillinger), og 32 av 90 var i «vår regi» (Riksteatret, innleide av oss og egen-produserte, 4 lukkede). I tallene ligger også bokbadene til biblioteket og «Nysgjerrig». Møter, øvinger, besøk i Galleri Elgen og Kulturkafeen er ikke med. I 2017 var faktisk juni den best besøkte måneden (3067), med janitsjarens musikkstevne (850) og kulturskolens mange småkonserter var betydelige. I statistikken er ikke «Sommertoget» tallgitt, sjøl om det var mye folk innom huset også denne dagen.

Ttrafo – Teater i Fjellregionen

Fra 01.01.2010 ble Tynset kommune vertskommune for Ttrafo – Teater i Fjellregionen. I forbindelse med at Hedmark Teater ble nedlagt, og Teater Innlandet opprettet, ble de to ansatte på Hedmark Teaters lokalavdeling på Tynset overført til Tynset kommune. Tynset kommune er vertskommune for Ttrafo, og personal – og budsjettansvaret ligger under kulturtjenesten. Fylkeskommunen bidrar med nærmere kr 1,5 millioner til ordningen, mens hver av de deltagende kommunene bidrar med 6 kroner hver per innbygger. Teatret teller i dag to årsverk som er fordelt slik: 1 scenograf i 60%, 1 konsulent i 45 % engasjement, og daglig leder i 100 %. Engasjement utover faste årsverk dekkes gjennom teatrets fond. Ttrafo fungerer som en selvstendig enhet som skal tjene kommunene Os, Tolga, Alvdal, Folldal og Rendalen i tillegg til Tynset. Teatret hadde følgende prosjekter i 2017: storforestillingen «Folla Rein» i samarbeid med Folldal skole og kulturskole, Kortspillfestivalen 2017, «Den lille prinsen» (egenproduksjon, premiere utsatt til januar 2019), Shrek Jr. i samarbeid med Tynset Barne- og Ungdomsteater (premiere april 2018), pluss flere mindre oppdrag på både instruksjon og scenografi rundt i regionen. Ttrafo står også for drift av Teatervenner Fjellregionen.

Kulturskolen

Kulturskolen hadde ved årsskiftet 307 elevplasser og 16 elever på venteliste. Skolen har hatt 15 lærere (11 kvinner og 4 menn) fordelt på 4,7 årsverk. Det blir gitt undervisning innen piano, blåse- og strykeinstrumenter, gitar og slagverk, billedkunst, sang, teater og dans. Det er solgt tjenester til kulturskolen i Folldal. Det har vært holdt mange små konserter/ danseforestillinger gjennom året, samt innslag på møter og åpning av kunstutstillinger. Vi arrangerte ”myldredag” i mars som den store kulturskoledagen.

Antall elever, elevplasser og årstimer 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017
Antall elever	205	217	247	239
Antall elevplasser	241	268	297	307
Antall årstimer	2 461	2 489	2 443	2 545

Vi har en nedgang i antall hoder, men økning i antall elevplasser. Dette tilsier at flere går på mer enn en aktivitet. Relativt stabilt elevtall og vi ser ikke samme nedgang som kommunene rundt i søkningen til kulturskolen.

Kulturskolen fikk prosjektmidler i 2016 for å opprette tilbud innen skapende skriving, disse midlene ble overført og brukt i 2017. Det ble utarbeidet en idebank for kreativ skriving i grupper/klasser. Deler av denne ble prøvd ut på Fåset skole og ble en utstilling på biblioteket sist sommer.

Barnas Verdensdager

Gratis arrangement i kulturhuset som nå har vært arrangert i seks år. Har som mål å vise kulturmangfoldet i tilflytning og befolkningen i Nord-Østerdalen. Egen prosjektleder, men hele kulturenheten og Tynset Opplæringscenter deltar svært aktivt. Dette er en stor dugnad som involverer mange i Tynset. Vi opplever at mange nye østerdøler kommer til Tynset denne dagen og bidrar aktivt med sin kunnskap.

The Big Draw

Tynset kommune valgte å videreføre dette prosjektet uten Turneorganisasjonen, nå for tredje gang. Det ble gjennomført i uke 42 av våre to billedkunstlærere i kulturskolen. Det ble graffiti-prosjekt i hagen i Rambu. Elever fra barnehager og skole deltok i tillegg til billedkunstelevne i kulturskolen. Dette er i ferd med å bli en minifestival og planlegges i 2018 også.

Det er utfordrende å drifte to så store prosjekter uten fast finansiering. Om man i tillegg tar med UKM som et tredje prosjekt, så hadde det vært ønskelig med en fast løsning for ledelsen av disse tre.

Galleri Elgen

Galleri Elgen hadde 12 utstillinger i 2017. Kulturtjenesten samarbeidet med Tynset kunstlag om en sommerutstillingen med Grethe By Rise. Kunstlaget hadde også ansvaret for én utstilling alene. I tillegg hadde Stiftelsen Bortistu Neby et samarbeid med kunstlaget om en utstilling for å presentere Magne Neby Holters liv og kunst. Resten av utstillingene var i kulturtjenestens regi.

Øvrige samarbeidsordninger

Tjenesten gir økonomisk bidrag til, og har samarbeid med, Nord-Østerdalsmuseet og Nord-Østerdal Musiker.

Tynset kommunes kulturfond og Tynset kommunes idrettsfond

I 2017 var det budsjettert med kr 77 tusen til utdeling fra idrettsfondet. Restsum fra tidligere år tilbakeført til fondet var kr 53 tusen, disponibelt i fondet kr 130 tusen. Det var budsjettert med kr 77 tusen til utdeling fra kulturfondet. Restsum overført fra tidligere år var kr 123 tusen, disponibelt i fondet kr 200 tusen. Fondene har to årlige søknadsfrister, 15. februar og 15. september. I 2017 kom det inn 13 søknader til kulturfondet og 12 søknader til idrettsfondet. Samlet søknadssum for kulturfondet var kr 463 tusen og for idrettsfondet kr 903 tusen. Av idrettsfondsøknadene ble 11 innvilget med samlet bevilgning på kr 130 tusen. Fem av søknadene til kulturfondet ble innvilget med en samlet bevilgning på kr 176 tusen. Tilskuddet blir utbetalt etterskuddsvis etter regnskap. Søkerne har en frist på 1,5 år for å fullføre sine prosjekter, og kan få utbetalt inntil 50 % av tilskuddsbeløpet før prosjektet er avsluttet. Utbetalingene kommer ofte på et annet år enn tilsagnene. Til sammen ble det utbetalt kr 140 tusen fra kulturfondet og kr 248 tusen fra idrettsfondet i 2017.

Tynset kommunes kulturpris

Gert Nygårdshaug fikk Tynset kommunes kulturpris for 2017. Prisen består av kr 10 tusen og en kunstgjenstand til samme verdi. Dette var i 2016 et maleri malt av Esther Breslin.

Talentstipend for ungdom

Talentstipend for ungdom er på kr 20 tusen og utdeles etter søknad fra ungdommer som ønsker å satse innenfor en kunstnerisk uttrykksform. En jury innstiller til formannskapet, som avgjør hvem som blir prisvinner. Talentstipendet ble utdelt for første gang i forbindelse med arrangementet Sommertoget, og prisvinner var Bendik Qvam som ønsket å bruke stipendet til videre utvikling som musiker.

Rambu fritidshus

Kunstnerne Esther Breslin og Marius Reed har etablert seg i Rambu med Tynset grafikkverksted. De har også noe av kulturskolens billedkunstundervisning her. Marie Magdalena Widsteen og Bryndis Sigfusson leier en annen del av 1. etasje til kunstnerisk virksomhet. De har overtatt lokalene etter kunstnergruppen «4 hjerter». Salen i 1. etasje brukes fast av Bekkmoen bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger til leksehjelp og sosial aktivitet. Eritreere fra hele regionen samles nesten hver helg til gudstjeneste og sosialt samvær i Rambu. Ellers leies salen i 1. etasje også ut til enkeltarrangementer.

Turistinformasjon

I 2017 fungerte servicetorget som turistinformasjon i sin åpningstid og biblioteket på lørdager og onsdag ettermiddag etter servicetorgets stengtstid. Det ble ikke leid inn egne turistverter.

Teknisk drift og eiendomsavdelingen

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	58 715	61 395
	Netto driftsutgifter	42 483	43 084
Ansatte	Årsverk	40,3	
	Tjenesteområdeleder	Jostein Hauge	

Organisering

Tjenesteområdet er organisert i avdelingene: teknisk drift og eiendom. I tillegg er det en felles administrasjon med teknisk sjef og 2 bygge-/prosjektledere. Avdelingene har følgende ansvarsområder:

- Administrasjon, ledelse og personal
- Kommunale bygg og utleieboliger
- Vei, gatelys og grøntområder
- Tomtesalg, startlån og boligtilskudd.
- Gjennomføring av anleggs- og byggeprosjekt.
- Budsjettet for Tynsets del av brann- og forebyggende brann i Midt Hedmark brann og redning IKS.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,7			
	Mestringsorientert ledelse		4,0			
	Rolleklarhet		4,5			
	Mestringsklima		4,0			
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,9	1,6	3,3	4,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	102,8	100,3	98,6	100,0	
Organisasjon	Indikator					

	Energieffektivisering av kommunale bygg, KWh pr. m ² .				
	<u>Krav Tek 10 nybygg:</u> Skole. 120, Barnehage 140, Kultur/ adm. 165, Helse. 215				
	Skole	143	145	174	150
	Barnehage	136	128	147	140
	Kultur/administrasjon	204	238	219	180
	Helse	178	197	197	195

Kommentarer til tabellen

Brukere

Det er ikke gjennomført innbyggerundersøkelser siden 2015.

Medarbeidere

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2017.

Sykefraværet er lavt samlet for 2017.

Organisasjon

Det har ikke vært arbeidsulykker som har medført fravær fra arbeid i 2017. Det er ikke realistisk at en med kommunens eldre bygg skal kunne nå TEK 10 kravene som gjelder for nye bygg, men det gir en indikasjon på energiforbruket.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Netto driftsutg. Kommunaleiendomsforv. i kr pr. innbygger	4 865	5 067	5 296	6 314	5 099
2	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. m ²	614	624	620	1 046	1 020
3	Samlet areal på formålsbygg kommunen eier i m ² pr. innbygger	7,5	8,2	8,6	5,9	5,1
4	Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	418	456	381	30	-126
5	Kommunalt disp. boliger pr. 1000 innb.	33	33	33	28	25
6	Netto driftsutg. forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger	864	1 038	1 013	1 116	804
7	Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for kommunale veier	419	434	476	1 961	966
8	Brutto driftsutg. i kr pr. km kommunal vei og gate	80 621	84 897	91 931	136 230	91 791
9	Utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltn. pr. m ²	119	119	122	174	180
10	Energikostn. for kommunal eiendomsforv. pr. m ²	92	87	49	99	121

Kommentarer til tabellen

1. Driftsutgifter pr. innbygger ligger vesentlig lavere enn for gjennomsnitt gr.12. Dette til tross for at Tynset har mer areal bygg pr. innbygger.
2. Tynset har vesentlig lavere driftskostnader pr. m² på eide bygg enn for gjennomsnitt gr. 12 og gjennomsnittet for kommunene i Hedmark.
3. Tynset har mer areal på formålsbygg enn gjennomsnitt for gr. 12. Av årsakene til dette er blant annet kjøpet av Holmen og grendeskolene som er relativt stor i areal i forhold til elevtallet samt nye Tronstua barnehage.
4. Tynset kommune har i 2017 brukt mer penger til vedlikehold av utleieboliger enn gj. sn. gr. 12 pr. innbygger. Vi har fortsatt etterslep av lave husleieinntekter. Korrigeringen til gjengs husleie vil vi først se i kostratallene for 2018 og 2019.
5. Tynset kommune har flere utleieboliger pr. 1000 innbyggere enn gjennomsnitt gr. 12.
6. Tynset har noe lavere driftsutgifter på forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12.
7. Tynset bruker langt mindre penger på drift og vedlikehold av kommunale veier pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12. Noe av årsaken er at Tynset kommune har relativ få km vei.
8. Til kommunale veier og gater bruker Tynset kommune mindre penger til drift og vedlikehold enn gj.sn for gruppe 12.
9. Tynset bruker mindre til renhold enn gjennomsnitt gr. 12. En av årsakene er at vi har innført renholdsstandarden INSTA 800. Ved overgangen til INSTA 800 sparte kommunen ca. kr 10,- pr m². Med gulvareal på 50 000m² utgjør dette innsparing på kr 500 tusen.
10. Tynset har betydelig lavere energikostnad pr. m² enn gjennomsnitt gr. 12, og vesentlig lavere enn gjennomsnittskommunen i Hedmark. Den fortsatt positive utviklingen skyldes bl.a. Enøk-tiltak, utskifting av gamle lyskilder til LED-belysning.

Økonomisk resultat

Totalt for administrasjon, teknisk drift og eiendomsdrift er det i 2017 brukt kr 601 tusen mindre enn budsjettet. Dette fordeler seg med et lavere forbruk på administrasjon og teknisk drift med kr 766 tusen og et merforbruk på kr 165 tusen på eiendomsdrifta.

Tjenesteproduksjonen

Prosjekter

- Prosjektering og igangsetting av byggingen av ny brannstasjon.
- Fullført byggingen av 8 leiligheter i Rådyrstien.
- Installert varmepumpe på Fåset.
- Fullført rekkverk 10 etg. utvendig terrasse Rådhuset.
- Ombygging boliger Olaf Røsts gt. 34.
- Montering av sprinkleranlegg på Enan.
- Utbygging av skoleområdet, sykkelparkering, kunstgressbaner.
- Byggherrerollen, utskifting av tak Kvikne kirke.
- Utskifting til led-lys i flere bygg.
- Det er asfaltert 460 meter kommunal vei, Rådyrstien og Parkveien.
- Skiftet stor stikk-renne ved Mælan, smågardsveien. Veien ble samtidig grøftet, høvlet og gruset, 1100 meter.

- Grusing av vei til Kvikne Næringspark, 250 meter.
- Mangfoldsskulptur i rundkjøringen, Parkveien.
- Parkeringsplass for TFF.

Avdeling for teknisk drift

Driftssentralen er oppmøtested for avdelingsleder, snekker, driftsoperatører og maskinførere. Mannskapene her utfører drift/vedlikehold av bygg, grøntanlegg, vei, gatelyst, vann og avløp. Ellers utføres det tjenester for andre, som kirkegårdsgraving, utkjøring av hjelpemidler, snøbrøyting, utbedring av utearealer m.m.

Veier, gater og gatelyst

Kommunen har ansvar for til sammen ca. 33 km veier og gater med fortau og ca. 13 km gang-/sykkelveier. I tillegg er det ca. 26 560 m² med plasser som vedlikeholdes. Disse er i hovedsak i sentrum der snøen må transporteres bort. Vedlikeholdsutgiftene til plassene er beregnet til ca. 25 % av de totale veivedlikeholdsutgiftene. Langs kommunale- og fylkeskommunale veier drifter og vedlikeholder kommunen vel 1 000 gatelystpunkter. Det er ca. 15 500 m² plen-område som rakes, gjødsles og klippes. I tillegg kommer ca. 12 800 m² som klippes sporadisk. Renhold av sentrumsområdet ligger også til denne tjenesten. Mye av klipping av grøntområdene og renholdet av sentrum er bortsatt til Meskano.

Generelt er standarden på mye av den foran nevnte infrastrukturen for dårlig og det trengs oppgraderinger.

Brann- og redningstjeneste

01. januar 2008 gikk Tynset kommune inn i Midt Hedmark brann- og redningsvesen IKS. Dette betyr at kommunen kjøper alle tjenester innen brann og forebyggende brann av selskapet. Feiervesenet er også overført til Midt Hedmark brann- og redningsvesen IKS. Feiing er en selvkost tjeneste og belaster ikke Tynset kommune økonomisk. Avtalen med Midt Hedmark brann- og redningstjeneste IKS betinger at kommunen skal betale sin andel av kostnaden med brannvesenet og forebyggende avdeling. I tillegg til dette skal kommunen holde og betale for nødvendige lokaler for redningstjenesten og forebyggende avdeling.

Kommunale tomter

Etappe 6 i Haverslia og et mindre område på Vidsyn ble bygd ut i 2005. Nedre del av Krullhaugen ble bygd ut i 2014. Kommunen har fortsatt igjen noen få ledige tomter i Haverslia, 1 tomt på Vidsyn, 2 tomter på Ulset og 1 tomt på Yset i tillegg til på Krullhugen. Tilgangen på attraktive tomter i Haverslia begynner imidlertid å bli liten. Det er imidlertid fortsatt mange private utbyggere som har tilgjengelige tomter i markedet.

Eiendomsavdelingen

Totalt forvaltes inkludert boliger ca. 58 000 m² av eiendomsavdelingen. I tillegg kommer driftssentralen, renseanlegg, vannverk og andre bygg knyttet til teknisk drift, med til sammen ca. 40 bygg.

Storparten av kommunens større bygg er tilknyttet fjernvarmeanlegg, bioenergi eller varmepumpe. Fåset skole- og barnehage er nå også inne med varmepumpe.

Med bakgrunn i at bemanningen over tid er redusert i forhold til m² bygg som skal driftes, må avdelingen prioritere drift og vedlikehold av byggene og yte mindre brukertjenester. Det vil si at vaktmestrene ikke har tid til å bære stoler og bord osv.

Renholdet i kommunens bygg følger INSTA 800 (renholdstandard). Hyppighet og kvalitet tilpasses bruken av byggene/rommene. Tynset kommune har tidligere gjennom et pilotprosjekt tatt i bruk IK-bygg for bl.a. å kunne systematisere og ajourholde internkontrollen for byggene. IK-bygg gir også en relativt informativ oversikt over byggenes tilstand.

Utleieboliger

Kommunen har i alt 197 leiligheter, inkludert PU-, omsorgs- og trygdeboliger, samt noen hybler. Av disse er 76 utleieleiligheter. Boligdrifta hadde i 2017 hadde noe overskridelser i forhold til budsjett. Dette gjelder spesielt vedlikeholdskostnader. Budsjettet er lavt i forhold til det som anbefales for å kunne gjennomføre et anbefalt vedlikehold.

Boligansvarlig i eiendomsavdelingen arbeider med saksbehandling av startlån og tilskudd i henhold til Husbankens retningslinjer og sørger for at leietakerne blir plassert i «riktig» bolig. Dette har også bidratt til at en har fått flere ut i private boliger.

Vann – Avløp – Renovasjon (VAR-områdene)

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	23 218	23 303
	Netto driftsutgifter	0	0
Ansatte	Årsverk		3,1
	Tjenesteområdeleder	Jostein Hauge	

Organisering

Området har ikke netto budsjettramme da området er selvfinansierende. Det betyr at merforbruk dekkes av fond og merinntekter avsettes til fond.

Tjenesteområdet har følgende ansvarsområder:

- Vann
- Avløp
- Septik
- Renovasjon

Inntektene på området som består av abonnentenes gebyrbetaling, skal dekke de løpende driftskostnadene til de enkelte anleggene. I tillegg skal gebyrinntektene dekke kapitalkostnader på investeringslån i form av renter og avskrivninger, samt administrative kostnader slik som regnskapsførsel, IKT og annen løpende administrasjon. Det resterende berører oppgaver utført av sentraladministrasjonen og tekniske tjenester.

Dersom inntektene fra gebyrer blir større enn utgiftene, settes merinntekten på fond. I motsatt fall dekkes merutgifter fra tidligere fondsavsetninger. Konsekvensen av dette er at inntektene over tid blir like store som utgiftene.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Kvaliteten på drikkevann				5,6	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,9		4,9	
	Mestringsorientert ledelse		3,5		4,0	
	Rolleklarhet		4,5		4,5	
	Mestringsklima		4,3		4,1	
	Fravær i %					
	Sykefravær	0,8	17,0	2,8	0,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100	100	100	100	
Organisasjon	Indikator					
	Standard vannforsyning, resultat	4,0				

	Bedre vann					
	Standard avløpstjenesten, resultat Bedre vann	0,8				
	Skader og ulykker som medfører fravær (dager)	0	0	0	0	
	Vannlekkasje på ledningsnett i %	15	31	25	25	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger	1 645	1 802	1 467	-	1 260
2	Driftsutgifter avløp pr. tilknyttet innbygger	2 208	2 371	2 142	-	1 688
3	Andel tilknyttet kom. avløpsanlegg i %	58,2	58,3	58,1	-	70,5
4	Andel tilknyttet kom. vannverk i %	56,2	56,3	56,0	-	72,6
5	Årsgebyr vannforsyning (rapporteringsåret + 1 år)	3 122	3 122	3 217	3 038	3 729
6	Årsgebyr avløp (rapporteringsåret + 1 år)	5 911	6 030	-	3 315	4 724
7	Årsgebyr for septiktømming (rapporteringsåret + 1 år)	1 060	1 060	1 458	1 674	1 878
8	Årsgebyr for avfallstjenesten (rapporteringsåret + 1 år)	2 735	2 788	2 661	2 696	2 399

Kommentarer til tabellen

1. Tynset kommune har høyere driftsutgifter på vann pr. innbygger enn snittet i Hedmark. Årsaken til dette er få tilknyttede per km. ledningsnett. Gruppe 12 er ikke oppgitt.
2. Tynset har høyere driftsutgifter på avløp pr. innbygger enn snittet i Hedmark. Årsaken til dette er få tilknyttede per km. ledningsnett. Gruppe 12 er ikke oppgitt.
3. Tynset kommune har en lavere tilknytningsprosent til kommunalt avløpsanlegg enn snittet i Hedmark. Mye grunnet strukturen i Tynset kommune.
4. Tynset kommune har en lavere tilknytningsprosent til kommunalt vannverk enn snittet i Hedmark. Mye grunnet strukturen i Tynset kommune.
5. Årsgebyret for vannforsyning ligger i Tynset kommune omtrent likt med de andre kommunene i gruppe 12.
6. Årsgebyr avløp er beregnet for et forbruk på 150 m³. Kostratallet er her ikke oppgitt, men vi vet at Tynset ligger vesentlig over gj.sn. gr. 12 og gj.sn. Hedmark. Hovedårsaken er høye kapitalkostnader og mange renseanlegg med relativt få abonnenter.

Økonomisk resultat

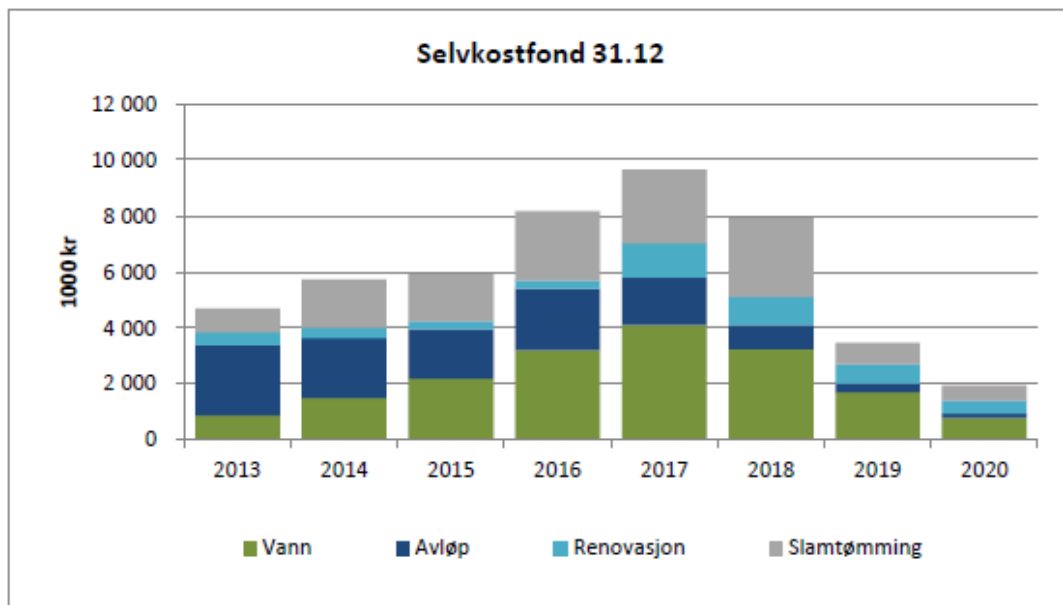
Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2017 var denne lik 1,98 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode.

Kalkylen og søylediagrammet nedenfor gir en oversikt over situasjonen i 2017 samt prognosen for de neste årene.

Etterkalkyle selvkost 2017	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Totalt
Gebyrinntekter	5 815 811	10 227 845	6 240 549	1 896 096	23 980 301
Øvrige driftsinntekter	878 635	3 709	1 635 024	75 704	2 593 072
Driftsinntekter	6 694 446	10 231 554	7 875 573	1 771 800	26 573 373
Direkte driftsutgifter	4 601 729	7 470 301	6 959 234	1 658 124	20 689 388
Avskrivningskostnad	851 037	2 152 630	0	0	3 003 667
Kalkulatorisk rente (1,98 %)	426 395	1 122 899	0	0	1 549 294
Indirekte netto driftsutgifter	3 908	6 360	5 926	1 412	17 606
Driftskostnader	5 883 069	10 752 189	6 965 160	1 659 536	25 259 954
Resultat	811 377	-520 635	910 413	112 264	1 313 419
Kostnadsdekning i %	113,8 %	95,2 %	113,1 %	106,8 %	105,2 %
Selvkostfond 01.01	3 214 794	2 189 988	293 147	2 462 772	8 160 701
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	811 377	-520 635	910 413	112 264	1 313 419
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (1,98 %)	71 686	38 207	14 817	49 874	174 584
Selvkostfond 31.12	4 097 856	1 707 561	1 218 378	2 624 910	9 648 705

Grafisk oversikt

Tjenesteproduksjonen

Prosjekter i tillegg til daglig drift

- Prosjektert ferdig utbygging av avløp i bygda.
- Prosjektert dublering av vannledning fra Brekka høydebasseng.
- Skiftet 6 pumper i avløpspumpestasjoner.
- Installert nytt varme og ventilasjonsanlegg på Fåset renseanlegg
- Montert innbruddsalarm i alle kommunale vannverk.
- Montert dagtank ved Ulset vannverk.
- Rehabiliter vann/avløp i Rambugata, 120 m.
- Lagt nytt overvann i Rambugata, 60 m.
- Rehabiliter vannledning i Holmengata, 50 m.
- Lagt nytt vann/avløp til Tynset Hotel, 120 m.
- Lagt nytt overvann ved skoleidrettsplassen, 90 m.
- Lagt nytt overvann i Bekkefaret, 50 m.
- Utbedret 5 kloakkstopp på kommunal avløpsledning.
- Utbedret 4 lekkasjer på kommunal vannledning.

Vannforsyning

Oversikt over kommunale anlegg:

- Ledningsnett 106 413 m.
- Høydebasseng 5 stk. (Brekka, Utby, Midtbygda*, Savalen og Kvikne) Totalt 2 200 m³.
- Dammer (reserve) 4 stk. Totalt 40 000 m³.
- Alle vannverkene i Tynset forsynes av grunnvann.
- Trykkøkingsstasjoner 7 stk. (Savalen, Kvikne, Ulset, Tyllidalen, Utby og Nordistuen).
- Vannbehandlingsanlegg 5 stk. (Tynset, Savalen, Kvikne, Midtbygda* og Ulset).
- Totalt antall abonnenter er 1 565 hvorav 170 er næring og 182 fritidsboliger. Ca. 79 % har installert vannmåler.
- Fond pr. 31.12.17 kr 4 097 856.

Avløp

- Oversikt over kommunale anlegg:
- Spillvannsledninger 52 866 m.
- Overvannsledninger 30 686 m.
- Pumpestasjoner 22 stk. (Savalen 7, Kvikne 2, Ulset 1, Telneset 1, Tynset 11).
- Renseanlegg 7 stk. (Tynset, Savalen, Fåset, Tyllidalen, Telneset, Kvikne og Ulset).
- Totalt antall abonnenter er 1413 stk. hvorav 165 fritid og 116 næring.
- Fond pr. 31.12.17 kr 1 707 561.

Slam

Slammet fra renseanlegg og septiktanker leveres på Torpet, Tolga. FIAS blander slammet med flis, og oppnår en kvalitet på komposten som bør gjøre slammet attraktivt for bruk.

Slamplassen på Tylldalskjølen er kun godkjent som mellomlagringsplass. Det er startet arbeid med å avvikle denne. Det er ikke kjørt slam hit de senere årene.

Septik

Hvert annet år tømmes alle septikanlegg fra boliger, mens en i mellomåret kun tømmer de anleggene som ikke har kapasitet for 2 år eller ønskes tømt av abonnenten. Gebyrene er fordelt slik at abonnentene betaler det samme fra år til år. Dette er bakgrunnen for at kostnadene varierer vesentlig fra år til år, mens gebyret er det samme.

- Fond pr. 31.12.17 kr 2 624 910.
- Antall abonnenter er 904 stk.

FIAS vant i sin tid anbudet på septikrenovasjon. Anbudsperioden gikk ut våren 2015. Kommunestyret vedtok da at FIAS skal utføre denne tjenesten som sjølkosttjeneste på samme måte som husholdningsrenovasjonen.

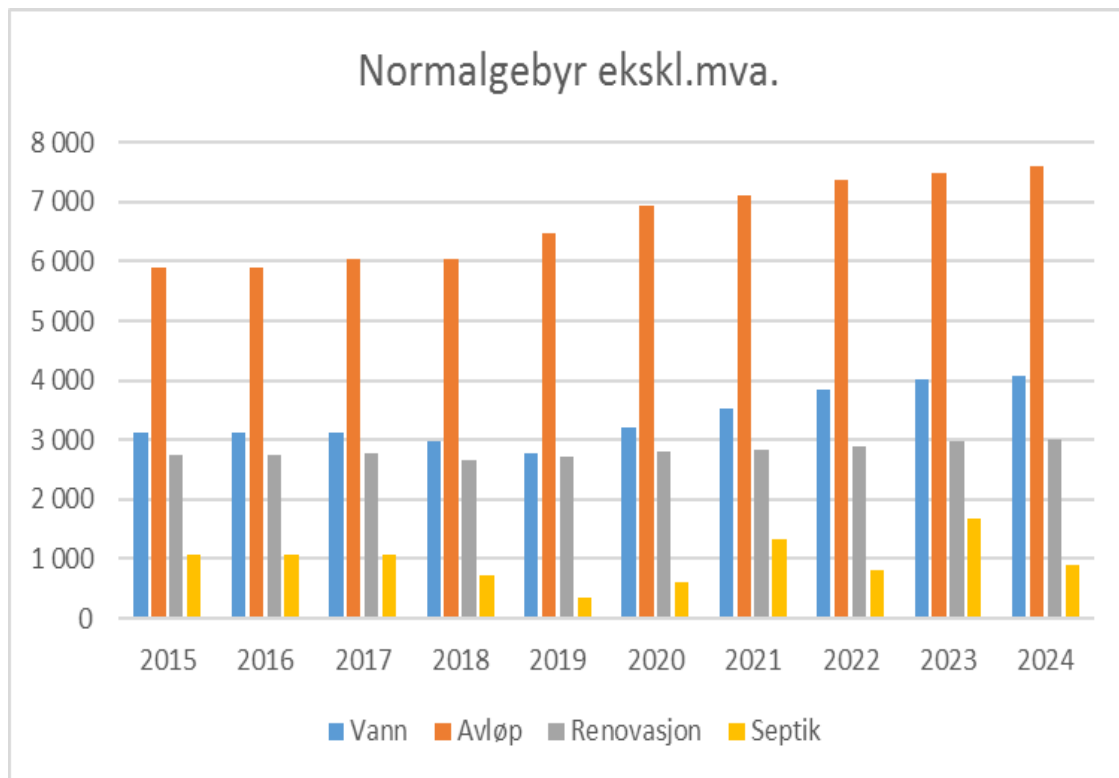
Renovasjon

Renovasjonstjenesten utføres av FIAS som selvkosttjeneste.

- Fond pr. 31.12.17 kr 1 218 378.

Antall standard abonnement er 1 684 stk., miniabonnement 582 stk. og abonnenter seter/fritidshus 1 891 stk., hvorav 139 er definert som seter.

Gebyroversikt over en tidsperiode

Plan, byggesak og geodata

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	19 299	23 775
	Netto driftsutgifter	3 828	3 882
Ansatte	Årsverk	12,6	
	Tjenesteområdeleder	Trine Økseter Knudsen	

Organisering

Plan, byggesak og geodata er vertskommune for Alvdal kommune og er organisert med følgende ansvarsområder:

- Kart, oppmåling og delesak.
- Byggesak og tilsyn.
- Planlegging og plansaker.
- Eiendomsskatt.
- Plan, byggesak og geodata er også vertskommune for det felles geodata-samarbeidet i Nord- Østerdal bestående av kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Os (NØ-gis samarbeidet).

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Styrke kommunens rolle og funksjon som samfunnsutvikler. • Gode planprosesser som forsterker demokrati og politisk styring og sikrer en god og tydelig kommunikasjon med befolkning og brukere. • Tjenester med høy faglig kvalitet innenfor fastsatte tidsfrister.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2017	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,8	4,6	4,5	4,6	3,9
	Respektfull behandling	5,2	5,1	5,3	5,1	4,7
	Tilgjengelighet	4,9	4,8	4,7	4,8	4,8
	Informasjon	4,6	4,7	4,6	4,7	4,7
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	-	4,4	-	4,4	-
	Mestringsorientert ledelse	-	4,3	-	4,4	-
	Rolleklarhet	-	4,3	-	4,3	-
	Mestringsklima	-	4,4	-	4,3	-
	Mestringstro	-	4,0	-	4,5	-
	Relevant kompetanseutvikling	-	4,2	-	4,5	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,0	3,8	-	2,0	-
Økonomi	Regnskapsresultat					

	Resultat i forhold til budsjett i %	94	80	99	95	-
Organisasjon	Alder på strategiske styringsdokumenter					Gr. 12
	Planstrategi 2016-2019	4	0	1	2	
	Samfunnsdel	0	1	2	2	
	Arealdel	13	14	15	16	
	KDP Tynset tettsted	0	1	2	2	
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstider					Gr. 12
	Byggesak, ramme (12 uker)	78	8	12	80	-
	Byggesak, ett trinn (12 uker)	27	26	26	80	-
	Byggesak, ett trinn (3 uker)	17	14	15	20	-
	Byggesak, tiltak u/ ansvarsrett (3 uker)	18	19	16	20	-
	Dispensasjon – ett trinn (12 uker)	61	46	23	80	-
	Dispensasjon – ett trinn u/ansvarsrett (12 uker)	130	38	43	80	-
	Private reguleringsplaner – til førstegangsbehandling (12 uker)	119	131	46	80	-
	Seksjonering (3 uker)	8	5	5	20	-
	Oppmålingsforretning (12 uker)	49	93	74	80	-
	Opprettelse av grunneiendom (3 uker)	14	50	10	20	-
	Opprettelse av grunneiendom (12 uker)	35	21	28	80	-

Kommentarer til tabellen

Under gjennomsnittlig saksbehandlingstid er lovpålagt maksimumsfrist angitt i parentes. Saksbehandlingsgebyret reduseres med 25 % for hver påbegynte uke utover denne fristen.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål	27 875	28 560	30 000	-	-
2	Gebyr, oppføring av enebolig	7 600	7 800	10 000	-	-
3	Gebyr, kombinert kart- og oppmåling tilsvarende boligtomt 750 m2	14 500	15 000	15 500	-	-

Kommentarer til tabellen

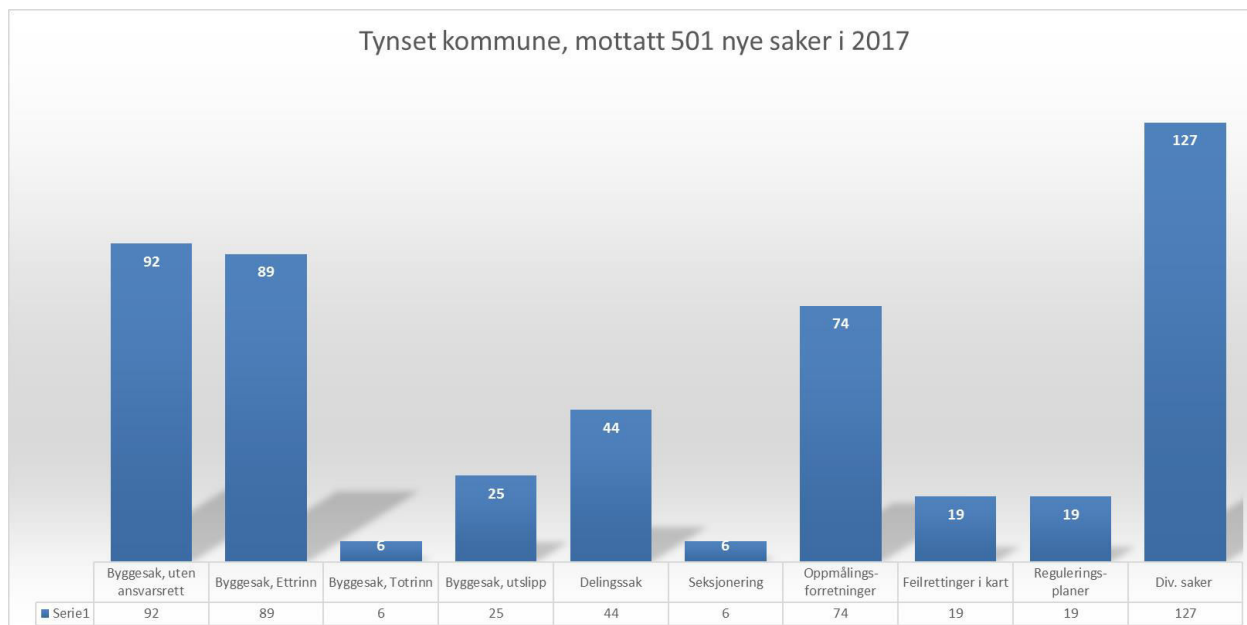
Pr. 15.03.18 foreligger det ikke sammenliknbare tall for gebyrstørrelsen innenfor punktene 1,2,3.

Økonomisk resultat

Enheten hadde totalt en innsparing i forhold til budsjett på kr 54 tusen. For Alvdal kommune var innsparingen betydelig større og skyldes i stor grad sykefravær og vakanse, samt manglende igangsatte prosjekter.

Tjenesteproduksjonen

En turnover på 8 % gir enheten utfordringer med implementering av gode rutiner, kapasitet og kompetanse, slik at vi kan gi effektive og gode tjenester innenfor gitte tidsfrister. Med over 500 saker i året er det derfor viktig å ha gode og effektive saksbehandlingsverktøy. Årsaken til den høye turnover er at enhetens medarbeidere har en ettertraktet kompetanse.

Planer og prosjekter

- Kommunedelplan for Fåset/Fådal - planprogram til utleggelse til offentlig ettersyn og høring 21.02.17. Vedtatt planprogram 13.06.17, prosess med 3 åpne møter og utarbeidelse og forankring av 11 stk. ulike temakart som er utarbeidet i 2017.
- BID-prosjekt for utvikling av Tynset sentrum. Deltakelse i styringsgruppe, torggruppe, forskjønningsgruppe, skiltgruppe.
- Kommunedelplan for Trafikksikkerhet 2017-2020, planprogram til offentlig ettersyn og høring 19.01.17. Planprogram vedtatt 30.03.17. Til offentlig ettersyn og høring 05.10.17.
- Revisjon av kommunal forskrift om utslipp av sanitært avløpsvann for mindre avløpsanlegg, utleggelse til offentlig ettersyn og høring 30.03.17. Vedtatt 25.10.17.
- Skilting Parkveien.
- Oppfølging av tiltak i handlingsdelen til kommunedelplan Tynset tettsted, undergang fv. 30 i sentrum.
- Oppfølging av tiltak i handlingsdelen til kommunedelplan Tynset tettsted, nye næringsarealer.
- Kommunedelplan for Kulturminner og kulturmiljøer, vedtatt 25.10.17.
- Kommunedelplan for Fåset/Fådal, under arbeid.
- Oppfølging av tiltak i kommunedelplan for Klima og energi med etablering av ny ladestasjon bak Aasbygget.
- Veg- og adresseprosjektet i Tynset. Vegnavnskilt er satt ut og nummertildeling er påbegynt.
- Høringsuttalelse handlingsprogram for fylkesveger 2018-2021.
- Høringsuttalelse tiltaksplan Hedmark trafikk 2018-2021.
- Kommunale planer i Tynset kommune som det er jobbet med i 2017:
  - Plan-ID 201702 Reguleringsplan for Fåset, oppstart.
  - Plan-ID 201603 Brønnområde III, Savalen – utleggelse til offentlig ettersyn og høring 12.01.17, avklaringer av innsigelser.
  - Plan-ID 201605 Fortetting i boligområde Sjukehusvegen – Arnemovegen – Holmengata. Åpent møte for avklaring av planutkast.
  - Plan-ID 201302 Fortetting og gateløp i Kongsvegen, til offentlig ettersyn og høring 15.06.17.
  - Plan-ID 201402 Bubakken grusuttak, til offentlig ettersyn og høring 24.08.17.

Vedtatte reguleringsplaner:

Plan-ID R99b	Omregulerings av veibredder på Jørgensmoen, vedtatt 24.01.17.
Plan-ID 201601	Rulleskiløype Haverslia, til offentlig ettersyn og høring 15.06.17. Vedtatt 25.10.17.
Plan-ID 201602	Fortau – Holmengata og Idrettsveien, ny andregangsbehandling 30.03.17. Endelig vedtatt 24.10.17.
Plan-ID R83b	Mindre reguleringsendring Kviknedølasen hyttefelt, vedtatt 07.09.17.

Veiledning og oppfølging av igangsatte private reguleringsplaner:

Plan-ID 201708	Reguleringsendring Ørdet hyttegrennd, oppstartsmøte avholdt.
Plan-ID 201707	Reguleringsplan for Bjørnsmoen, næringsbygg, oppstartsmøte avholdt.
Plan-ID 201706	Reguleringsplan for forfetting av Aumliveien 4, oppstartsmøte avholdt.
Plan-ID 201705	Reguleringsplan for Kjøllmoen Park, prinsippavklaring 21.09.17 og oppstartsmøte.
Plan-ID 201704	Reguleringsendring Lillebekkmoen boligområde, oppstart.
Plan-ID 201703	Reguleringsplan for området Nissehuset, oppstart.
Plan-ID R77a	Rønning hyttefelt, omregulering.
Plan-ID R108a	Auma fjellbrudd, avventer planforslag.
	Rundkjøring Røroskrysset, forlengelse av gangveg.

Byggesaker

En byggetillatelse gjelder i tre år, men tiltakshaver kan bruke så lang tid som ønskelig fra igangsatt arbeid til ferdigstillelse. Etter loven er det krav om ferdigattest for byggetillatelser nyere enn 1998. Det betyr at kommunen ikke får slutført saker før ferdigattest foreligger. Dette gir over år et etterslep som må følges opp. I år har denne oppfølgingen resultert i 116 utstedte ferdigattester. Videre er det gitt 17 midlertidige brukstillatelser og 7 igangsettingstillatelser.

Rammesøknader (§ 21-2):

Det er mottatt totalt 6 søknader. Det ble ferdigbehandlet 3 søknader. Det ble mottatt 1 mangelfull søknad hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 12 dager. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Ett- trinns søknader i alt:

Det er mottatt totalt 89 søknader. Det ble ferdigbehandlet 101 søknader. Det ble mottatt 44 mangelfulle søknader hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 17 dager. Det var 9 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Byggesøknader uten ansvarsrett i alt:

Det er mottatt totalt 92 søknader. Det er ferdigbehandlet 76 søknader. Av de mottatte søknadene var det 22 som var mangelfullt utfylt og det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 20 dager. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Byggesaker med tilsyn:

Det er utført 4 tilsyn, hvor 3 er tilsyn i omsøkte byggesaker, 1 er tilsyn for ikke omsøkt byggevirksomhet.

Delesaker, oppmålingsforretning, seksjonering og ajourhold av eiendomsmatrikkelen (geodata)

I henhold til matrikkelloven skal det ikke foreligge saker som er eldre enn 2 år. Mange saker er likevel ikke avsluttet innen denne fristen. Dette skyldes ofte at etterspurt dokumentasjon ikke er ettersendt eller at rekvirent ikke følger opp det privatrettslige med hensyn til krav om sammenføring, hjemmelsovergang, sletting av heftelser m.m. Dette gir over år et etterslep som må følges opp.

Søknad om opprettelse av grunneiendommer:

Det er mottatt 38 søknader om opprettelse av grunneiendommer. 29 saker ble behandlet. Det var 3 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 28 dager.

Søknad om eierseksjonering:

Det er mottatt 6 søknader om eierseksjonering. Det ble ferdigbehandlet 6 søknader. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Søknad om oppmålingsforretning:

Det er mottatt 74 søknader om oppmålingsforretning. Det er behandlet 44 saker. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 74 dager.

Dispensasjoner

Dispensasjoner behandlet i formannskapet:

- 7/17 Utbedring av kjerrevei til adkomstveg til hytte, Bubakken – 16/2269. Innvilget.
- 15/17 Tilbygg til hytte, Kvitsteinsetra på Savalen – 16/2292. Innvilget
- 34/17 Oppføring av garasje i kulturlandskapsområde område Brennerud boligområde – 16/2558 Innvilget.
- 35/17 Oppføring av garasje/vedbu på fritidseiendom på Kvikne – 17/145. Innvilget.
- 44/17 Etablering av to boliger på en tomt, Brennerud boligområde – 17/146. Innvilget.
- 45/17 Fradeling av fritidsbolig i Magnillkroken – 16/464. Innvilget.
- 46/17 Opprydding av eiendomsgrenser, tilleggsareal til fritidseiendom – Magnillkroken – 16/1704. Innvilget.
- 53/17 Størrelse på hovedbygg i Kvernbecken hytteområde på Kvikne – 17/365. Innvilget.
- 56/17 Fradeling av hyttetomt, Aumdalen – 16/2280. Innvilget.
- 57/17 Opparbeidelse av vei fram til hyttetomt i Fådalen – 16/2436. Innvilget.
- 58/17 Riving og oppføring av ny hytte, Savalen – 17/193. Innvilget.
- 91/17 Fra kravet om å lage reguleringsplan dersom det skal fortettes, Tynset hotell, – 17/956. Innvilget.
- 77/17 Omdisponering og fradeling av 5 daa tun til boligformål i Brydalen – 17/708. Innvilget.
- 83/17 Tilbygg til eksisterende hytte i LNF- område, Kvikneskogen -17/613. Innvilget.
- 84/17 Oppføring av hytte i LNF- område, Kvikne – 17/742. Avslag etter klage fra fylkesmannen (17/118).
- 85/17 Oppføring av bod og garasje Lillebekkmoen boligområde – 17/396. Avslag.
- 103/17 Fradeling av boligbebyggelse på 5 daa (Motrøkkrysset) og hytte på 1 daa (Lonsjølia) – 16/2052. Innvilget.
- 104/17 Omdisponering og fradeling av 1 daa bebyg areal, Tyllidalen – 17/481. Innvilget.
- 106/17 og 137/17 Fra kravet om å lage reguleringsplan dersom det skal fortettes, «Aas bygget» - 17/1091. Innvilget.
- 112/17 Fra kravet om tomteutnyttelse, Jørgensmoen boligområde – 17/1075. Avslag.
- 117/17 Fra antall enheter på hyttetomt i Aumdalen – 16/2245. Avslag.
- 126/17 Fra maks.4,0 m bredde på hytta til 6,2 m bredde, Kviknedøltjønna hytteområde – 17/1404. Innvilget.
- 127/17 Fra maks.4,0 meter bredde på hytta til 5,7 m bredde, Kviknedøltjønna hytteområde – 17/1405. Innvilget.
- 128/17 Omdisponering og fradeling 1 daa. av seterhus til fritidseiendom, Svartbergvangen. 17/119. Innvilget.
- 129/17 Tilbygg til anneks i LNF- område, Stubsjøen – 17/921. Avslag.
- 130/17 Uttak av 1500m2 grus til eget bruk, området er regulert til L-skogbruk- 17/1166. Innvilget.
- 137/17 Fra kravet om å lage reguleringsplan dersom det skal fortettes, Parkveien 17 – 17/1071. Avslag.
- 138/17 Fra kravet om å lage reguleringsplan dersom det skal fortettes, «Telebygget» - 17/1110. Avslag.
- 142/17 Fra reguleringsbestemmelsene krav til renseløsning Kvernbecken hytteområde, Kvikne – 17/1052. Avslag.
- 143/17 Etablering av ny seterstue, Aumdalen – 17/1233. Innvilget.
- 144/17 Fra teknisk forskrift, Savalen Apartementsmotel – 17/1388. Avslag.
- 149/17 Omdisponering og fradeling til 5,4 daa boligtun + inntil 2 daa fritidsformål på Kvikne – 16/2285. Innvilget.
- 150/17 Fra kravet om å regulere hele området rundt Bjørnsmoen – 17/1385. Innvilget.
- 156/17 Oppføring av Mossbua ved Damtjønna i Tyllidalen – 17/1168. Innvilget.

Eiendomsskatt

Før første 1. mars skal alle nye bygg med ferdigattest takseres, sammen med løpende taksering for eiendommer som har endret bygningsmasse i løpet av året og andre godkjente tiltak. I 2017 var det tilsammen 26 løpende takseringer. Dette gir et nytt grunnlag på kr 3.369.000,- og en merinntekt til kommunen på kr 24.000,- I tillegg var det 48 nye godkjente tiltak som ikke har hatt eiendomsskatt tidligere. Dette gir et grunnlag på kr. 31.514.000,- og en merinntekt til kommunen på kr 221.000,- i 2017.

Det har vært utarbeidet en høringsuttalelse (KS 66/17) til departementet om krav om reduksjon av kapitaliseringsrenten for verdsetting av kraftanlegg – 17/759.

Det har vært behandlet søknad om fritak for eiendomsskatt for bygninger med historisk verdi/fredet bebyggelse (KS 55/17).

Det er vedtatt oppstart av prosjekt nytaksering i kommunestyret 28.11.17 (KS 100/17).

Geodatasamarbeidet i Nord-Østerdal

GIS-samarbeidet i Nord-Østerdal består av kommunene Os, Tolga, Rendalen, Folldal, Tynset og Alvdal. Vertskommunen har arbeidsgiveransvar og ansatt én person i fast 100 % stilling som GIS-koordinator.

GIS-samarbeidets hovedansvarsområder:

- Forvaltning av geodata for kommunene i Nord Østerdal.
- Kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og læring for de ansatte i kommunene.
- Vedlikehold og oppgradering av aktuell programvare.
- Uttak og salg av kartdata.
- Utvikling og drift av kartløsninger på WEB.
- Drifte fem ulike faggrupper.
- Sekretær for fagrådet.

NØGIS samarbeidet har utarbeidet en et styringsdokument, Geodataplan. Denne ble vedtatt av kommunestyret 29.11.16 for perioden 2017-2020. Handlingsplanen, årsmelding, regnskap og budsjett oversendes samarbeidskommunene hvert år etter bestemmelser i vertskommuneavtalen.